

*„A kulturális antropológia meghatározása szerint a **kultúra** egy adott társadalom mindazon ismereteinek összessége, amelyek az emberi közösség összetartozását és fennmaradását biztosítják.”*

Wikipédia

Erzsébetváros Kulturális Konceptió 2021.

Befogadó Kerület

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának hosszú távú kulturális stratégiája

Tartalom

Vezetői összefoglaló	4
I. Bevezető	6
I.1 Fogalmak	7
I.2 Jó gyakorlatok (a teljesség igénye nélkül)	7
I.3 Jogszabályi környezet	8
I.3.1 Egyéb kapcsolódó hatósági programok és együttműködési lehetőségek.....	9
II. Előzmények, helyzetelemzés.....	11
II.1 Általános helyzetkép	11
II.2 Erzsébetvárosi kulturális szcena	14
III. Stratégiai célok, alapelvek	18
III.1 Fő irányok	18
Befogadó kerület	18
III.1.1 Zsidó kultúra	19
III.1.2 Hagyományos mesterségek és fiatal designerek	23
III.1.3 Elsők.....	27
III.2 Részterületek	29
III.2.1 Desztináció management, kulturált/kulturális turizmus.....	29
III.2.2 Közművelődési, együttműködési megállapodások, közszolgáltatási szerződések, stratégiai együttműködések.....	31
III.2.3 Kultúra finanszírozás – kulturális szereplők támogatása	36
III.2.4 Kiemelt kerületi események	38
III.2.5 Épített örökség / ingatlangazdálkodás	40
III.2.6 Testvérvárosi együttműködések, városdiplomácia	42
III.2.7 Média – kulturális kommunikáció	45
III.2.8 Kommunikáció / BRAND építés	47
III.2.9 Vállalkozási kultúra – HUB/közösségi irodák.....	48
III.2.10 Erzsébetvárosi Helytörténeti Gyűjtemény	50
III.2.11 K6 Galéria	51
III.2.12 Kerületrészek elnevezése	52
IV. Végrehajtás	53
IV.1 Társadalmasítás és szakmai vélemény formálók, lobbisták bevonása	54
IV.2 Finanszírozás, pályázati lehetőségek	57
V. Összegzés	58
VI. A Kulturális Konceptió mellékletei.....	60
Források.....	60

Kulturális tevékenységet folytató erzsébetvárosi civil szervezetek	61
Az Önkormányzat közművelődési közfeladatait ellátó intézménye	72
Egyéb a kerületben működő közművelődési feladatot ellátó intézmények	72
Művészeti Oktatást nyújtó intézetek	73
Erzsébetvárosi nemzetiségi önkormányzatok	74
Erzsébetvárosi testvérvárosi és együttműködési megállapodások.....	75
Használton kívüli nem lakás céljára szolgáló önkormányzati ingatlanok – 2021. szeptemberi állapot	85
Erzsébetvárosi köztéri szobrok.....	100
Kéthly Anna tér – szobor (Czinder Antal szobrászművész alkotása)	100
Erzsébetvárosi Emléktáblák.....	101
Herzl Tivadar tér	103
Rózsák tere	103
Dembinszky u. – Dózsa György út sarka	103
Damjanich u.- Dózsa György út sarka (utcaelnevezés jelölő).....	104
Irányító hatóságok a közösségi finanszírozásban.....	108
Eredmények.....	108
RÓTH: ÉLMÉNY – KÖZÖSSÉG – ÖRÖKSÉG	110
Közösségi múzeumi projekt a Róth Miksa emlékház és Gyűjteményben	110
Stratégiai megújulási tervzet, I. fázis.....	110
2021-2022	110

Vezetői összefoglaló

Erzsébetváros Képviselő-testülete 646/2021. (VII.02) számú határozatával döntött arról, hogy kidolgozza Erzsébetváros Kulturális Negyed Konceptió-ját és ennek érdekében Munkacsoportot állít fel.

A munkacsoport 2021. júliusában kezdte meg munkáját, melynek eredményeképpen született az „Erzsébetváros Kulturális Konceptió 2021., Befogadó kerület” című tanulmány.

A Konceptió elkészítését alapos és körültekintő kutatómunka előzte meg. A kerület adottságait, lehetőségeit és tartalékait is figyelembe véve egy olyan víziót vázol fel, melynek végrehajtása lehetőséget biztosít a kerület számára egy sokszínű, mégis egységes képet mutató, értékteremtő kulturális élet megteremtésére.

Erzsébetváros víziója egy zöld, kis közösségeiben szolidáris és összetartó, kulturálisan kreatív és sokszínű, innovatív kezdeményezéseknek otthont adó, élhető kerület.

A kulturális fejlesztések, mint az innovatív városi fejlődés generátorai, a kerület életének minden szegmensére hatással lehetnek és további pozitív változásokat indíthatnak el.

A **jogszabályi környezet** valamint az **előzményként** értékelhető kerületi döntések vizsgálata lehetővé teszi a törvény(ek)ben meghatározott feladatoknak történő megfelelést illetve a folytonosság fenntartását. E mellett a tanulmány fontos eleme a korábbi tapasztalatok beépítése.

A Konceptió vizsgálja a kerület Budapest kulturális szövetén belül elfoglalt helyét és javaslatokat tesz a budapesti illetve szomszédos kerületekkel történő együttműködések irányára és lehetőségeire.

Erzsébetváros általános kulturális helyzetelemzése, a kulturális szcéná szereplőinek felmérése továbbá a kultúrafogyasztási szokások elemzése alapján a Konceptió „**Befogadó kerület**”-ként definiálja Erzsébetváros identitását és **három fő fejlesztési területet**, témát határoz meg:

- **A zsidó kultúra**

A zsidó hagyomány, mint a kerület kiemelt kulturális értékének képviselete és annak kiszélesítése: vallási turizmus erősítése, kortárs zsidó művészet, oktatási programok, tudományos kutatások és konferenciák, valamint közösségi programok kezdeményezése és szervezése. Intézményi háttér fejlesztése.

- **Hagyományos mesterségek és fiatal designerek**

A helyi hagyományos mesterségeket bemutató kiállítóhelyek megteremtése illetve létesítésük elősegítése továbbá az újraéledő kézművesség (design üzletek, fiatal tervezők) kerületben történő megjelenésének elősegítése.

- **Elsők**

Elsősorban a kreatív iparban (képző- és iparművészek, zeneművészek, színház- és filmművészek, építészek, szépírók) pályakezdők diplomaszerezés utáni piacra kerülésének támogatása, megjelenési lehetőséghez történő hozzáférés elősegítése: Erzsébetváros, mint a kreatív ipar „inkubátor háza”.

A kreatív ipar mellett az innovatív vállalkozások, közösségek, start-up-ok kerületben történő megtelepedésének támogatása. A tudásmegosztás elősegítése, fejlesztési programok, vállalkozásfejlesztési központ(ok), közösségi irodák, HUB-ok támogatása.

A három fő területhez, fontossági és eredményességi szempontok alapján, mellérendelve további egy sarokpontot határoz meg:

- **Kommunikáció / BRAND építés**

A Kulturális Konceptió és végső soron Erzsébetváros kulturális víziója nem valósulhat meg határozott és folyamatos kommunikáció és könnyen beazonosítható BRAND nélkül. Ennek felépítése és következetes végrehajtása a Konceptió által felvázolt vízió megvalósításának első lépése.

A Fő fejlesztési területek mellett A Kulturális Konceptió javaslatokat fogalmaz meg a kulturális és közösségi **rendezvényekre**, kerületi helytörténeti **gyűjtemény** valamint **galéria** működtetésére.

Mint kevésbé kiaknázott lehetőség kitér a kerület **testvérvárosi kapcsolataira**, a meglévő kapcsolatok dinamizálásának, tartalommal történő megtöltésének lehetőségeire valamint javaslatot tesz további megállapodásokra és portfólió szempontrendszerére.

Összefoglalja a **kultúra-finanszírozás** lehetőségeit, ide értve a stratégiai partnerekkel történő együttműködésekre, azok formájára és tartalmára, mint Kulturális Portfólió.

A **Kulturális Portfólió** felépítésénél, annak szerves részeként, kitér a közszolgáltatási szerződések rendszerére és javaslatokat fogalmaz meg további partnerségekre.

Erzsébetváros 21. századi kulturális városfejlesztési víziója megvalósításánál, elengedhetetlen a **széles körű társadalmi egyeztetés** annak érdekében, hogy a kerületi polgárok és a kerületet használók legszélesebb igényei és szempontjai is érvényesüljenek.

A Kulturális Konceptió ajánlásokat fogalmaz meg a megvalósítás előtt lefolytatandó széles körű társadalmi egyeztetés, továbbá a szakértők és véleményformálók bevonásának formájára.

A koncepcióban felvázolt célok eléréséhez elengedhetetlen az elvi döntés megszületése után a stratégiai célok végrehajtásának megtervezése – a **Cselekvési Terv** a Kulturális Konceptió része.

A Kulturális Konceptió egy víziót határoz meg, amelynek végrehajtását és annak **ütemezését** a Cselekvési Terv tartalmazza. Ennek értelmében a Kulturális Konceptiónak magának közvetlen **költségvetési vonzata nincs**, a végrehajtáshoz szükséges becsült forrásigény a Cselekvési Tervben kerül megtervezésre.

I. Bevezető

Erzsébetváros városvezetése elkötelezett a kultúra támogatása, fejlesztése mellett, továbbá célja, hogy minél szélesebb társadalmi rétegek számára elérhetővé tegye azt.

A kerületvezetés célja: élhető, elsődlegesen a helyi polgárok, másodlagosan, de mellérendelten Budapestre, a kerületbe látogató turisták számára **sokszínű** mégis **egységes, karakteres** képet mutató és kínáló **kulturális mozaik** megteremtése.

Erzsébetváros kulturális élete és annak sokszínűsége elhalványult a járvány előtti években kialakult buliturizmus mellett. Bár a szórakozóhelyek Belső-Erzsébetvárosban koncentrálódnak, mégis egész Erzsébetváros kulturális életének jelzőjévé vált. A kultúra, mint rejtett gazdasági tartalék fejlesztése, kiegyensúlyozza és ellenpontoszza is egyben a kikapcsolódás és értékteremtés palettáját és hosszú távon visszahat a fogyasztási szokásokra, áthangolja a kerület arculatát és miliójét.

Nem mellékesen **a mozgalmas és értékteremtő kultúra** stabil, hosszú távú befektetés, amely közép- és hosszútávon jelentős értéknövekedéssel is jár, tőkebeáramlást generál és – a kiemelkedő társadalmi hatás mellett – **gazdasági megtérülést majd gyarapodást eredményez.**

A pandémia elhúzódásával mindannyiunk életében űr, egyfajta vákuum keletkezett. Az eddigi megszokott szabályok és keretrendszerek felborultak az élet minden területén, így a kulturális és turisztikai szokások is megváltoztak.

Ebben a légüres térben **különösen időszerű** és nagy lehetőség egy egységes koncepció mentén kijelölni és **deklarálni a kerületvezetés lehetőségeit és szándékait** Erzsébetváros kulturális életének dinamizálására.

Minden kulturális fejlesztés és tervezés alapja az együttműködés a terület képviselőivel. A Kulturális Konceptió **iránymutatás és igazodási pont** egyrészt a kerület vezetésének, másrészt a kerület kulturális szereplőinek. Kiszámítható célokat és kereteket határoz meg a mai, különösképpen bizonytalan piaci és társadalmi helyzetben, üzenetértékkel bír a kulturális, művészeti élet szereplői számára a tekintetben, hogy szakmai munkájuk során számíthatnak a döntéshozókkal történő párbeszédre és közös cselekvésre.

A Kulturális Konceptió célja, hogy a jelenlegi helyzetet elemezve, abból kiindulva meghatározza a fejlődés, változás irányát, az ahhoz társított feladatokat és lehetőségeket, a megvalósítás formáját és finanszírozását.

A Kulturális Konceptió ajánlásokat tartalmaz: mind az irányokra, mind a cselekvési lehetőségekre vonatkozóan. A Konceptió által meghatározott fókuszpontok végrehajtásához szükséges a széles körű társadalmi egyeztetés: a lakosság, szakértők, társirodák, társintézmények, kerületi civil és piaci szereplők további bevonása, valamint további, a Konceptió rész céljaira vonatkozó vizsgálat.

A végleges és teljes körű Cselekvési és Végrehajtási Terv csak a fent körülírt egyeztetések és vizsgálatok után fektethető le!

I.1 Fogalmak

Bizonyos fogalmaknak a Kulturális Konceptió relációjában történő értelmezése.

- **Kerületet használó:**
 - o Bejelentett lakcímmel nem rendelkező Erzsébetvárosi lakos, pl. életvitelszerűen a kerületben élő bérlő
 - o Életvitelszerűen nem a kerületben lakó, de a kerületben szórakozó, színházba járó, kulturális programokat látogató, Erzsébetvárosban dolgozók együttese
- **Lakosság:** Bejelentett lakcímmel rendelkező Erzsébetvárosi lakos
- **Desztináció management:** Egy adott régió turisztikai kínálatának közös tervezésen és irányításon alapuló fejlesztése, szervezése és értékesítése
- **Innováció, kulturális innováció:** Egyrészt még nem ismert termék, szolgáltatási forma, technológia módszer másrészt a régi megújítására irányuló tevékenység
- **Önkormányzati közművelődési feladatellátás:** Az ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatával kötött közszolgáltatási szerződés keretében, 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságként látja el a kerületi önkormányzatok számára kötelezően előírt közművelődési közfeladatokat. A Társaság 4 telephelyet üzemeltet: K11 Művészeti és Kulturális Központ, Csányi Zsidótörténelmi Tár, Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény, Hernád Ház.

I.2 Jó gyakorlatok (a teljesség igénye nélkül)

- Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Közművelődési Konceptió
- Újbuda Önkormányzata Kulturális Konceptió
- Újbuda Kulturális Városközpont Integrált Városfejlesztési Program Akcióterületi Terve
- Pápa város Önkormányzata Közművelődési Konceptió
- Budapest Főváros VI. kerület – Terézváros Településfejlesztési Konceptió
- Milánó város Önkormányzata és az Eppela közösségi finanszírozási platform együttműködése

- Józsefvárosi múzeum – Konceptió a Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont utódintézményeként, ... közösségi szemléletű Józsefvárosi Múzeum működtetésére
- Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzatának Közművelődési Konceptiója 2020-2025

I.3 Jogsabályi környezet

Jogsabályok az önkormányzatok kulturális, közművelődési feladatkörére vonatkozóan.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló *1997. évi CXL. törvény*, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló *2011. évi CLXXXIX. törvény* rögzíti a helyi önkormányzatok feladatait. A feladatok között számos kötelező feladatot ír elő a kultúra és közművelődés terén, így kötelezően írja elő pl.:

- a helyi művelődő közösségek támogatását, működésük segítését, a velük való együttműködést,
- közművelődési intézmények fenntartását,
- közösségi színtér biztosítását,
- nyilvános könyvtári ellátás biztosítását.

Az önkormányzat kötelező feladatait, annak formáit az *1997. évi CXL. törvény 76. §-a* részletesen körülírja.

A VII. kerületi szabályozások meglehetősen tág mozgásteret adnak – a kötelező feladatokon felül – Erzsébetváros aktivitására a kultúraformálás, fejlesztés és támogatás terén.

Erre való utalások és célok meghatározásra kerültek Erzsébetváros Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020. című tanulmányban.

Aktuálisan a kulturális fejlesztésekre vonatkozóan konkrét célok meghatározását 2020-ban a Képviselő testület által elfogadott *Erzsébetváros Gazdasági Program, Fejlesztési Terv 2020-2024* tartalmaz. Ezek közül a legfontosabbak:

- *„Olyan Erzsébetvárost teremtünk, ahol nem a bulik jelentik a fő vonzerőt, hanem a sokszínű kulturális kínálat, és az izgalmas, egyedi boltok, vendéglátóhelyek becsalogatják a turistákat is.”*
- *„Kiemelt beruházási pontjaink:*
 - *Erzsébetváros kulturális negyed*
 - *Párbeszéd a civil társadalommal, a kultúra és a hitélet képviselőivel”*
- *„Az Önkormányzat célja, hogy a mai szórakozó negyedet élettel teli, virágzó kulturális városnegyeddé formálja.”*
- *„Az üzlethelyiségek bérbeadásánál szem előtt tartjuk a kulturális negyed kialakításának szempontjait.”*
- *„Kidolgozzuk Erzsébetváros Kulturális Konceptióját.”*
- *„Kialakítjuk a helytörténeti gyűjtemények koncepcióját és megteremtjük elhelyezésük feltételeit.”*

Korábbi években – bár nem következetesen, de – több ízben készült a kerületre vonatkozó kultúrára és közművelődésre vonatkozó koncepció. Ezek:

- *Erzsébetváros Kulturális koncepció 2009-2014*
- *Közművelődési koncepció 2014*
- *Erzsébetváros Kulturális koncepció 2003-2006*

Megállapítható, hogy a kulturális fejlesztések területén komoly ambíciói voltak az önkormányzatnak, azonban a tervek megvalósítására nem vagy csak kis mértékben került sor. Természetesen számos kulturális fejlesztés történt, ugyanakkor a kerület teljes egészére kiterjedő vízió nem rajzolódott ki.

Fentiekkel együtt az elkészült tanulmányok hasznos tapasztalatokat, felméréseket és megállapításokat tartalmaznak, amelyek közül több még ma is használható illetve lineárisan beépíthető.

I.3.1 Egyéb kapcsolódó hatósági programok és együttműködési lehetőségek

Budapest kerületeként szükséges és javasolt is a fővárosi **kulturális irányok** figyelembe vétele és kölcsönös harmonizáció. Budapest fővárosnak nincs különösen a kultúra fejlesztésére kidolgozott programja, ugyanakkor az *Otthon Budapest – Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021.* program több eleme is utal a kulturális élet működésére és további célok meghatározására.

Az *Otthon Budapest – ITS 2021. III.F / Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások* pontja elsősorban a turisztikai irányú fejlesztéseket emeli ki és feladatként határozza meg „*Budapest turisztikai stratégiájának partnerségi alapon történő elkészítése*”-t.

A fenntartható turizmus program Erzsébetváros tekintetében is fontos együttműködési lehetőség elsősorban Belső-Erzsébetváros turisztikai fejlesztésére.

Feladat → Egyeztetés

Együttműködés → Budapest Brand Zrt.

Fővárosi kezdeményezésre elindult a **Nagykörút fejlesztésével** kapcsolatos, az érintett kerületek bevonásával zajló „*Nagykorút komplex revitalizáció*” című program. A program keretében elkészült egy tanulmány, amely a jelenlegi helyzetet méri fel, meghatározza a fejlődés lehetőségeit, feladatokat, terveket továbbá a megvalósítási irányokat.

Fővárosi kezdeményezésre kiírásra került az „*Élhető Nagykörút Közösségi Ötletpályázat*”, melynek határideje 2021. október 4. A határidő közelsége miatt az eredmények még nem ismertek.

A nagykörút revitalizációja szervesen érinti Erzsébetvárost is és kapcsolódási pontok lehetnek a kerület Kulturális Konceptiójával, tehát a témakövetés szükséges és javasolt.

Feladat →	Egyeztetés Javaslattétel
Együttműködés →	Főpolgármesteri Hivatal Várostervezési Főosztály Érintett kerületek

Erzsébetvárossal **határos kerületek** esetében nem beszélhetünk kulturális stratégia-alkotásról. A kultúra, kulturális élet fejlesztése, támogatása és a közművelődés, közművelődési kötelező feladatok ellátása általában kettéválí.

A kötelezően ellátandó feladatokra Közművelődési Konceptiót alkotnak a kerületek, a kulturális örökség és fejlesztések, esetleges támogatások az *Integrált Településfejlesztési Stratégia* részét képezik.

Kivétel ez alól **Józsefváros**, amely egyrészt évek óta az *Európa Belvárosa Program* keretében határozza meg – többek között – kulturális stratégiáját, másrészt specifikusan, egy ágazatra vonatkozóan készített stratégiai tervet a *Józsefvárosi múzeumi konceptió*-t.

A határos területek fejlesztésével kapcsolatban elengedhetetlen a közös gondolkodás, pl.: Rákóczi út, Király utca, Ligetváros és vonzáskörzete.

Feladat →	Egyeztetés
Együttműködés →	Zugló, Józsefváros, Terézváros kultúráért felelős alpolgármester

II. Előzmények, helyzetelemzés

II.1 Általános helyzetkép

Helytörténet, területi, demográfiai adatok

Erzsébetváros területileg Budapest legkisebb, azonban lakosságát tekintve a legnagyobb népsűrűségű kerülete.

148 éve, 1873. január 24-én alapították, illetve jött létre, az akkori Terézváros kerületből leválasztva; nevét 139 éve, 1882-ben kapta.

Hagyományosan Belső-, Középső-, és Külső-Erzsébetvárosként határozza meg a kerületrészeket, ezen belül három negyed neve alakult ki: Zsidónegyed, „Csikágó” és Ligetváros.

A **zsidónegyed** elnevezés Belső-Erzsébetváros egy viszonylag jól körülhatárolt részére vonatkozik. Ez a terület volt a 19. századtól a budapesti zsidóság életének egyik központja illetve 1944-ben itt jelölték ki a zsidó gettó területét, ahol több tízezer zsidót zsúfoltak össze. A „**Csikágó**”, chicagói negyed elnevezés a 19. század végén alakult ki Külső-Erzsébetvárosban. Oka nem a későbbi közbiztonság illetve annak hiánya miatti viszonyokra történő utalás, hanem a városrész építéskor tervezett szabályos úthálózat, négyzetes elrendezés hasonlósága Chicago városára.

A **Ligetváros** már újkori elnevezése a Városliget vonzáskörzetébe tartozó területnek.

Erzsébetváros sűrűn beépített, parkkal, ligettel alig rendelkező kerület, Budapesten, de országos szinten is itt található az egy főre jutó legkevesebb zöld felület, nem éri el az 1 m²-t. Elhelyezkedését tekintve minden oldalról más kerületek határolják, Budapest szíve. Egy része szerepel az UNESCO világörökségi listáján, kulturális és idegenforgalmi értéke kimagasló.

Demográfiai adatait tekintve – 2019-es adatok alapján – népessége 1980 óta, gyorsuló ütemben folyamatosan csökken, jelenleg kb. 54 000 főre tehető.

A lakosság életkor szerinti vizsgálata a **nagymértékben idősödő** kerület képét mutatja. (2019-es adatok alapján és csak a bejelentetten itt tartózkodó lakosságra vonatkoztatva.)

Épített örökség

Erzsébetváros gazdag védett épített örökségben, ezek döntő többsége a 19. században, főleg a 19. század második felében, végén, valamint a 20. század első felében épült. A helyi, fővárosi és világörökségi védettségű örökség között megtalálhatók lakóépületek és középületek egyaránt.

A védett épületek többsége Belső-Erzsébetvárosban van, de jelentős a Városligeti fasor, Rottenbiller utca környéke, és egy részük szórványosan a kerület több pontján.

Kulturális identitás

Erzsébetváros lakossága rendkívül heterogén, így kulturális fogyasztási szokásaiban is nagyon eltérő. Markáns különbség érzékelhető a kerületen belüli városrészek, negyedek fogyasztási igényeiben is.

Összességében mégis elmondható, hogy sokszínűségéből, Budapest városon belül elfoglalt helyéből és történelmi hagyományából eredően nyitott, érdeklődő, befogadó és elfogadó a népessége.

Nemzetiségeit tekintve is alapvetően vegyes képet mutat. Jelentős a hagyományosan, több generációra visszatekintően itt élő lakosság aránya, ugyanakkor – főleg a kerület külső részén – jelentősnek mondható a történelmi (és újkori) betelepítés és betelepülés okán, az országon belüli vidéki lakosság aránya is (első, második generációs családok).

Nagyszámú zsidó népessége a II. világháború után gyakorlatilag eltűnt, ugyanakkor később újra benépesítették a kerület főleg belső-erzsébetvárosi részét és ma már számottevő kulturális csoportot alkotnak.

Nagyszámú, kulturálisan és identitásában is elkötelezett nemzetiség – ők önkormányzattal is rendelkeznek –, a cigány lakosság. Mára már „kiszorultak” Erzsébetváros Nagykörúttól kívül eső részére, jellemzően Külső-Erzsébetvárost népesítik be, de Középső-Erzsébetváros külső területein is többen élnek.

A kerület további nemzetiségei területileg szétszórtnak és nagyon kis létszámban ugyan, de fellelhetők. Ezek a szerb, az örmény, a bolgár, görög, horvát, lengyel, német és román nemzetiség.

Nemzetiségi önkormányzatok Erzsébetvárosban:

Görög, Horvát, Lengyel, Német, Örmény, Román, Ruszin, Szerb, Ukrán, Cigány.

Erzsébetváros nem funkcionális kerület. Vannak ilyen jellegű városrészei, ugyanakkor a teljes kerületet vizsgálva mind szociokulturális háttérben, mind kulturális identitásában rendkívül **vegyes képet mutat**.

Kulturális paletta

Erzsébetváros, művészi értelemben vett kulturális kínálata – hasonlóan az eddigi megállapításokhoz – összetett és vegyes képet mutat. Van ugyanakkor a kerületben – a kerületet, mint egységes egészet vizsgálva - alul- és felülreprezentált terület egyaránt.

Kulturális kínálat és szolgáltatások terén értelemszerűen **Belső-Erzsébetvárosé** a vezető szerep, elsősorban a **zsidó kulturális és épített örökség** valamint az egyéb önkormányzati és fővárosi fenntartású vagy magán kézen üzemeltetett **kulturális intézmények** koncentrációja miatt.

Az oly’ sokat áldott és átkozott buliturizmus sem véletlenül erre a területre koncentrálódik. A buliturizmus következménye a városrész tömeges látogatottsága, ami – nehezen mérhetően ugyan, viszont nagy bizonyossággal becsülhető módon – hozzájárul Belső-Erzsébetváros kulturálisan is pezsgő életének kialakulásához.

Belső-Erzsébetváros ilyen jellegű arculata nem újkori keletű. A városrész hagyományosan Budapest egyik „vigalmi”, szórakoztató negyede volt; kávéházak, éttermek, mulatók, bordélyházak sokasága töltötte meg élettel.

A szórakoztató negyed arculat mellett nagyon hangsúlyos volt és kéz a kézben járt az előbbivel a kereskedelem virágzása, a szolgáltatások tömege. Ennek következtében Belső-Erzsébetváros szinte éjjel-nappal lüktető, nyüzsgő, zajos és élettel teli forgatag volt.

Külső-Erzsébetváros e tekintetben két, egymástól markánsan különböző részre osztható. Egyik a Városligethez közelebb eső rész, a fasor és a Damjanich utca vonzáskörzete, másik pedig a sűrűn beépített, alacsonyabb társadalmi státuszú lakosságot tömörítő ún. „Csikágó”. Itt egyrészt megjelenik a magas kultúra iránti igény, másrészt a kultúrafogyasztást luxusként megélő és arra igényt alig formáló népesség is.

Ezt többé-kevésbé tükrözi az oktatási, kulturális intézmények jelenlegi eloszlása is.

Középső-Erzsébetváros egyfajta átmenet a kerület két nagyobb tömbként kezelt része között. A városrész inkább lakónegyed jellegű, valamint a kereskedelmi, szolgáltatási funkciója hangsúlyos.

Meglévő értékek

A kerület egészét vizsgálva illetve tekintve, a kulturális terek és szolgáltatások szinte teljes palettája megtalálható; reprezentált a **tömegkultúra** és a **magas művészi igényesség** egyaránt.

A kerület rendelkezik kiállítóterekkel, múzeumokkal, vallási, szakrális terekkel, színházakkal a kis klubelőadásoktól egészen a nagy befogadóképességű, professzionális produkciókig, mozival, kávéházakkal.

Közművelődési feladatait tekintve komplex szolgáltatást nyújt az ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. által működtetett telephelyeken, intézményekben, bár megközelíthetőség szempontjából **területi egyensúlyi eltolódások** érzékelhetők.

Civil társadalma kulturális élet területén is számos és **kiterjedt**, ugyanakkor kevésbé kapcsolódik az intézményi háttérhez, korlátozott a kommunikációja és meglehetősen belterjes.

Jelentős épített örökséget tudhat magáénak, köztéri alkotásokban viszonylag gazdag, a kulturális emlékezet fenntartásában jelentős szerepet játszó emléktáblákban csakúgy. (Lsd. 8. számú és 9. számú Melléklet)

Ami hiányzik

Hiátusként fogalmazható meg, hogy a **tudományos élet** támogatottsága, konferenciák, tudományos szimpóziumok jelenléte kevésbé hangsúlyos. Erzsébetvárosban működik és/vagy tevékenykedik többek között az ELTE, METU, Gyógypedagógiai Főiskola, Állatorvosi Egyetem, Történelemtanárok Egylete, Milestone Intézet, továbbá tudományos tevékenységet folytató civil szervezetek, magánszemélyek.

Ide tartozik az innováció, a kreatív ipar és az ahhoz kapcsolódó vállalkozásfejlesztés, ami húzóágazatként hat a teljes kulturális szcénára, öngerjesztő hatású és hálóbdaszerűen tudja a kreatív közösségeket hálózatszerűen többszörözni.

Kevés a **szabadtéri** kulturális, közösségi **rendezvény**. Tény, hogy Erzsébetváros adottságai megnehezítik a szabadtéri események tartását, ugyanakkor lakossági igény jelentkezik rá.

Az adottságokhoz és lehetőségekhez, a kerületben jelen lévő zenei élet szereplőinek számához továbbá az igényekhez mérten kevés a **komolyzenei rendezvény**. Kétségtelen, hogy a Zeneakadémia közelsége miatt ezeknek a programoknak kisebb a látogatottsága, ugyanakkor a kerület középső és külső részén van/lenne létjogosultsága a komolyzene jelenlétének is.

Bár az ERÖMŰVHÁZ programjai között van erre irányuló törekvés, mégis hiányzik a kulturális palettáról a **tehetségkutatás és tehetséggondozás**. Természetesen a kerületben működő művészeti oktatási intézmények is lefedik a területet, ugyanakkor önkormányzati szinten kevés a törekvés a további újszerű kezdeményezésre.

Erzsébetváros önkormányzatának van ugyan fiatal tehetségek támogatására irányuló pályázati rendszere, amely gyakorlati segítséget nyújt a témában, ugyanakkor hiányzik az utánkövetés, a későbbi kapcsolattartás és az eredmények bemutatása. Az önkormányzat kezdeményezésére elindulhatna egyfajta „városi alumni” rendszer: Akikre büszkék vagyunk. Az új kezdeményezéssel egy időben megtörténhet a pályázati rendszer felülvizsgálata, tekintettel arra, hogy a tapasztalatok szerint kevesen tudtak megfelelni a jelenlegi pályázati feltételeknek, vagy a támogatás nem érte el a kívánt célt.

Bár Erzsébetvárosban több jelentős **köztéri alkotás** is található, eretnek módon ide sorolva a falfestményeket is, igazodva a 21. századi kultúrafogyasztási szokásokhoz és trendekhez, javasolt több, akár **időszakos installációval** színesíteni a belvárosi utcákat. Köztudott, hogy a lakók és a kerületet használók egyaránt kedvelik az utcai látványosságokat továbbá ily’ módon kivihető a művészet a közterületekre. Ez egyrészt kiváló megjelenési lehetőség a művészek számára, másrészt ízlésformáló és beemeli a művészetet a mindennapokba.

II.2 Erzsébetvárosi kulturális szcéna

A kultúrafogyasztó szempontjából Erzsébetváros kulturális élete nem választható le a főváros egészétől. A látogatók döntését alapvetően nem befolyásolja, hogy éppen melyik kerületben van az a színházi előadás vagy koncert, amit éppen meglátogatnak. Ugyanakkor tény, hogy irányított és következetes programok megvalósításával, összművészeti központok üzemeltetésével, átgondolt fesztiválprogramok megvalósításával kulturális „góc”-okat lehet kialakítani és ezáltal formálni egy-egy városrész arculatát.

Erzsébetváros jelenlegi kulturális életét vizsgálva megállapítható, hogy külön kell választani Belső-Erzsébetváros és a kerület másik két nagyobb városrészének kínálatát.

A közeli múltból kiindulva, a bulinegyed „berobbanása” előtt Belső-Erzsébetváros az **alternatív, underground kulturális élet** egyik fellegvára volt, számos kultikus, a művészeti és kreatív ipar értelmiségi szereplői által látogatott szórakozóhely üzemelt, kialakult egyfajta **értelmiségi színtér**. Ezeket a szórakozóhelyeket a tömegízlést kiszolgáló, egyre inkább uniformizálódó bárók és kocsmák váltották fel illetve szorították ki a kerület belső részéből, elsősorban Józsefváros, a Palotanegyed felé tolva őket.

A kisebb és szórványosan létező, az értelmiség által látogatott romkocsmák után a belváros életét alapjaiban megváltoztató vendéglátás – kocsmá – funkció uralkodott el a kerület ezen részén és árasztotta el a tömegturizmus szereplőivel.

A kreatív kulturális ipar eltűnése – kivéve néhány még megmaradt szereplőt – a kerületrész arculatára is negatív előjelű hatással volt. Ma Belső-Erzsébetvárosban alig található alulról építkező, kisebb közösségi élet, kávézó, cukrászda, galéria.

Ugyanakkor ezen a területen **koncentrálódnak** a kerület **színházai** és az önkormányzat **művelődési intézményeinek** nagy része, továbbá itt található a **vallási, szakrális** épített örökség döntő többsége, amelyek kulturális programok széles skálájával is rendelkeznek.

Középső-Erzsébetváros szinte alig rendelkezik kulturális szempontból releváns intézménnyel. Ide sorolható területileg a Madách Színház, de szellemiségét és látogatottságát tekintve inkább Belső-erzsébetvárosi, budapesti identitással bír.

A kerületrész határán található továbbá az ERÖMŰVHÁZ által fenntartott **Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény**, amelynek nagyon nagy szerepe van abban, hogy idővel kulturális és közösségi központtá válva, betöltse a vonzaskörzetében hiányos kulturális szolgáltatások körét.

Érdemes megemlíteni, hogy a Rottenbiller utcában működik a Rajkó Talentum Alapítvány, amely egykor országos hírű és szintű szerepet töltött be a tehetséggondozás terén. Az Alapítvány székházában próbatermek, előadótermek, irodák, kollégium működtek. Az Alapítvány működése az utóbbi években kétségessé vált, ugyanakkor szellemisége okán az esetleges együttműködés meggondolandó.

Külső-Erzsébetváros szociális és szociokulturális tekintetben kettéválik a már említett Csikágó és Ligetváros területekre. A két kisebb terület határán van az egyetlen külső kerületrészen lévő színház, amely befogadó színházként üzemel, továbbá itt működik a **Közép-Európa Táncszínház**.

Külső-Erzsébetvárosban nem működik az ERÖMŰVHÁZ által fenntartott intézmény, kivéve a Hernád házban lévő **Pesti Mozi állandó kiállítás**, amelynek elhelyezkedése és megközelíthetősége miatt csekély a látogatottsága.

A *III.2.1 Desztináció management, kulturált/kulturális turizmus* pont utal a Liget Budapest Projekt Külső-Erzsébetvárosra, főként Ligetvárosra gyakorolt hatására.

Erzsébetvárosi kultúrafogyasztási szokások, attitűdök felmérése.

Tekintettel arra, hogy a Kulturális Konceptió végrehajtása elsősorban a **lokálpatriotizmus** erősödését, a **kerületi polgárok, a kerületre méltán büszke lakosok közérzetének javítását szolgálja**, megkerülhetetlen az igények felmérése, minél pontosabb ismerete.

Erzsébetvárosban 2020-ban készült egy széles körű felmérés, amely általánosságban vizsgálta a lakosság véleményét arról, hogy mit várnak el az újonnan megválasztott kerületvezetéstől.

A kutatásból kiderül, hogy a kerületben élők átlagát nézve 47% elégedett a kerület nyújtotta kulturális programkínálattal. Árnyalja a képet a korcsoport szerinti felosztás, itt ugyanis a 39 év alatti lakosság 52%-a elégedett, viszont a 60 év felettiak csupán 39%-a.

Itt érdemes visszautalni a kerületi demográfiai adatokra, amely megállapítja, hogy Erzsébetváros nagymértékben elöregedő kerület. Megtévesztő lehet, hogy Belső-Erzsébetváros bulinegyeddé válása miatt a területen élők jelentős része fiatal vagy a fiatalabb korosztályból kikerülő turista és állandó lakcímmel nem rendelkező fiatal bérlő. Ezért fontos szem előtt tartani, hogy a Kulturális Konceptió mely korosztályt célozza meg elsődleges prioritásként!

A felmérés kitért arra, hogy mit várnak a polgárok a kerület vezetésétől, itt a „bővíti a kulturális programok kínálatát” opciót a válaszadók 58%-a választotta.

Nyilvánvaló, hogy a kerület lakosai várják és elvárják a kerületi vezetéstől, hogy hozzájárul, netán kezdeményezze a kulturális élet fejlesztésére irányuló törekvéseknek.

2021-ben a Nyitva! program megvalósítására készült a KÉK (Kortárs Építészeti Központ) által egy primer kutatás, amely az erzsébetvárosi szolgáltatásokra illetve a szolgáltatások iránti lakosság és/vagy a kerületben megfordulók igényeire keresett választ.

A kutatás 249, elsősorban 40 év alatti vagy körüli, internet használó körében készült, tehát messzemenő következtetéseket nem lehet levonni belőle, de óvatos iránymutatás lehet a fiatalabb lakosság szokásaira nézve.

Bár a cél nem a kulturális szokások felmérésére irányult, érint néhány releváns kérdést a Kulturális Konceptió szempontjából is. Ilyen például, hogy a megkérdezettek 58%-a elvárja, hogy a kerület **bővítsen a kulturális programok kínálatát**, vagy pl. **több szabadtéri kulturális eseményt** szeretne. Ide értik a kisebb, mikrokörnyezetükre vonatkozó, közösségépítő eseményeket is. Illetve szívesen venné, ha több, a **kulturális és kreatív ipart reprezentáló üzlet**, közösségi hely létesülne a kerületben.

A Kulturális Konceptió szempontjából fontos megállapítás a három nagyobb „tömb”-re (Külső-, Középső-, Belső-Erzsébetváros) vonatkozó szolgáltatási kategóriák eloszlása. Ez alátámasztja azt a megállapítást, hogy bár Erzsébetvárosban nagy számban fellelhetők kulturális szereplők és programok, azok térbeli eloszlása pl. kiegyenlítetlen.

Tekintettel arra, hogy Erzsébetváros Kulturális Konceptiója a kerületben élők kultúrafogyasztási szokásainak ismerete nélkül természetszerűleg nem lehet teljes, ezért javasolt a kutatás mielőbbi elvégzése.

A kutatásnak az igények mellett ki kell térni arra is, hogy a kerületi lakosoknak milyen lehetőségei vannak igényeik kielégítésére, szociálisan mennyire kiszolgáltatottak, e két tényező összefüggéseire.

Feladat →	Felmérés a kerületi lakosok kultúrafogyasztási szokásairól
Együttműködés →	A területen tapasztalt piaci szereplő, kutatóintézet

Társadalmi egyeztetés

Annak érdekében, hogy Erzsébetváros Kulturális Konceptiója a **kerületi lakosság igényeire** építve szülessen meg, elengedhetetlen a fenti felmérés elkészítése.

A 21. századi Erzsébetváros fogalmát és a fogalom mögött lévő tartalmat ugyanakkor csak 21. századi módon tudjuk értelmezni és meghatározni. Ma már, stratégiai döntések meghozatalakor, magától értetődő a széles körű társadalmi egyeztetés és a tapasztalatok, ötletek, igények beépítése a megvalósuló programokba.

A felmérésen túl szükséges a lakossággal és a kerületet használó polgárokkal történő párbeszéd, ezt részletesen a *IV.1 Társadalmisítás és szakmai véleményformálók, lobbisták bevonása* fejezet tartalmazza.

III. Stratégiai célok, alapelvek

A „kultúrnegyed” mint definíció tartalommal való feltöltésénél magától értetődő a **hagyományokból történő kiindulás**. Ugyanakkor nem kényszeredetten megfelelve, de figyelembe véve az **újkori urbanizációs tendenciákat**, az eredményesség megkívánja a **modernizmusra való reflexiót**. Cél egyfajta hidat alkotva, a múlt-jelen-jövő vonalán haladva a lehető legszélesebb spektrum felölelése, egy egységes ív mentén.

Erzsébetváros víziója egy zöld, kis közösségeiben szolidáris és összetartó, kulturálisan kreatív és sokszínű, innovatív kezdeményezéseknek otthont adó, élhető kerület.

A kulturális fejlesztések, mint az innovatív városi fejlődés generátorai, a kerület életének minden szegmensére hatással lehetnek és további pozitív változásokat indíthatnak el.

III.1 Fő irányok

Alapvetésként megállapítható, hogy bár Erzsébetváros pl. más kerületekhez képest több tekintetben is egyedinek mondható és kulturális értelemben bizonyos területek hangsúlyosabbak, mégis az első és leghatározottabb jelző, mint identitás: a **sokszínűség**.

Ez hátránynak tűnhet, látszólag nem definiál, nincs egyetlen konkrét terület, amelyre építhető lenne a „kultúrnegyed” arculat és a tartalom.

Ugyanakkor, utalva az arculatra, Erzsébetváros közelmúltban elfogadott logója és arculati kézikönyve is a sokszínűségre épít a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt.

Nem véletlenül. Erzsébetváros területileg, társadalmilag, szociálisan és kulturálisan is markáns különbségeket mutat. Ezzel együtt határozott belvárosi miliója van, olvasztótégelye az egymástól eltérő identitásoknak, magába integrálja mindazt, amik a nagyvárosi élet attribútumai.

Erzsébetváros valódi jellemzője a sokszínűség és az, ahogyan a sokszínűséget „kezeli”: Befogadja azt.

Befogadó kerület

Erzsébetváros, mint mindent egybeolvasztó, befogadó kerületként történő definiálása azonban nem jelenti azt, hogy ne lennének a kerületnek egymástól jól megkülönböztethető, mikro identitásai.

A látszólagos ellentmondást lehetőségként kezelve, **felrajzolható a kerület kulturális térképe: a mikro identitásokként kezelt mozaikok sokaságából kirajzolódhat, kirajzolódik egy egységes kép.**

A kerület hagyományait és újkori történelmét egységesen vizsgálva, **három fő irány** rajzolódik ki, mint a befogadó kerület egy-egy fejlesztésre szánt szegmense.

III.1.1 Zsidó kultúra

Belső-Erzsébetváros központi részét szokás zsidó negyedként emlegetni. Ennek oka egyrészt a múltban keresendő, hiszen a XVIII. és XIX. század fordulóján Budapest mai VII. kerületében alakult ki a régi pesti zsidónegyed, a zsidó hitélet fő intézményeivel. Itt állt a Nagygettó is: a Király utca, Kertész utca, Dohány utca és a Károly körút között.

Erzsébetvárosban múltja és jelene miatt is meghatározó szerepe van a zsidóságnak, a kerület szerves részeként tekinthetünk rá.

A terület jelenleg is nyüzsgő zsidó kultúra színtere, a neológia és az ortodoxia világhírű templomaival, és a régmúlta visszatekintő kulturális-történeti intézményeivel. A kerületrész központi részén működik a Dohány utcai Zsinagóga, Európa legnagyobb zsinagógája, a Rumbach utcai zsinagóga és a Kazinczy utcai zsinagóga. Itt található a Zsidó múzeum, mikve működik a Kazinczy utcában, valamint több kóser bolt, kóser étterem, judaica üzlet üzemel a területen már ma is.

Számtalan különböző civil, kulturális és vallási szervezet működik, amelyek valamilyen formában kapcsolódnak a zsidó kultúrához.

A kerületben kerül hagyományosan megrendezésre két nagy sikerű, több napos fesztivál, a Zsidó Kulturális Fesztivál a MAZSIHISZ valamint a Judafest a Bálint Ház szervezésében.

A zsidó kultúra reprezentálásából az önkormányzat is kiveszi a részét. Rendszeresen támogatja a helyi zsidó civil szervezeteket, zsidó kulturális programokat.

ERÖMŰVHÁZ által fenntartott intézmények

A civil kezdeményezések anyagi támogatásán túl önkormányzati intézmények is őrzik a zsidó kultúra értékeit.

Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

Bár a **Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény** tematikája nem a zsidó hagyomány közvetítése, hanem Róth Miksa üveg- és mozaikművész kiemelkedő életművének kíván emléket állítani, mégis, mint zsidó származású alkotó itt utalunk rá. Ugyanakkor a Kulturális Konceptió összefüggésében önálló, ERÖMŰVHÁZ által fenntartott, kulturális intézményként tartjuk számon.

A Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény fontos és komoly jövőbeni potenciált jelentő fejlesztési terület. Az Emlékház rendelkezik fejlesztési koncepcióval (Isd. 9. számú Melléklet), többek között a közösségi múzeum megvalósítására, továbbá kiterjedt szakmai hálózattal rendelkezik, országos múzeumi és művészeti eseményekhez kapcsolódik.

Az ingatlan fejlesztésére vonatkozó ajánlást a *III.2.5 Épített örökség / ingatlangazdálkodás* című pont tárgyalja.

Csányi5 – Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tár

2018-ban nyitotta meg kapuit az ERÖMŰVHÁZ által fenntartott **Csányi5 – Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tár**; célja, hogy a hagyományos mód mellett újabb korszerű eszközökkel, elemekkel mutassa be a kerületi zsidóság múltját, jelenét, a zsidóságon keresztül képet adva a kerület egészéről is továbbá feladatának tekinti, hogy nyitva a nem zsidó lakosság felé erős szintetizáló szerepet játsszon.

A Csányi5 emellett egy összművészeti központ, változatos és rendszeres programokkal a gasztronómiától a magas művészeti értékű koncerteken át, a kiállításokig, irodalmi estekig. A kávézó megnyitásával közösségi tér, potenciális kutatóközpont, állandó kiállítással rendelkező intézmény, amely a kerületi zsidó kulturális élet központja és koordinátora lehet.

Gólem Központ

Bár nem önkormányzati intézmény, de jelentős szerepe van, lehet a zsidó kulturális életre, hagyományokra építő, önkormányzat által kezdeményezett fejlesztési koncepció megvalósításában.

A Csányi utca 3-ban működik Budapest napjainkig egyetlen zsidó színháza, a **Gólem Központ**. A Gólem elsősorban színház, ugyanakkor szándékaik szerint a teljes zsidó kultúra népszerűsítését tűzik ki célul.

A Gólem Központtal hosszú távú közszolgáltatási szerződéssel rendelkezik az önkormányzat. A közszolgáltatási szerződés tartalma és a gyakorlat azt mutatja, hogy a Központ szoros együttműködésre törekszik a kerület vezetésével és aktívan részt kíván venni a kerület kulturális életében, annak fejlesztésében és dinamizálásában, mint zsidó identitású szellemi központ.

III.1.1.1 Fejlesztési területek

A zsidó hagyomány és a zsidó kulturális élet kiterjesztése és láthatóvá tétele érdekében az alábbi programok és cselekvési irányok fogalmazhatók meg javaslatként.

Csányi utca – a zsidó mindennapok utcája

A Dohány utcát szokás a „zsidó vallás utcája”-ként aposztrofálni. Ezen a már meglévő gondolatmeneten és szokáson tovább haladva – tekintve a jelenlegi adottságokat – a **Csányi utca** alkalmas arra, hogy a „**zsidó mindennapok utcája**” tartalommal kerüljön megtöltésre. Tekintettel arra, hogy a Klauzál tér rehabilitációja folyamatban van, továbbá, hogy itt található az önkormányzat kiállítótere, valamint hamarosan civil információs központ is helyet kap a tér sarkán, javasolt a Csányi utca ezekkel egy időben történő fejlesztése.

A fejlesztés két irányú, egy ingatlangazdálkodási és egy program alapú:

- Stratégiai döntés alapján megvalósítható a Csányi utcában található önkormányzati ingatlanok célzott bérbeadása: judaica boltok, a zsidó/izraeli gasztronómia, képzőművészet, irodalom képviselői részére.

A célzott bérbeadás mellett érvényesíthető a már ma is létező **kedvezményes bérleti konstrukció** kiterjesztése a Csányi utcára és a már említett tevékenységekre, területekre.

- A program alapú fejlesztés középpontjában a szabadtéri programok megvalósítása áll. Tekintettel arra, hogy a Csányi utca nem rendelkezik jelentős átmenő forgalommal, nagyobb fennakadások nélkül megvalósítható egy utca fesztivál sorozat.

Az utca hétvégekénti vagy havi 1 alkalommal történő lezárásával alkalmas lehet **közösségi rendezvények** megtartására: kertmozi, bolhapiac, közösségi vacsorák, egyéb tematikus programok.

A rendezvények alkalmat adnak nem csak a helyi lakosoknak a tartalmas időtöltésre, hanem a zsidó szervezetek - Gólem központ, Bálint Ház, Izraeli Kulturális Intézet, Csányi5, kerületi nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek - együttműködését is erősítik.

Csányi5 – Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tár

Az Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tár és a vele együtt kialakított kulturális, közösségi tér olyan érték az egész kerület számára, amely továbbfejlesztésre messzemenően érdemes.

Emellett azzal, hogy a Csányi utca 3-ban 2021 őszén megkezdte működését a Gólem Központ és Színház, e két intézmény együttes jelenléte biztosítja a zsidó hagyomány és jelen zsidó kultúra magas szintű és minőségű jelenlétét.

A Csányi5 **célközönsége** a hazai és külföldi turisták, a város múltja és jelene iránt érdeklődők, a hetedik kerület lakói, a magyarországi, ezen belül a budapesti zsidóság és az oktatás szereplői.

Feladata, hogy a hagyományos mód mellett újabb korszerű eszközökkel, elemekkel gazdagodva bemutassa a VII. kerületi zsidóság múltját és jelenét, ami természetesen a zsidóságon keresztül a kerület egészének bemutatását is jelenti.

Állandó kiállítása is ezt a célt szolgálja, fejlesztésében, továbbgondolásában több magyar és nemzetközi kulturális intézmény is közreműködik:

Durban South African Jewish Múzeum

Cfati Magyar Zsidó Múzeum

Illinois Holocaust Museum and Education Center

Polin Museum Varsó - Museum of the History of Polish Jews

Róth Miksa Emlékház

Örkény Színház

A történeti tár működésének fontos eleme az erzsébetvárosi zsidóság történetének **kutatása**, valamint kutathatóságának biztosítása.

A helyi zsidóság történetének tanulmányozása, egyben az itt élő más népek, nemzetiségek történetének, valamint a polgárosodás, a helyi ipar és kultúra fejlődésének sokoldalú ismeretét jelenti. A személyes történetek válaszokat is adhatnak az együttélés, az egymás elfogadása, az előítéletesség fontos, örökké aktuális kérdéseire.

Az intézmény az **oktatásban**, közoktatásban is fontos szerepet vállal. Partnerek bevonásával - Zachor Alapítvány, Haver Alapítvány, Centropa Alapítvány, Tett és Védelem Alapítvány, Belső-Pesti Tankerület, Szembenézés Alapítvány - és aktív oktatás-szervezéssel a tanév során

Budapestről és vidékről évi több ezer diák látogat el a kiállításra. A zsidóság történetének megismertetése a történelem oktatás szerves része; innovatív, alternatív módszerekkel élményszerűvé tehető a diákok számára, amiben az intézmény úttörő szerepet vállal.

A zsidó hagyomány, mint a kerület kiemelt kulturális értékének képviselője már most a Csányi5-ben koncentrálódik. Feladat lehet a továbbiakban az eddigi tevékenység kiszélesítése, a vallási turizmus erősítése, a kortárs zsidó művészet, az oktatási programok és tudományos kutatások, konferenciák kezdeményezése és szervezése.

Ennek érdekében javasolt az intézmény mind szervezeti, mind technikai fejlesztése annak érdekében, hogy a Kulturális Konceptió szerinti stratégiai cél az intézmény irányításával megvalósuljon.

Feladat: →	Stratégiai döntés a Csányi5 és Csányi utca fejlesztésére vonatkozóan
Együttműködés: →	EVIN Zrt. ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. Csányi5 szakmai vezető

III.1.2 Hagyományos mesterségek és fiatal designerek

Javaslat a helyi hagyományos mesterségeket bemutató kiállítóhelyek megteremtésére, továbbá javaslat az újraéledő kézművesség (design üzletek, fiatal tervezők) kerületben történő megjelenésének elősegítésére.

Erzsébetváros századfordulós (a II. világháborúig tartó) történelmét vizsgálva – ahogy az már korábban is említésre került – főleg, de nem kizárólag, Belső-Erzsébetváros mozgalmas, pezsgő kulturális és társadalmi élet központja volt. Ennek egyik jellemzője, hogy a szolgáltatások nagy számban tömörültek erre a területre, ezek jelentős részét pedig kisiparosok, kézműves mesterek és kereskedők adták.

Bizonyos szakmák, mesterségek képviselői egyedülálló módon koncentráálódtak Belső-Erzsébetvárosban, itt említhetjük példaként az **ötvösmesterség** számtalan képviselőjét, a **papírmerítő** és **papírkereskedő** vagy később a **fotográfus** mestereket és **nyomdákat**, de a sor folytatható.

Külső-Erzsébetvárosban működött például – a már szintén említett – Róth Miksa **üvegfestő és mozaikművész** műhelye, de a 20. századra átnyúló példa is hozható Berényi Zsuzsanna Ágnes személyében, aki felmenői hagyományait folytatva, közelmúltban bekövetkezett haláláig gyakorolta mesterségét, az Első Magyar Tűzzománc **Jelvénygyár** örököséeként.

Az 1990-es években a Király utca Belső-Erzsébetvárosi szakasza is elkezdett organikusan tematizálódni, bár akkor a kereskedelem vált hangsúlyossá. A Király utca említett szakaszán egymást érték a **lakberendezési**, elsősorban a **lakás- és környezetkultúrát** reprezentáló **design** üzletek, rövid ideig Design utcaként is emlegették ezt a területet. Az itt működő kereskedők egyfajta céhet is alkottak, „klaszteresedtek”, 2010-ben megalapították a Királyutca – Designutca Klasztert.

Később aztán a város peremkerületein épített bevásárlóközpontok elszívták a vásárlóerőt ezektől az üzletektől, illetve oly’ nagy számban lehetett hozzáférni az eleinte még luxusnak és/vagy kurióznak számító „nyugati” termékekhez – sok esetben kedvezőbb áron is -, hogy a Király utcában sorra zártak be ezek az üzletek, amelyekből mára 1-2 képviselő maradt csupán.

A buli negyed kialakulásával, felismerve, hogy a terület tömegesen vonzza a turistákat, akik elsősorban a fiatal korosztályból kerülnek ki és jelentősebb vásárlóerővel is bírhatnak, továbbá, hogy érdeklődésük szerint is célcsoportjai lehetnek, megjelentek a **vintage** üzletek. Ezek elsősorban szintén Belső-Erzsébetvárosra koncentráálódnak, azon belül is a Wesselényi utca, Dohány utca, Dob utca és azokat keresztező utcák ezen területre eső részein.

A vintage – időnként pop up (időszakosan üzemelő) - üzletek mellett megnyitott néhány fiatal designer saját tervezésű és gyártású termékeit áruoló **design bolt** is.

A korábbi – a Konceptióban is idézett - felmérések és a tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a lakosság szívesen látná, ha a kerületet benépesítenék a fiatal tervezők által alapított

kisebb-nagyobb kézműves műhelyek és boltok, bármilyen területre is fókuszáljon a tevékenységük.

A Budapest Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére és égisze alatt működik – a bécsi tematikus utcák managementje mintájára - a BUM – Bevásárló és **tematikus utcák** managementje.

A budapesti tematikus utcákban működő kereskedők, üzlettulajdonosok nagy számban alapítottak szűkebb közösségükben civil, érdekképviseleti szervezeteket, melyek célja, hogy a terület képviseletét, gondozását, hirdetését egységesen és közösen oldják meg.

A BUM feladatának tekinti, hogy ezeket a kezdeményezéseket összefogva ápolja a meglévő értékeket, kulturális és egyéb programok szervezésével, amelyek arra bízathatják a lakosságot, hogy aktívan vegyen részt a város életében és megismerésében. Célja továbbá, hogy elősegítse az információáramlást és az utcák, területek kommunikációját.

A **BUM által számon tartott** tematikus utcák és területek között nincs olyan, amely a hagyományos mesterségek védelmét célzó kezdeményezések és emellett az újjáéledő kézműves hagyományok támogatása és életben tartása célt fogalmazná meg!

Fenti tények és érvek összességét tekintve az a következtetés és kép rajzolódik ki, hogy Erzsébetváros egyik **kiugrási pontja** lehet a történeti hagyományokra és kulturális értékekre, valamint a jelenlegi lehetőségekre és lakossági igényre reflektálva a kerület **kézműves mesterségbeli hagyományainak méltó reprezentálása és az újjáéledő kreatív mesterségek művelőinek helyzetbe hozása.**

A gyakorlatban ez kétirányú stratégiai döntést és cselekvést igényel:

1. Történelmi kulturális és tárgyi emlékek gondozása

A meglévő történeti hagyományokon alapuló, tematikus **kiállítóhelyek** megnyitása, illetve azon független piaci szereplők, civil szervezetek támogatása, amelyeknek tevékenységük erre a célra irányul.

Jó példa erre a már működő Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény, vagy az **Ötvös Mesterségtörténeti Gyűjtemény** idejének megnyitása. Utóbbi gyűjtemény már a fenti elvnek megfelelően, önkormányzati ingatlanban kaphatott helyet, továbbá önkormányzati támogatásban is részesül, tehát a kiállítóhely az önkormányzat tevékeny és célzott támogatása nélkül nem jöhetett volna létre.

Javasolt a fenti gyakorlat stratégiai döntés alapján történő következetes folytatása.

Lehetséges kiállítóhelyek, megkeresések:

- A jelenleg Dunaújvárosban működő európai szinten is egyedülálló gyűjteménnyel rendelkező **Papírmúzeum** szándékát fejezte ki, hogy Erzsébetvárosba költöztetné a kiállítást.

Erzsébetvárosban – a gyűjtemény igazgatójának kutatásai szerint – több, mint 800 papíripari, papírkereskedelmi vállalkozás működött, ennek a páratlan örökségnek a kiállítása nagymértékben színesítheti Erzsébetváros arculatát.

Erzsébetvárosban működik – kerületi székhelyű - a Magyar Papír- és Vízjeltörténeti Társaság, szakmai együttműködője a gyűjteményt kezelő Magyar Papírmúzeumnak.

- A már korábban említett Berényi Zsuzsanna Ágnes az **Első Magyar Tűzzománc Jelvénygyár** tulajdonosa 2021-ben hunyt el. Hagyatéka a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonába került, műhelye a Király utca 27-ben, önkormányzati ingatlanban működött.

A múzeum jelenleg katalogizálja a hagyatékot, amely megszámlálhatatlan páratlan értékű jelvényből, dokumentumokból, a jelvénygyártáshoz szükséges és használatos eszközökből és szerszámokból, valamint az üzlet berendezéséből, bútorokból áll. A múzeum üdvözli és engedélyezi a hagyaték tematikus kiállítását, szakmai támogatást nyújt hozzá.

Javasolt Berényi Zsuzsanna Ágnes és az Első Magyar Tűzzománc Jelvénygyár emlékének szentelt kiállítóhely alapítása.

Fontos megjegyezni, hogy egy ilyen, stratégiai döntésen alapuló, következetes építkezés, turisztikai szempontból is hozhat érdemi változást. A végrehajtás következtében a kerület több pontján, szétszórva létesülhetnek kiállítóhelyek és közösségi terek, amelyekre tematikus kiállítóhely, múzeum séták építhetők – egy jeggyel, minden kiállítóhely végiglátogatható. Ily módon az ide látogatók bejárják az egész kerületet, jobban megismerve annak értékeit.

Feladat: →	Stratégiai döntés a kerület hagyományos mesterségeinek szentelt kiállítóhelyek létesítéséről
Együttműködés: →	EVIN Zrt. ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

2. Újjáéledő kreatív kézművesség, design üzletek támogatása

Az önkormányzat 2021 évben, együttműködve a KÉK, Kortárs Építészeti Központtal elindította a Nyitva! programot, amely részben, de nem egészben erre a célra irányul.

A program kiterjesztése a Konceptió által meghatározott irányok szerint, vagy párhuzamos program indítása a hiányzó területekre eredményesen határozhatja meg a földrajzi területre és a tevékenységre vonatkozó alul- illetve felül reprezentált szegmenseket, amely indikálja a döntést is.

Emellett az önkormányzat döntést hozhat arról, hogy bizonyos területeket, utcákat tematikusan kíván meghatározni (p. Középső- és Külső-Erzsébetváros dinamizálása). Korábban említésre került a Királyutca-Desigutca, vagy a Bartók Béla út fejlesztése; a modell – bár előbbi organikusan alakult ki – példa lehet arra, hogy egy-egy területet milyen eszközökkel lehet megtölteni bizonyos szakmák és kereskedők képviselőivel. Mindként példa igazolja, hogy jelentős gazdasági haszon realizálható már középtávon és további kreatív és innovatív vállalkozásoknak teszi vonzóvá a területet.

A kreatív ipar, szolgáltatás és kereskedelem támogatása szempontjából fontos felülvizsgálni azokat a területeket, amelyek a stratégiai döntés alapján meghatározott szegmens számára vállalkozásbaráttá, ezáltal vonzóvá teszi a területet.

Vállalkozásbaráttá teheti pl. adózási szempontból a kedvezményezett kör meghatározása és a hozzá rendelt intézkedések.

Nagy könnyítés lehet az újjáéledő mesterségek szempontjából releváns fiatal vállalkozások, start up-ok székhelyhez jutásának támogatása, pl. az ingatlangazdálkodási stratégia keretén belül meghatározott kedvezményrendszer kidolgozása továbbá stratégiai döntés arról, hogy bizonyos, nem lakáscélú használaton kívüli ingatlanok esetében a bérlemény pályáztatásánál előnyt élveznek az adott vállalkozások.

További lehetőség a *III.2.9 Vállalkozási kultúra-HUB/közösségi irodák* pontban körülírt vállalkozásfejlesztési központ(ok) létrehozása.

Feladat: →	Stratégiai döntés előkészítése és döntés a használaton kívüli nem lakás céljára szolgáló ingatlanok kiadásának kedvezményezett körére vonatkozóan – elsőbbségi jog
Együttműködés: →	EVIN Zrt. ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

Feladat: →	Vizsgálat kulturális célú hasznosításra
Együttműködés: →	KÉK

III.1.3 Elsők

Országosan és így Budapestre és a kerületre vonatkozóan is elmondható, hogy a művészeti felsőoktatási intézetekből kikerülő művészek – néhány szerencsés kivételtől eltekintve – légüres térbe érkeznek pályájuk elején.

Magyarországon egyelőre szerény hagyománya és gyakorlata van egyrészt az iskolai szintű gyakorlati oktatásnak másrészt a **diplomaszerzés utáni piacra kerülés támogatásának**. A sikeres nyilvánosságához való közvetítéshez nagyon sok feltételnek kell teljesülni és természetszerűleg nem is sikerülhet minden művész diplomával rendelkező fiatalnak.

Azonban, számtalan esetben, az érvényesüléshez „csak” **megjelenési lehetőségre** van szüksége az alkotónak.

Budapesten köztudottan óriási **hiány** mutatkozik a fiatal, még ismeretlen művészek befogadására hajlandó próbateremből, **műteremből**, továbbá előadó- és kiállítóhelyből is. A profitorientált, sok esetben profitkényszer alatt működő intézményeknek nincs lehetősége arra, hogy kockázatos vagy kiszámíthatatlan sikert hozó produkciókat fogadjanak be, ráadásul többnyire nyomott áron.

Erzsébetváros sokszínűségére alapozva – kis ráfordítással – a **kreatív ipar „inkubátor háza”** lehet, oly’ módon, hogy úttörő kezdeményezéseknek ad helyet és megjelenési lehetőséget.

Ezek bármelyik művészeti ág képviselőiből kikerülhetnek: színház művészet, filmművészet, képző- és iparművészet, irodalom, táncművészet, tetszőleges zenei műfaj képviselői. Az elv, hogy a kedvezményezett, első önálló produkciójához kap segítséget, próba- és műterem, helyszín, továbbá bemutató, bemutatóalkalom formájában: **első kiállítás, első koncert, első színdarab**, stb.

A bemutatkozások történhetnek helyben és időben szóródva, ugyanakkor alkalmat adhat erzsébetvárosi kiemelt kulturális esemény rendezésére is, pl. **elsőfilmes fesztivál**.

A program meghirdetése nem feltétlenül jár közvetlen anyagi ráfordítással. Erzsébetvárosban számtalan előadó- és kiállítóhely van, amelyek többnyire nem 100%-os kihasználtság mellett működnek. Az önkormányzat kezdeményezésére és szervezésében, a Kulturális Portfólióban szereplő, valamint az ERÖMŰVHÁZ által fenntartott intézményekkel együttműködve élővé válhatnak a helyszínek.

Néhány példa, a teljesség igénye nélkül: K6 kiállítóter, Damjanich utca 4., K11, Milestone Intézet nagyterem, Kőleves, Magvető Café, Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény, Fészek Művészklub, Radnóti Tesla Labor, Bethlen Téri Színház, RS9, Rajkó Tálentum Rottenbiller utca.

Az önkormányzat már most is működő intézményei mellett, hosszú távú fejlesztési célként határozhatja meg bizonyos, tulajdonában álló ingatlanok fenti célra történő hasznosítását. A **Róth Miksa Emlékház** egykori **műhelyépülete** kiváló helyszín egy összművészeti, kreatív rendezvényhelyszín és közösségi tér alapítására. Bár az épület jelenlegi állapotában nem használható, a fejlesztésre vonatkozó finanszírozás előkészítése elkezdődhet.

Az **Akácós udvar** célzott hasznosításával új színpont lehet a kerület kulturális életében. Az ingatlan hasznosítására, bérletére történő pályázat tartalmazhat kulturális célú hasznosítás kitélt, a felújítási kötelezettség mellett.

A **Király utca 11.** földszintjén működő Művelődési ház mellett az ingatlan további része és annak udvara jelenleg kihasználatlan. A háromemeletes, utcafronti résszel is rendelkező épület nagyon rossz műszaki állapotban van, ugyanakkor nem életveszélyes. Fejlesztésére vonatkozóan még nem született végleges terv és döntés, tekintve, hogy az épület felújítása jelentős ráfordítást igényel. Az ingatlan jelenlegi állapotában azonban – kis ráfordítással – alkalmas lenne egy **műteremház** alapítására. A műteremház üzemeltetésére pályázat útján kerülhet sor.

A képzőművészek számára **kedvezményesen bérelhető műtermek** felbecsülhetetlen értékű kreatív közösséget vonzanának a kerület ezen részére és hozzájárulhatnak az értelmiségi réteg kerületbe történő visszatéréséhez.

A **műteremprogram** kiterjedhet az önkormányzat tulajdonában álló használaton kívüli nem lakáscélú ingatlanok hasznosítására is.

Feladat: →	Stratégiai döntés előkészítése és döntés a használaton kívüli nem lakás céljára szolgáló ingatlanok kiadásának kedvezményezett körére vonatkozóan – elsőbbségi jog
Együttműködés: →	EVIN Zrt. ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

III.2 Részterületek

III.2.1 Desztináció management, kulturált/kulturális turizmus

A turizmus fejlesztése, egy adott régió turisztikai kínálatának tervezése és szervezése, alapvetően befolyásolja egy negyed, kerület kulturális fejlődését. Igaz ez fordított irányban is, számos példát látunk Magyarországon és a világon is arra, hogy a **kulturális fejlesztések** hogyan **hatottak az oda látogató turisták összetételére és minőségére**.

Turizmusról egyelőre Erzsébetváros viszonylatában Belső-Erzsébetváros a különösen érintett. Itt megjelenik egyrészt a vallási, kulturális turizmus, másrészt és lényeges a túlsúlya – vagy a láthatósága – a buliturizmus. A gazdasági válság hatására átrendeződtek a trendek a turizmus tekintetében is és egyre nagyobbá vált a kereslet az olcsó, mindenki által hozzáférhető, rövid utazásokhoz. Ezt erősítette a fapados légitársaságok valamint az alternatív szálláshelyek megjelenése a piacon.

A pandémia miatt bekövetkezett korlátozások és a kerületi szabályozások új helyzetet teremtettek a bulinegyed működésében, a turizmus fokozatos visszatérése azonban prognosztizálható. Cél a **kocsmaturizmus egy részének „domesztikálása” és átirányítása a kultúrafogyasztás** felé is. Ezt egyrészt hosszú távú és következetes szemléletformálással, másrészt alternatívák nyújtásával lehet elérni.

Cél továbbá, hogy a turizmus egy új célcsoportját szólíthassuk meg, amely kifejezetten **Erzsébetváros kulturális értékei, gasztronómiája, művészei iránt érdeklődik**.

Pozicionálás

A kerület cél szerinti márkázása szempontjából a **minőségi, kulturált turisztikai termékek** kínálatának megjelenítése, piacra jutásának elősegítése a cél.

A változás érdekében az egyik legfontosabb szempont és feladat a megfelelő kommunikáció és kommunikációs csatornák megléte. A kerületi turisztikai desztináció management egyik fő feladata Külső- és Középső-Erzsébetváros **pozicionálása**, Belső-Erzsébetváros ÚJRA-pozicionálása.

Fontos kitérni a **Külső-Erzsébetvárost** is érintő **Liget Budapest Projekt**-re. A Kulturális Konceptiónak nem feladata a program minősítése sem pro sem kontra, azt tényként vizsgálja.

Az Erzsébetváros szempontjából fontos fejlesztés rövid időn belül, prognosztizálhatóan nagyszámú turistát vonz a Városligetbe, jelentős részük pedig a kerület határát is jelentő Dózsa György út felől közelíti majd meg. Ez Külső-Erzsébetváros Ligetvárosként emlegetett részére egyrészt a megnövekedő autós és gyalogos forgalom miatt nagy nyomást is helyez, másrészt **lehetőség** arra, hogy az oda érkező látogatókat bevonzza a Damjanich utca, Városligeti fasor környékére.

Eldöntendő kérdés, hogy a kerület hogyan reagál a várhatóan bekövetkező változásra. Kihaszználja és ráépíti a terület fejlesztését, vagy igyekszik elhatárolni a kerületet. Bármilyen döntés is születne a megnövekedett látogatószámra fel kell készülni.

Turisztikai Iroda

Belső-Erzsébetváros jelenlegi turisztikai kínálatában a járványveszély és a korlátozó intézkedések miatt a kocsmatourizmus visszaszorulóban van. Ez az átmeneti helyzet megfelelő alkalom lehet arra, hogy a városrész egy **bátor, új turisztikai arculattal** lépjen fel.

Ennek érdekében az önkormányzatnak kezdeményező szerepet kell betölteni. Tekintettel arra, hogy Belső-Erzsébetváros kérdése sarkalatos pontja a Kulturális Konceptió sikerének, javasolt Turisztikai Iroda felállítása, amely minden, a kérdéskörben releváns feladatot ellát:

- Turisztikai Brand kialakítása, kapcsolódva a Kulturális Negyed arculati és kommunikációs elemeihez
- Kommunikációs kampányok bonyolítása, turisztikai tájékoztató kiadványok, felületek létrehozása és kezelése
- Turizmusfejlesztésben és helyi turizmusban érdekelt felekkel történő folyamatos kapcsolattartás
- A vendéglátással foglalkozó vállalkozók, kerületi lakosok és az önkormányzat közötti folyamatos párbeszéd megszervezése és kezelése
- Innovatív turisztikai fejlesztések megalkotása, támogatása és kezelése
- A fenntarthatóság biztosítása
- Minőségbiztosítási rendszer, védjegy kidolgozása és gondozása
- Fejlesztési források felkutatása és managementje.

Kommunikáció

A desztináció managementnek egyik alapvető fontosságú eszköze a megfelelő számú és minőségű kommunikáció és kommunikációs felület.

Feladatként határozhatók meg az alábbiak:

- On-line turisztikai kommunikációs felület, turisztikai alkalmazások fejlesztése és működtetése
- A buli negyed viselkedés kódexének összeállítása és hatékony kommunikációja
- Turisztikai információs pontok létesítése, közösségi irodák
- Idegen nyelvű kommunikációs felületek létrehozása
- Szabadtéri kommunikációs felületek, figyelem felkeltő táblák kihelyezése
- Szállásfoglalás előtti vendég tájékoztatás megszervezése

Erzsébetváros, mint turisztikai célpont nem választható le Budapestről – az ide érkező turista Budapestet általában egy turisztikai termékként látja, még akkor is, ha bizonyos városrészeknek, így a kerületnek is van önálló identitása.

Ennek értelmében elengedhetetlen a kerület turisztikai arculatának meghatározásához a fővárossal, a fővárosi és országos szakmai szervezetekkel történő hatékony és folyamatos együttműködés.

III.2.2 Közművelődési, együttműködési megállapodások, közszolgáltatási szerződések, stratégiai együttműködések

Közművelődési, kulturális tárgyú megállapodások

Az *1.3 Jogszabályi környezet* fejezetben történő utalások szerint az önkormányzatoknak kötelező közművelődési feladat ellátási kötelezettsége van.

Az 1997. évi CXL. törvény 76 § alapján az Önkormányzat kötelező feladata a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása. A törvény a fővárosi kerületek vonatkozásában előírja a közművelődési alapszolgáltatások teljes körének megszervezését.

A közművelődési alapszolgáltatások:

- működő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása.
- a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- az amatőr alkotó- előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- a tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek biztosítása,
- a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Az **ERÖMŰVHÁZ** Nonprofit Kft. Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatával kötött közszolgáltatási szerződés keretében, 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságként látja el a kerületi önkormányzatok számára kötelezően előírt közművelődési közfeladatokat.

A Társaság 4 telephelyet üzemeltet: K11 Művészeti és Kulturális Központ, Csányi5 Zsidótörténelmi Tár, Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény, Hernád Ház.

Az ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. jelenlegi és tervezett programjai szervesen kapcsolódnak a jelen Konceptió tematikus elemeihez, ugyanakkor Kulturális Konceptiónak nem feladata meghatározni a közművelődési kötelező feladatok ellátására vonatkozó stratégiát.

A kötelező közművelődési feladatok ellátásához, a célok, szándékok és lehetőségek rögzítéséhez, a végrehajtásban részt vevő intézmények, telephelyek működésének meghatározásához célszerű és szükséges az előző évek gyakorlatát folytatva, **a Közművelődési Konceptió** megalkotása. A Közművelődési Konceptió és a Kulturális Konceptió egymást kiegészítő és egymásra támaszkodó stratégiák, amelyek együtt határozzák meg a kerület kulturális arculatát, a végrehajtás során realizálandó munkamegosztást.

Feladat: →	Közművelődési Konceptió megalkotása
Együttműködés: →	Kulturális Negyed munkacsoport

Nyilvánvaló, hogy Erzsébetváros Önkormányzata stratégiai döntése alapján a kerület kulturális életének dinamizálásával nagyobb szerepet kíván vállalni a kötelező közművelődési feladatok ellátásán felül. Tekintettel arra, hogy a közművelődési megállapodások, közszolgáltatási szerződések keretében kötött hosszú távú kulturális célú együttműködések a közművelődési feladatok ellátásának „kiszervezésére” irányulnak, jelen tanulmány, koncepció javaslatokat, ajánlásokat fogalmaz meg a partnerek személyére, továbbá az együttműködések formájára vonatkozóan.

Erzsébetváros Önkormányzata több, kulturális, művészeti ágazatban működő szervezettel volt szerződéses kapcsolatban, közművelődési megállapodások, közszolgáltatási szerződések formájában.

A kulturális tárgyú közművelődési megállapodások, közszolgáltatási szerződések egy része 2020. és 2021. évben lejárt.

Jelenleg – 2021. év őszén – négy szerződésben rögzített együttműködés van érvényben

- **Gólem Színház Közhasznú Egyesület** 2029. szeptember 15-ig
Tartalma: Szakmai együttműködés az Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tárral, az Erzsébetvárosi Zsidó történeti Tár kóser style kávézójának működtetése, zsidó előadó-művészeti központ működtetése, jegyár kedvezmény, együttműködés a kerület iskoláival, a helyi rendfenntartókkal, szociális munkásokkal, önkormányzati dolgozókkal
- **Bethlen Téri Színház Közhasznú Nonprofit Kft.** 2022. december 31-ig
Tartalma: Előadó-művészeti szolgáltatások biztosítása, ezen belül szakmai együttműködés, színházterem és kávézó térítésmentes biztosítása, jegyár kedvezmény, önálló kezdeményezésű előadások bemutatása
- **Bihari János Kulturális Egyesület** 2021. december 31-ig
Tartalma: Néptánc oktatás a kerületi óvodákban és iskolákban, kerületi rendezvényeken való fellépés, folklórral, néptánccal kapcsolatos szakmai szolgáltatás, térítésmentes belépő az évadzáró rendezvényre.
- **Nemesfémművesek és Kapcsolódó Szakmák Országos Egyesülete** 2026. június 30-ig
Tartalma: az alapítvány gondozásában lévő ötvöstörténeti gyűjtemény kiállítása, ismeretterjesztő programok szervezése iskoláskorú fiataloknak és felnőtteknek, időszaki kiállítások, konferenciák megrendezése, aktív, kezdeményező részvétel a kerület kulturális életében.

Bár a szerződések tartalmi elemei az önkormányzat és a kerületi kulturális élet működésére vonatkozóan is fontos elemeket tartalmaztak, az együttműködési megállapodások többnyire – reálisan és praktikusán – **egyirányú** kooperációk voltak, a szervezetek támogatást kaptak az önkormányzattól bizonyos vállalások megléte mellett.

A korábbi szerződések megkötése egyrészt esetleges volt, kiemelve egy-egy szereplőt a kulturális palettáról továbbá a szerződések megkötése nem egy határozott vízió és elérendő cél felé irányuló lépésről-lépésre haladás szerint történt.

Másrészt – az esetek jelentős többségében – kiváló partnerekkel, kiváló tartalommal megkötött szerződések nem realizálódtak teljes körűen, az azokban foglalt vállalások nem vagy csak kis mértékben teljesültek valamint az után követés, mindkét fél részéről történő aktív együttműködés hiányzott.

Példaként hozható fel három szerződés, amelyek közül kettő még hatályos:

- A 100 Tagú Cigányzenekarral fennállt szerződés keretében megállapodás született arra, hogy az együttes meghatározott számú kerületi eseményen vesz részt. Ezt a fellépésszámot az önkormányzat események „hiányában” nem használta ki, amellet, hogy a szerződésben vállalt támogatást hiánytalanul rendelkezésre bocsátotta.

Ebben az esetben az önkormányzat vagy az ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. kezdeményezhette volna egy önálló, a kerületi lakosok számára ingyenesen látogatható kamarakonzert megtartását.

- A Bihari János Kulturális Egyesülettel fennálló szerződés szintén rögzít kerületi rendezvényeken történő fellépést. 2020-ban – a pandémia miatt értelemszerűen – nem volt erre lehetőség, 2021-ben az együttes a szeptember 26-án megrendezett Civil Korzó eseményen nagy sikerű előadást tartott.

Hasonlóan az előbbi példához alkalmanként itt is kezdeményezőként léphet fel az önkormányzat egy kerületi lakosok által ingyenesen látogatható előadás lehetőségével, így minimális ráfordítással, szervezéssel új és ingyenes kulturális programot biztosíthat a kerület lakosságának.

- A Bethlen Téri Színházzal fennálló szerződés tartalmazza, hogy a színháztermet és kávézót az önkormányzat saját rendezvényére térítésmentesen használhatja. Ez a felajánlás is pl. többnyire kihasználatlan.

Cél, hogy valós, kétirányú és a kulturális szereplők részéről is elkötelezett részvételt jelentő stratégiai együttműködések szülessenek, amely lehetővé teszi az együtt gondolkodást, közös pályázatokat, közös megjelenéseket és határozott kommunikációt.

A folyamatosan változó gazdasági-társadalmi környezetben elkerülhetetlen megtalálni a közművelődési feladatellátás új, a megváltozott társadalmi és kulturális szokásokra reflektáló formáit. A lehetőségekhez mérten törekedni kell a közösségi élet résztvevőinek körét kibővíteni és minden korosztály számára differenciáltan elérhetővé kell tenni a közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A szoros, stratégiai együttműködések életben tartása az első években mindenképpen a kezdeményező, jelen esetben az önkormányzat feladata. Igaz ez a már meglévő szerződésekre is.

Javaslat szerződőkre

- A meglévő szerződések szükség szerinti meghosszabbítása, megújított tartalommal
- **Radnóti Tesla Labor**
Fiatal társulatok befogadása, együttműködés kulturális programok megvalósításában, beavató színház

- **Fészek Művészklub**
A Művészklub működésének támogatása és együttműködés kulturális programok szervezésében
- **Vince Kiadó**
Kulturális programok szervezése
- **Art is Business portál és magazin**
Kultúrafinanszírozás lehetőségei
- **Hello Anyu! családbarát közösségi tér és kávézó**
Együttműködés a gyermekes családok támogatására
- **Metrum Egyesület**
Komolyzenei koncertsorozat
- **Pannon Voices Egyesület**
Bárdos emléknep – kórus bemutató
- **Garten Kortárs Művészeti Alapítvány**
Műteremház működtetés
- **Spinoza Színház**
Spinoza fesztivál
- **RS9**
Drámaíró fesztivál, színjátszó tábor
- **Gang színház**
Együttműködés kerületi Gang előadások megvalósítására
- **ISON – ArtIsON (Szent Efrém férfikar)**
Kulturális programok, ifjúsági ismeretterjesztés

Stratégiai együttműködések

Tekintettel arra, hogy az önkormányzat minden tekintetben a partnerségre törekszik, javasolt egyéb szervezetekkel, piaci szereplőkkel is a hosszú távú együttműködés kezdeményezése.

Művészeti oktatási intézmények

A kerületben több művészeti oktatási intézmény is működik – METU, Molnár Antal Zeneiskola - , a velük való folyamatos szakmai együttműködés több szempontból és mindkét fél számára hasznos lehet.

Az oktatási intézmények nagymértékben járulhatnak hozzá a kerület arculatát formáló folyamatok elindításához. Például pályázati kiírás keretében művészeti objektet alkothatnak, amik a kerület kulturális turisztikai vonzását erősítik, egyúttal szabadtéri rendezvények „díszleteként” is funkcionálhatnak.

A kerület azon részeiben, **ahol nincs művelődési vagy közösségi tér**, elsődlegesen az ott működő oktatási intézményekre és/vagy közgyűjteményekre építve, velük valódi szakmai együttműködés keretében lehet megteremteni a lehetőséget az ott élő lakosok számára, hogy megismerhessék a kerület kulturális örökségét, az értékteremtő alkotócsoportok tevékenységét és hogy lakókörnyezetükben juthassanak hozzá a közművelődési szolgáltatásokhoz.

Hozzájárulhatnak a kerület közösségi, kulturális rendezvényeinek színesítéséhez, **mobilizálhatják** a fiatal korosztályt, ami a helyi identitás erősítése okán is fontos szempont lehet.

Piaci szereplők

Erzsébetvárosban számos **tőkeerős**, kisebb-nagyobb for profit **vállalkozás** működik. Ezek egy kisebb része (galériák, kulturális programokat is nyújtó vendéglátóhelyek, könyvesboltok) kulturális területen, jelentős többségük más gazdasági ágazatokban végzi tevékenységét. Bár Magyarországon a mecenatúra még mindig gyerekcipőben jár, számos jó példa született már arra, hogy piaci szereplők a kötelező társadalmi felelősségvállalás keretében művészeti, kulturális programokat támogatnak (pl. JCDecaux, Telekom novellapályázat).

A „támogatható” **kulturális portfólió és „csomagok”** összeállítása és értékesítése a társadalmi felelősségvállaláson túl, valós üzleti hasznot is hozhat a célzott közönség nagyarányú közvetlen elérésével, és a márka-építés kiszélesítésével.

A kerület jelentős piaci szereplői a közvetlen környezetük kulturált kialakításában is aktív szerepet vállalhatnak az üzleti profiljukon túl.

Közös kulturális alapú projektek kidolgozása és megvalósítása (akár a közterek bevonásával is) szintén kölcsönös előnyökkel járhatnak.

A kulturális eseményeken rendszeres résztvevőként vagy partnerként bekapcsolódó vállalkozások, saját presztizsük emelése mellett új (törzs)közönséget is kialakíthatnak, az **„önkormányzat kiemelt kulturális partnereiként”**.

A kultúra támogatója díj

Erkölcsei elismerésként javasolt az 'Erzsébetvárosi kultúra támogatója' díj megalapítása. A díjat minden évben az önkormányzat ítéli oda és meghatározhat fokozatokat is: arany, ezüst fokozatú támogató.

Feladat →	Kulturális portfólió összeállítása, a tárgyalások lebonyolítása és megállapodások megkötése
Együttműködés →	Humánszolgáltató Iroda ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

A közművelődési és kulturális tárgyú szerződések, az oktatási intézetekkel és piaci szereplőkkel megkötött stratégiai megállapodások összessége alkotja Erzsébetváros **Kulturális Portfólióját**. Ezek a megállapodások természetesen idővel változhatnak, kiegészülhetnek, ugyanakkor ezt mindig a kulturális stratégiai tervek mentén kell kezelni.

Az együttműködések megfelelő koordinációjának köszönhetően, azok idővel közvetlenül is összeköthetik a szereplőket, bizonyos kiemelt programok, ügyek mentén közös pályázat, finanszírozás, szervezés keretében.

III.2.3 Kultúra finanszírozás – kulturális szereplők támogatása

A Kulturális Konceptió meghatározott céljainak elérésében alapvető szerepet játszik a kultúra finanszírozás struktúrájának meghatározása.

A *IV.2 Finanszírozás, pályázati lehetőségek* pont tárgyalja a stratégiai fejlesztésekhez szükséges források előteremtésére irányuló lehetőségeket valamint a *III.2.2 Közművelődési, együttműködési megállapodások, közszolgáltatási szerződések, stratégiai együttműködések* pont tér ki a piaci szereplőkkel történő együttműködések körében nyerhető forrásokra.

A kulturális szereplők finanszírozásában az önkormányzatnak a kötelező közművelődési feladatok ellátásán felül nincs előírt szerepe. Ugyanakkor Erzsébetváros vállalása alapján és érdekében, miszerint kultúrnegyedé kíván válni, kiemelt szerepe van abban, hogy a kerületben működő **kulturális szereplőket tevékenyen támogassa**.

A kerület már most is komoly támogatási portfólióval rendelkezik.

Ezek egyrészt a meglévő közművelődési megállapodások és közszolgáltatási szerződések keretében realizálódnak, amely megállapodások nem szorítkoznak a kötelező feladatok ellátásának kiszervezésére, hanem önként vállalt feladatok egy részét is tartalmazzák.

Javasolt a közművelődési és kulturális tárgyú szerződések portfóliójának kiterjesztése, lsd. *III.2.2 Közművelődési, együttműködési megállapodások, közszolgáltatási szerződések, stratégiai együttműködések* pont.

Ugyanez igaz az ERÖMŰVHÁZ által fenntartott intézményekre, melyekben a kötelezően ellátandó feladatok mellett színes és minden korosztály számára megtalálható egyéb kulturális programok is helyet kapnak.

Az önkormányzat támogatási gyakorlatában fontos szerepet játszik az évente – kivéve a 2021. évet – kiírt civil pályázati és támogatási rendszer. A civil pályázatok általában tematizálva kerülnek kiírásra, a tematikák között szerepel a **kulturális tevékenységet folytató civil szervezetek** működésének és programjaik megvalósítása finanszírozása, **támogatása**.

Emellett jelentős az egyedi támogatási gyakorlat, amely az esetek döntő részében kulturális célú támogatásokat jelent.

A meglévő pályázati és egyedi támogatási struktúra megtartása mellett javasolt a Kulturális Konceptió céljai szerint a támogatottak körének és a támogatások nagyságrendjének – lehetőségek szerinti – ütemezett növelése.

Megfontolandó egy, az önkormányzat költségvetésében nevesített és a költségvetésben százalékosan meghatározott, **kulturális keret** éves meghatározása.

További lehetőség a kulturális szereplők **nem pénzbeli támogatása**, pl. helyiség biztosítása vagy kommunikációs felületek rendelkezésre bocsátása.

Közvetett támogatás lehet a **civil és kulturális** szervezetek pályázaton való indulásának elősegítése. Ez megtörténhet a szervezetek edukációjával – az önkormányzat által szervezett

továbbképzések formájában -, vagy azzal, hogy az önkormányzat nyitott a **közös pályázatok** beadására, együttműködik a szervezetekkel annak érdekében, hogy esélyeiket növelje.

III.2.4 Kiemelt kerületi események

Egy városrész, kerület arculatát jelentős mértékben határozza meg a szabadtéri közösségi rendezvények száma, és minősége. A *II.2 Helyzetelemzés* pontban már említésre került, hogy a kerületi lakosság hiányolja a **szabadtéri rendezvényeket**, szívesen látna nagyobb számban ilyen eseményeket, akár lokális, kisebb megmozdulások formájában is.

Erzsébetvárosban több nagyszabású fesztivál is van, amelyek elsősorban a zsidó kultúrához köthetők. A kerület azonban nem rendelkezik egy jól definiált és beazonosítható **erzsébetvárosi rendezvénnyel**.

Ennek hagyományát igyekeznek megteremteni az 5 éve rendszeresen jelentkező civilek által kezdeményezett és rendezett **Civil Korzó** folytatása. Idén először Erzsébetváros Önkormányzata vállalta fel a civil családi nap megszervezését és finanszírozását, ami méltó arra, hogy hagyományosan minden évben megrendezésre kerüljön és fémjelezheti a kerület arculatát.

A Civil szervezetek bemutatkozása erősíti a közösségi érzést és jól kommunikálja a kerület sokszínűségét, befogadó kerület mivoltát.

Tekintettel arra, hogy Erzsébetváros kulturális negyedként szándékozik magát definiálni és ennek érdekében stratégiai döntéseket hoz és hajt végre, javasolt a civil rendezvény mellett egy nagyszabású kulturális forгатag, fesztivál hagyományainak megteremtése is.

A **kulturális fesztivál** nem feltétlenül jelenti azt, hogy egy napos, kültéri, egy helyszínrre korlátozott esemény kerül megrendezésre. Lehet ez egy egységesen kommunikált fesztivál hét esetleg hónap, amikor több helyszínen, kiemelt események kerülnek megrendezésre illetve több, valamilyen aktuális **tematika mentén** kapcsolódó esemény, előadás, koncert, stb. Kapcsolódhat hozzá a kerület köztereinek térspecifikus rendezvényekkel való megtöltése, szabadtéri kiállítások, performance-ok, séták.

Fontos, hogy a már meglévő – pl. Gyere ki a térre! – és a jövőben életre hívott események megrendezése térben és időben összehangolt legyen és **egységes arculattal és kommunikációval** jelenjenek meg, mint **kulturális események portfólió**.

Fontos megjegyezni, hogy bár nem szorosan kapcsolódik a kultúrához, de a 21. században bármilyen kezdeményezés egyik alapvetése a **fenntarthatóság és környezetvédelem**, környezettudatos gondolkodás és életvitel hatékony, széleskörű megismertetése.

A fenntarthatóságnak egyrészt hangsúlyosan kell megjelenni az események megrendezésében, másrészt meg kell, hogy jelenjen program szinten is. A kulturális események portfólióba természetesen szükséges beépíteni a zöld eseményeket, programokat, akciókat!

A kerületi események tárgyalásánál fontos megemlíteni, hogy az önkormányzat ösztönözze és támogassa a **lokális, kis közösségeknek szóló programok** szervezését, akár kommunikációs eszközökkel, akár helyiség biztosításával, egyéb nem pénzügyi támogatással is.

Annak érdekében, hogy a kiemelt események strukturálása, szervezése és kommunikációja hatékony és gördülékeny legyen, javasolt a feladatkörök elosztásának, felosztásának azok pontos meghatározásának újragondolása.

Javasolt, hogy a Polgármesteri Hivatalban dolgozó rendezvényszervező kizárólag az önkormányzat **protokoll** rendezvényeiért valamint az állami és kerületi ünnepek megrendezéséért feleljen.

A kerület egyéb – nem kizárólag kulturális tematikájú – eseményeinek rendezését ajánlott egy, közművelődési és kulturális szakmai tapasztalattal rendelkező, kreatív vezetés alá vonni, szervezetileg az önkormányzat közművelődési feladatellátásáért felelős ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. ernyője alatt.

Feladat →	Eseménynaptár összeállítása, rendezvények kezelése, szervezése
Együttműködés →	ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. Rendezvényszervező Klímavédelmi és Fenntarthatósági Kabinet

III.2.5 Épített örökség / ingatlangazdálkodás

Ingatlangazdálkodás

Az önkormányzat Kulturális Konceptió szerinti értelmezésében elsősorban stratégiai döntésre van szükség az ingatlanállomány használatára vonatkozóan. A döntést sokrétű és alapos vizsgálat előzi meg, tekintettel arra, hogy az **optimális vagyongazdálkodás** a kerület egyik legnagyobb vagyonelemét érinti, a „családi ezüst”.

A Kulturális Konceptió végrehajtása azonban nem valósulhat meg az önkormányzati tulajdonban lévő nem lakás céljára szolgáló ingatlanok legalább egy részének **kulturális célú hasznosítása** nélkül, még akkor sem, ha ez a döntés rövidtávon gazdasági szempontból nem rentábilis. Fontos megjegyezni, hogy közép- és hosszútávon a kulturális alapú hasznosítás – megfelelő modell és végrehajtás esetén – **gazdaságélénkítő** és ezáltal profitot termelő vagyonelemmé válik.

A Kulturális Konceptió több összefüggésben és mikro-projekt megvalósításának leírásában utal a meglévő ingatlanok kulturális hasznosításának lehetséges formáira. Konkrét javaslatok a testületi döntés felhatalmazásával, az önkormányzat vagyonkezelőjével folytatott egyeztetések után fogalmazhatók meg.

Irányadóként a Kulturális Konceptió fő szempontjait figyelembe véve az alábbi elvek határozhatók meg:

- az ingatlanok egy „leválogatott” – területre, elhelyezkedésre, a helyiségek adottságait tekintve – részét kizárólag kulturális, művészeti célú programok megvalósítása céljára adja bérbe az önkormányzat
- az ingatlanok egy „leválogatott” – területre, elhelyezkedésre, a helyiségek adottságait tekintve – részét kizárólag kézműves és designer termékeket értékesítő vállalkozások részére adja bérbe az önkormányzat
- fentiek alternatívája vagy kiegészítője, hogy az önkormányzat által kiírt helyiség pályázatok esetén a pontrendszer meghatározásában a kulturális hasznosítás előnyt, plusz pontot ér
- a Kulturális Konceptió által meghatározott területek képviselőinek és a kiválogatott ingatlanokra vonatkozóan egységes kedvezmény-rendszer kidolgozása és végrehajtása
- nagy értékű ingatlanok, mint Király utca 11., Róth Miksa Emlékház műhelye vagy az Akácos udvar kulturális célú hasznosításának vizsgálata, felmérések, megvalósíthatóság és finanszírozás tekintetében.

A **használaton kívüli ingatlanok** Kulturális Konceptió által meghatározott területek szerinti hasznosításánál figyelembe lehet és kell venni a **kulturális szempontból alulreprezentált területeket**.

Az újjáéledő mesterségek megjelenésének elősegítése vagy a műteremprogram megvalósításánál előnyt élvezhetnek azok az ingatlanok, amelyek Külső- és Középső-Erzsébetvárosban helyezkednek el. Ezzel a kerületrészekben **kiegyensúlyozható** egyrészt a **látogatottság**, másrészt a **kultúrához való hozzáférés** lehetősége, továbbá **dinamizálható** a

közösségi és társadalmi élet **az adott területen**. Ezáltal pl. Külső-Erzsébetváros kulturális alapú városrehabilitációja is elindulhat.

Feladat →	Ingtatlanvagyon felmérése Stratégiai döntés kulturális célú hasznosításra, kedvezmény-rendszer kidolgozása
Együttműködés →	EVIN Zrt. Társirodák ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

Épített örökség

Az erzsébetvárosi épített – és szellemi – örökség számba vétele a közelmúltban felállt Értéktár Bizottság feladat- és hatáskörébe tartozik. A bizottság által meghatározott lista tudatában lehet teljes körű javaslatot tenni az épített örökség hasznosítására vonatkozóan.

A hagyományos értelemben vett épített örökség mellett azonban meg kell említeni a zöld kultúrát, amely ma már megkerülhetetlen szempont, az épített környezet értelmezésében. Javasolt az **épített örökség szerves részeként** olyan **innovatív** módszerek, ötletek kezdeményezése és támogatása, amelyek a **városi zöld felületek** kreatív növelésére irányulnak.

III.2.6 Testvérvárosi együttműködések, városdiplomácia

Erzsébetváros kiterjedt testvérvárosi kapcsolatokkal rendelkezik, számukat tekintve. A testvérvárosi kapcsolatok döntő többsége azonban öncélú és valódi együttműködést nélkülöző formális együttműködési megállapodás. Egy jól megtervezett és kihasznált **külkapcsolati hálózat** nagyon nagymértékben **gazdagíthatja** egy város, kerület gazdasági, kulturális életét és értékeit. A tudásmegosztás a 21. században már-már elcsépelet szlogennek tűnik, ugyanakkor a globalizáció egyik olyan értéke, amely nemzetközi szintre emel(het)i azt.

A testvérvárosi kapcsolatok vagy együttműködési megállapodások átgondolt kihasználása a külföldi, valamilyen formában **hasonló**, városokkal, városrészekkel nem csak, vagy akár nem elsősorban magát az önkormányzatot gazdagítja. Az önkormányzat, mint közvetítő nagymértékben hozzájárulhat a helyi civil szervezetek, **oktatási intézmények, tudományos és művészi élet mobilizációjának** előmozdításához a testvérvárosi kapcsolatok mentén. Fontos megjegyezni, hogy bizonyos esetekben, pl. **testvérvárosokkal történő közös európai vagy egyéb nemzetközi pályázatokon** történő indulás is szóba jöhet, amely mindkét fél számára előnyös gazdaságfejlesztési lehetőségeket jelenthet.

A testvérvárosi együttműködések minősége – a tapasztalatok alapján – szinte kivétel nélkül a személyes hozzáálláson múlik, mindkét fél részéről. A külkapcsolatok ápolása és kihasználása ráfordítást igényel: élő, rendszeres kapcsolatot a partnerekkel, összekötő, katalizátor szerepet a helyi és a partner országbéli civil élet képviselői között, kezdeményezést a reális együttműködések és programok érdekében.

Erzsébetváros testvérvárosi megállapodásai

Nevers, Franciaország
Pozega (Pozsega), Horvátország
Siedlce, Lengyelország
Szveti Vlasz, Bulgária
Thessaloniki Stavroupoli, Görögország
Karlovac, Horvátország
Stari Grad, Belgrád, Szerbia
Cfát, Izrael

Erzsébetváros együttműködési megállapodásai

III. kerület Párizs, Franciaország
Komrat, Moldova, Gagauzia autonóm tartomány fővárosa

A felsorolt testvérvárosi és együttműködési kapcsolatok között a mai Erzsébetváros számára releváns lehetőség **Cfát, Thessaloniki és Párizs III. kerületével** megkötött megállapodás aktivizálása.

Cfát, a szent város a **zsidó kultúra** kapcsán és az eddigi csekélynek mondható, de élő együttműködés kapcsán mindenképpen érdemes arra, hogy élővé váljon.

A zsidó hagyomány ápolása, kulturális csereprogramok, kutatási és tudományos együttműködések, konferenciák közös szervezése indokolt és javasolt.

A testvérvárossal történő kapcsolat aktivizálásába javasolt bevonni a Csányi5 vezetőjét, munkatársait.

Thesszaloniki elszenvedője az Erzsébetvárost is nagymértékben érintő overtourism, „**túlturistasodás**” problémakörének.

Thesszalonikival kapcsolódási pont a fent említett overtourism, de ezen túl a **turizmusfejlesztés** új irányainak közös vizsgálata, tapasztalatcsere. További kapcsolódás, hogy Erzsébetvárosban Görög Nemzetiségi Önkormányzat működik, tehát ugyan kis számban, de jelen van a kerületben a görög nemzetiség. Közös kulturális programok szervezése, diákcsera program megvalósítható, akár a nemzetiségi önkormányzat részvételével és/vagy szervezésében.

Párizs III. kerülete Temple szíve a Marais negyed a **zsidó kultúra** központja, egyben pezsgő kulturális élete van: számtalan galéria, világszínvonalú múzeum, kávézók, szórakozóhelyek, lüktető éjszakai élet jellemzi.

Több szempontból is hasznos és érdekes lehet a már létező együttműködési megállapodás továbbfejlesztése és egy többretegű testvérvárosi kapcsolat deklarálása.

Mind a zsidó kultúra, mind a **turisztikai fejlesztések** szempontjából kiemelkedő kooperáció alakulhat ki.

A fentiekben említett együttműködések között **Karlovac** és **Stari Grad** városokkal és városrészekkel volt élő kapcsolat, elsősorban a fiatal, iskoláskorú korosztály körében szervezett csereprogramokkal illetve a Horvátországban történt természeti katasztrófa (földrengés) okozta károk enyhítése kapcsán.

Amennyiben a járványveszély ezt lehetővé teszi, javasolt a programok illetve egyéb együttműködések folytatása.

Feladat →	Új kapcsolatok megkeresések Meglévő kapcsolatok kapcsolatfelvétel
Együttműködés →	Csányi5 Nemzetiségi önkormányzatok Fővárosi Önkormányzat Civil szervezetek

A fővárosi városvezetés kezdeményezésére létrejött a **Fővárosi- és kerületi városdiplomáciai egyeztető fórum**.

A fórum, bár a működtetése és az egyeztetések gyakorisága egyelőre esetleges, jó alkalom lehet arra, hogy a kerületi vezetés segítséget kérjen és kapjon a lobbizási tevékenységben, továbbá a meglévő kapcsolatok hatékonyabb és eredményesebb kihasználásában.

Javaslat további együttműködések kezdeményezésére

Tekintettel arra, hogy a külkapcsolatok építése a folyamat elején ráfordítást igényel a kezdeményezőtől, továbbá arra, hogy a leendő kapcsolatok valós együttműködést eredményezzenek fontos a szinergiák, lehetséges kapcsolódási pontok meghatározása.

Ezek Erzsébetváros esetében az alábbiak lehetnek:

- Közös történelem, hagyományok
- Hasonló problémák: pl. overtourism, nagyvárosi környezet zöldítése, kultúrnegyed, művész negyed, hasonló kulturális fejlesztési törekvések, kulturális innováció
- Zsidó örökség

Fentiek fényében javasolt az alábbi városokkal történő tárgyalások kezdeményezése:

- **Bécs VII. kerület**
Közös történelem és hagyományok, valamint hasonló problémák témakörben.
Néhány évvel ezelőtt a testvérvárosi megállapodásra irányuló egyeztetések megtörténtek, de a deklarálásra már nem került sor.
- **Krakkó zsidó negyed**
Zsidó örökség és hasonló problémák témakörben.
Kiemelendő, hogy a V4 országokkal való együttműködés különösen javasolt.
- **Prága zsidó negyed**
Zsidó örökség és hasonló problémák témakörben.
Kiemelendő, hogy a V4 országokkal való együttműködés különösen javasolt.
- **Amsterdam belső kerülete**
Hasonló problémák témakörben
- **Tel Aviv**
Zsidó örökség és Hasonló problémák témakörben.

Feladat →	Új kapcsolatokra irányuló koncepció kidolgozása és előkészítése
Együttműködés →	Csányi5 Nemzetiségi önkormányzatok Fővárosi Önkormányzat Civil szervezetek

III.2.7 Média – kulturális kommunikáció

A **Befogadó kerület Brand** és hozzá szervesen kapcsolódó mikro Brandek kialakítását a *III.2.8 Kommunikáció / Brand építés* pont tárgyalja.

Jelen pont konkrétan Erzsébetváros kulturális életére, a kultúra szereplőire és a kulturális programokra fókuszáló kommunikációra, média megjelenésekre tér ki.

Erzsébetváros kulturális alapú városfejlesztése nem lehet sikeres az átgondolt és **következetesen végrehajtott kommunikáció** nélkül. Hovatovább a siker egyik alapfeltétele a fogyasztók információhoz való hozzáféréseinek maximalizálása.

Szem előtt tartva, hogy Erzsébetváros ambíciózus, hosszú távú tervet kíván végrehajtani, fontos már a tervezésnél megalapozni a **kulturális média** csatornáit.

Tekintettel a fentiekre és arra, hogy a kulturális újságírás egyre inkább kiszorul és zsugorodik, javasolt a Kulturális Konceptió által érintett területeket különválasztani az önkormányzati kommunikációtól és e tekintetben is önálló identitással felruházni.

Az Erzsébetváros újság mellett javasolt egy **kulturális folyóirat** alapítása, amely a kerület teljes kulturális kínálatát tartalmazza, mint pl.:

- Erzsébetvárosi érintettségű művészek, kulturális kreatív szereplők bemutatása
- Mecénások, stratégiai partnerek bemutatása
- Aktuális programokról készült riportok, beszámolók, ajánlók
- Kerületi kulturális szereplők tematikus bemutatása
- Aktuális havi teljes kulturális műsorfüzet, ide értve a közművelődési programokat is.

Alternatíva lehet a folyóiratra egy kulturális portál és applikáció, azonban figyelembe kell venni, hogy a kerületet használókön kívül a kerület lakosságának nagy része is az idős, de potenciális kultúra fogyasztó korosztályból kerül ki. Számukra nem feltétlenül adottak és hozzáférhetők az on-line kommunikációs felületek.

Lehetőség már meglévő felületek kihasználása. Stratégiai együttműködések keretében, kölcsönös előnnyel járó megállapodások köthetők, pl.:

- Rádiókkal, mint Jazzy, Klasszik rádió
Kulturális műsorok és programajánlók kis összegű támogatásával elérhető, hogy pl. heti 1 alkalommal beszámoljanak egy-egy kerületi eseményről, művészről, aktivitásról.
- On-line és/vagy nyomtatott újságokkal, mint Funzine, Fidelio.

A nyomtatott és on-line kulturális média hasznos felület a **kerületi mecénások** bevonására is, továbbá arra, hogy a támogatók nagy példányszámban megjelenő és/vagy széles eléréssel rendelkező felületeken hirdethessék magukat.

Feladat →	Kulturális média megjelenés megtervezése és elindítása
Együttműködés →	Erzsébetváros újság főszerkesztő

III.2.8 Kommunikáció / BRAND építés

A Kulturális Konceptió elvei szerint felépített „kultúrnegyed” megvalósítása nem lehet sikeres a határozott és következetes kommunikáció nélkül.

Ezen feladatok egyik sarkalatos és meghatározó eleme, amelyre a későbbi kommunikáció felépül, a kerület arculatának, mint **BRAND meghatározása**. A sikeres kommunikáció két elemből épül fel:

- A **BRAND meghatározása** egy városi arculattervezésben tapasztalt, kreatív ügynökség közreműködésével. (Elnevezés és vizuális világ)
- A **BRAND felépítése**, a Branding, melynek során tartalommal töltjük meg a fogalmat és arculati elemeket.

Erzsébetváros esetében jórészt Re-branding-ről kell beszélni, hiszen a kerület egy részének, a buli-negyednek, van egy organikusan kialakult és többnyire – legalábbis a kerületben élők számára – negatív kicsengése.

Feladat →	A BRAND megalkotása, Re-branding tervezés és végrehajtás
Együttműködés →	Arculattervezésben tapasztalt ügynökség

Képi világ

A BRAND megalkotása során javasolt a **sokszínűségre, mozaik-szerúségre** fektetni a hangsúlyt. A kerület kulturális élete a szó szoros és elvont értelmében egyaránt szigetekből áll, amelyek együtt alkotnak egységes képet. Ez a gondolatiság megjelenhet a Brand képi világában, a színek témák szerinti használatában is.

Mikro-Brand-ek

Fontos megjegyezni, hogy a Kulturális Konceptió által a **III.2 Fő irányok** pontban felvázolt területek határozzák meg az elsődleges fejlesztési irányokat. A három meghatározott terület megvalósítása során javasolt a BRAND megtervezésével együtt a fő irányokra vonatkozó **MIKRO-BRAND**-ek megtervezése is.

További Mikro-Brand-ek építhetők fel a különböző műfajokra és projektekre, ezeknek az összessége – mint egy mozaikkép – adja Erzsébetváros kulturális BRAND-jét megjelenésben és kommunikációban egyaránt.

Re-Branding

A Branding hosszú távú, következetes kommunikáció a Brand köztudatba való beépülése érdekében.

Egy innovatív és nagy ívű fejlesztési koncepció következetes kommunikációja akár visszaható is lehet. Példaként említhetjük a Margit-negyed Brand-et, amely ma már széles körben ismert kifejezés anélkül, hogy a többség pontosan tudná mit is takar.

A Brand megalkotása és kommunikációja a Kulturális Konceptió céljainak eléréséhez az egyik alapvető és elsődleges feladat.

III.2.9 Vállalkozási kultúra – HUB/közösségi irodák

A vállalkozási kultúra nem tartozik szorosan a Kulturális Konceptió tárgykörében értelmezett kultúra fogalom alá ugyanakkor, mint **értékteremtő, innovatív és kreatív tudást** összpontosító jelenség mindenképpen javasolt kiemelten kezelni.

A vállalkozási kultúra támogatása kétirányú lehet:

- a kerületben működő vállalkozások célzott támogatása, vállalkozásbarát önkormányzat megteremtésével
- induló, start-up vállalkozások, közösségek támogatása.

A már működő vállalkozások támogatása – az önkormányzat mozgásterét szem előtt tartva – alternatív és innovatív eszközök felfedezését igényli.

Az adóterhek mérséklése adott esetben egyáltalán nem vagy csak kis mértékben jelent egyrészt mozgásteret, másrészt valós segítséget. Ugyanakkor lehet támogató az önkormányzat ügyintézési rendje, formája, a lehetőségekhez és kapacitáshoz mérten a személyre szabott illetve a tartalmi együttműködések minőségének javítása.

A Kulturális Konceptió szempontjából valódi relevanciája az **induló vállalkozások**, kreatív közösségek támogatásának van. Hasonlóan a pályakezdő művészekhez az említett célcsoport is **infrastruktúra- és forráshiánnyal küzd**, ugyanakkor szellemi és intellektuális tőkéje azzal fordított arányban többnyire kiemelkedő.

A II. *Előzmények, helyzetelemzés* pont kitér arra, hogy a kerületben nem elég hangsúlyos a **tehetségkutatás és tehetséggondozás**. Ez vonatkozik a kulturális és művészeti élet minden szegmensére és általánosságban is elmondható. A tehetségkutatás és tehetséggondozás eredménye pontosan az, hogy a kísért csoport a neki legjobban tetsző és kompetenciáinak leginkább megfelelő irányba indulhasson.

A kreatív közösségekben felhalmozódott tudás rendkívül összetett és az élet minden területére kiterjedő **innovatív és úttörő megoldások tárháza** lehet. A **tudásmegosztás** már önmagában fejlesztő hatással bír és inspirál, strukturált keretek között valós eredményt hoz. Elmondható, hogy ha van egy „hely”, akkor a közösség kis ráfordítással, szinte magától szivárog be, a hasonló vonzza a hasonlót, és terjeszkedik. A közösség tudása révén szervesen kapcsolódik a környezetéhez és akár akaratán kívül is gazdagítja azt.

Ma már Magyarországon is több jó példa van arra, hogyan lehet a vállalkozásfejlesztést és a tehetséggondozást együtt kezelni.

Vállalkozásfejlesztési központok, közösségi irodák, HUB-ok működnek Budapesten és Erzsébetvárosban is. Ezeknek az irodáknak döntő többsége azonban piaci alapú finanszírozással üzemel, így csak egy szűk kör számára nyújt alternatívát. Egy **önkormányzati fenntartásban** lévő, meghatározott vállalások megléte esetén, piaci ár alatt alapszolgáltatást nyújtó **közösségi iroda, innovációs központ** nagyszámú induló vállalkozást vonzhat a kerületbe, a vállalkozásokkal kötött egyedi, stratégiai megállapodások pedig gazdagíthatják a kerület szellemi tőkéjét.

Fontos megemlíteni, hogy a közösségi irodának, központnak másik tevékenysége a **fiatal**, iskoláskorú korosztály számára biztosított **képzési, fejlesztési programok** rendezése. Ez történhet akár a helyiségeket kedvezményesen bérlő vállalkozók bevonásával is.

Feladat →	Közösségi Innovációs Vállalkozásfejlesztési Központ, közösségi iroda felállításának előkészítése
Együttműködés →	EVIN Zrt. Érintett társirodák ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

III.2.10 Erzsébetvárosi Helytörténeti Gyűjtemény

Nagyvárosi környezetben egy helytörténeti múzeum nem, vagy nehezen értelmezhető és azonosítható be.

Specifikusan Erzsébetváros nem is rendelkezik a kerülethez kötődő, köthető, hagyományos értelemben vett múzeumi gyűjteménnyel, nincsenek tárgyi emlékei, relikviái, régészeti emlékek, stb. Bizonyos értelemben ezt a szerepet a Csányi5-ben található állandó kiállítás tölti be, tekintettel arra, hogy bár zsidó családok élettereit mutatja be, az nem idegen, sok esetben párhuzamos, hasonló a kerület egyéb kultúrájú lakosságának életéhez.

Ugyanakkor tény, hogy egy helytörténeti értékeket bemutató **közösségi, kulturális tér** szimbólum lehet a lakosság és érdekesség a kerületet használók számára, felkeltheti az érdeklődést valamint **erősíti a helyhez való kötődés** érzését, a **lokálpatriotizmust**.

Ma már több példa van Magyarországon is arra, hogy helytörténeti gyűjteményt is lehet **21. századi módon** és eszközökkel bemutatni, oly' módon, hogy a prezentáció semmit nem von le a gyűjtemény méltóságából és minőségéből, ellenkezőleg: élvezetessé, játékosá teheti azt.

Fontos visszautalni arra, hogy Erzsébetváros gyakorlatilag nem rendelkezik tárgyi emlékekkel – nincs is mit bemutatni -, ugyanakkor **rendelkezik irodalmi, fotográfiai, térképészeti, további levéltári és írásos emlékekkel**. Ez a tény már önmagában indokolja egyfajta digitális gyűjtemény bemutatását.

A **digitális múzeumra**, vagy gyűjteményre jó példa lehet a Zsidó Kiválóságok Háza Balatonfüreden. A kiállítóhely szinte kizárólag digitális eszközökkel operál, tárgyi emlék csak szimbolikusan található a térben. A gyűjtemény teljes egészében interaktív, sőt nem is értelmezhető a látogató tevékeny közreműködése nélkül.

Egy hasonló elven működő interaktív, digitális gyűjtemény alapítása és megnyitása nagymértékben járulhat hozzá ahhoz, hogy a **kerületi lakosok büszkén tekintsenek lakóhelyükre**, és alaposabban megismerjék azt. Lehetőséget teremt arra, hogy már iskoláskorban megismerjék a kerület kulturális, társadalmi életét továbbá jó alkalom a kerületet használók számára, hogy beazonosítsák a helyi értékeket és felkeltse az érdeklődésüket további, hasonló intézmények meglátogatására.

A Helytörténeti Gyűjtemény emellett betölthet egyfajta **turisztikai információs pont** szerepet is, a kerületet használó betérők figyelmébe ajánlva Erzsébetváros egyéb kulturális látványosságait és programjait.

Természetesen egy ilyen gyűjtemény alapítását hosszas kutatómunka, előkészítés előzi meg, továbbá jelentős anyagi ráfordítást is igényel: a kutatómunka, a digitális tartalom előállítása, a helyszín, a technikai infrastruktúra és az üzemeltetés költségei.

A Gyűjtemény alapítása hosszú távú cél lehet az önkormányzat részére, ugyanakkor stratégiai döntés birtokában elkezdődhet a forrásteremtésre irányuló szakmai előkészítés.

III.2.11 K6 Galéria

Az önkormányzati tulajdonban lévő nem lakás céljára szolgáló ingatlanok hasznosítására a *III.2.5 Épített örökség / ingatlangazdálkodás* pont tér ki, ugyanakkor, tekintettel arra, hogy a Klauzál tér 6. szám alatt lévő ingatlan félig-meddig már hasznosításra került, külön érdemes tárgyalni.

A kiállítótérként funkcionáló helyiség kihasználtsága vitatható, az üzemeltetés tekintetében nem született még határozott döntés.

A Klauzál tér rehabilitációja és a kapcsolódó intézményi fejlesztések indokoltá teszik, hogy a helyiség továbbra is **kiállítótérként** működjön, ugyanakkor szükséges a működtetésre vonatkozó stratégia meghatározása.

Budapesten több nagyon jó példa is hozható az **önkormányzatok tulajdonában lévő galériák**, kiállítóhelyek üzemelésére. Pl. az I. kerületi Tér-Kép Galéria vagy a XII. kerületi Hegyvidék Galéria önkormányzati fenntartással működik, kiváló szakmai irányítás mellett, magas művészi színvonalon és minőségben.

Javasolt a Klauzál tér 6. szám alatt lévő ingatlan Galériaként történő hasznosítása és ennek érdekében vagy üzemeltetésre történő közbeszerzés lefolytatása, vagy pályázat útján történő szakmai vezető kinevezése.

A **K6 Galéria** megalapítása lehetőséget teremthet az önkormányzat számára, hogy szervezeten és rendszeresen mutassa be a kerületi vagy ahhoz bármilyen szállal kapcsolódó **fiatal** és érett művészek munkáit. A kezdő **képzőművészek** egyik legnagyobb problémája – a műteremhiány mellett – az, hogy nem, vagy nagyon nehezen jutnak megjelenési lehetőséghez. A kiállítótér tematikus tárlataival, a fiatal, még ismeretlen művészek bemutatásával nagymértékben járul hozzá a jövő korosztályának érvényesüléséhez.

A kiállítótér mellett - tekintettel arra, hogy Belső-Erzsébetváros központi részén helyezkedik el – **információs pontként** továbbá **közösségi találkozóhelyként** is funkcionálhat.

Magyarországon még ritkaságszámba megy, hogy önkormányzat képzőművészeti gyűjteményt alapít. A Galéria gondozásában, helyi művészekkel együttműködve és megfelelő szakmai irányítással elkezdődhet egy **Erzsébetvárosi Kortárs Gyűjtemény** megalapítása is. Természetesen ez utóbbi hosszú távú tervként fogalmazható meg, ugyanakkor komoly kulturális értéket teremt, innovatív és előremutató döntés lehet.

Feladat →	Döntés előkészítése és döntés a K6 Galéria megalapításáról továbbá üzemeltetéséről
Együttműködés →	ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. Érintett társirodák

III.2.12 Kerületrészek elnevezése

Budapesten **hagyománya** van annak, hogy bizonyos városrészeket történelmük, funkciójuk, földrajzi helyzetük, stb. szerint negyedekként tartanak nyilván. Erre példaként említhető Erzsébetváros által kerülni kívánt „Bulinegyed” ragadványnév.

A negyedek elnevezése többnyire a közbeszéd nyomán alakult ki, ugyanakkor több példa is említhető arra, hogy üzleti megfontolásból piaci szereplők kezdeményeztek elnevezéseket vagy hatóságok felülről jövő döntése alapján történtek.

A Kulturális Konceptió szempontjából nem tekinthető stratégiai célnak a kerület részek elnevezése, ugyanakkor a lokálpatriotizmus erősödését vonhatja maga után, kisebb, **intimebb területekre határolva le** a kerületet.

Erzsébetvárosban soha nem volt bevett szokás a kerület különböző részeit önálló elnevezésekkel illetni ugyanakkor, ha nem is markánsan, de megkülönböztethető a ma már használatos három kerületrész-elnevezés. A belső Erzsébetváros kifejezés 1888-ban olvasható elsőként, a külső Erzsébetváros elnevezéssel 1890-ben találkozunk először, míg a Középső-Erzsébetváros kifejezés kb. 1970-től használták.

Az eddigi tapasztalatok alapján, melyet az ingatlan eladási statisztikák is visszaigazolnak, egyértelműnek látszik, hogy városrészek elnevezése a **tudatos városmarketing, a kerület-brand** része. Példaképpen a szomszédos Józsefvárost említhető. A kerületnek korábban négy városrésze volt, ma tíz negyedet különböztetnek meg és láttak el önálló, utcatáblákon is olvasható elnevezéssel. Minden kutatás azt mutatja, hogy a megfelelő elnevezések elindíthatják egy-egy terület felértékelődését.

Várostörténetileg alátámasztható indokokkal a jelenlegi területi felosztás elnevezéseit (Belső-Erzsébetváros, Középső-Erzsébetváros, Külső-Erzsébetváros) javasolt a következőkre megváltoztatni: **Király-negyed, Erzsébet-negyed, István-negyed.**

Király-negyed: Belső-Erzsébetváros. A Király utca az egyik legrégebb pesti, budapesti és kerületi utca, neve és a köztudatban lévő beágyazottsága indokolhatja, hogy a negyed ezt a nevet viselje.

Erzsébet-negyed: Középső-Erzsébetváros. A kerületrész az Erzsébet körúttól indul, tehát indokolt a negyed elnevezését is ehhez igazítani.

István-negyed: Külső-Erzsébetváros. „Csikágó” legfontosabb útvonala az István utca, az itt élő lakosság is előszeretettel hivatkozik az elnevezésre.

A fenti területi elosztás és elnevezés javaslat és továbbgondolást igényelhet. A kerületrészek keresztelése például jó ok és alkalom lehet a **lakosság aktivizálására** egy pályázat kiírása keretében a kerületrészek elnevezésére; akár ötletpályázat, akár irányított szavazás formájában.

IV. Végrehajtás

A Kulturális Konceptió irányokat határoz meg és elveket fektet le. A Konceptió elfogadásával nyílik meg a lehetőség arra, hogy a kijelölt célok mentén a végrehajtásra vonatkozó **Cselekvési Terv** kidolgozásra kerüljön.

A végrehajtásra vonatkozó Cselekvési Terv tartalmazza:

- **Felmérések és vizsgálatok eredménye**
Közvéleménykutatás, szakmai és társadalmi egyeztetés
- **Részcélok meghatározása, zászlóshajó projektek**
Mikro projektek prioritásai
- **Rövid-, közép- és hosszú távú megvalósítás eszközei, feladatok**
Stratégiai és részcélok megvalósításának ütemterve (step by step)
- **Megvalósíthatósági tanulmány**
Az ütemterv szerinti célok megvalósításával kapcsolatban felmerült nehézségek vizsgálata és az azokra adott válaszok
- **Finanszírozási terv**
Önálló költségvetés, nem pénzbeli hozzájárulás, pályázatok, piaci befektetők.

Tekintettel arra, hogy a Kulturális Konceptió átfogó, **kulturális alapú városfejlesztési alapelveket** fogalmaz meg, a megvalósítás rövidtávon nehezen értelmezhető. Bár jól pozicionált programokkal néhány hónap után is érzékelhető változást hozhat, valós eredményeket közép- és hosszútávon lehet és érdemes várni.

A Cselekvési Terv kidolgozása és a végrehajtás széles körű együttműködést, rendszeres kommunikációt és összehangolt cselekvést igényel az önkormányzat társirodái, intézményei, valamint a fővárosi és szomszédos kerületek vezetői között.

Megállapítható, hogy az egész kerületre kiterjedő fejlesztés nagyságrendje okán csak szakaszosan és következetes végrehajtás mellett valósítható meg. A Cselekvési tervben javasolt **kisebb fejlesztési területek**, szigetek kijelölése mind térben, mind időben, amelyek idővel összeérnek és kölcsönhatásba lépnek egymással. Ilyen lehet pl. a Csányi utca – Klauzál tér – K6 fejlesztési terület, vagy az ingatlangazdálkodásra vonatkozó döntések, amelyek megalapozzák a fő irányok végrehajtásához szükséges rendeleti háttérrel.

Feladat →	Cselekvési Terv elkészítése és a Képviselő Testület elé történő terjesztése
Együttműködés →	ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. Érintett társirodák Társadalmi egyeztetés résztvevői

IV.1 Társadalmasítás és szakmai vélemény formálók, lobbisták bevonása

A Cselekvési terv kidolgozását a szakmai és társadalmi egyeztetések lefolytatása után lehet elkezdni, **a tanulságok, ötletek és vélemények beépítésével.**

Lakosság

A Kulturális Konceptió elsődleges **célja** a kulturális élet fejlesztésével a **kerületi lakosság komfortérzetének javítása**. Ennek értelmében megkerülhetetlen a lakosság véleményének figyelembe vétele, annak alapos vizsgálata.

A *II.2 Helyzetelemzés fejezet, Társadalmi egyeztetés* alpontja utal a lakossággal és a kerületet használókkal történő párbeszéd szükségességére.

Közvetett egyeztetés

Nyilvánvaló, a Kulturális Konceptió megalkotásának nem titkolt célja, a – pandémia előtti – Belső-Erzsébetvárosra jellemző buli turizmus alternatívájának megteremtése. A feladatkörrel kapcsolatban Erzsébetvárosban felállt a **Belső-Erzsébetváros munkacsoport**, amely ajánlásokat is tett és tesz a feladatok meghatározására és végrehajtására.

Javasolt a Kulturális Negyed munkacsoport és a Belső-Erzsébetváros munkacsoport együttműködése a Kulturális Konceptió végrehajtási szakasza előtt.

Feladat: →	Egyeztetés az önkormányzaton belüli munkacsoportok között
Együttműködés: →	Belső-Erzsébetváros munkacsoport

Közvetlen felmérés

A lakosság körében történő felmérés, ötletbörze időben két, pontosan elhatárolható módszere a Konceptió megalkotása előtt tartott **közvetlen kutatás** illetve a Konceptió elkészülte után történő **vélemények felmérése**.

1.

A Konceptió megalkotása előtti kutatás történhet a *II.2 Helyzetelemzés, Erzsébetvárosi kultúrafogyasztási szokások, attitűdök felmérése* pontban leírtak szerint. Ez egy professzionális, reprezentatív felmérés eredményét hozza, ugyanakkor **kevésbé személyes** és csekély lehetőséget ad a szabadon kifejezhető vélemények és ötletek artikulálására.

További lehetőség az önkormányzat önálló kezdeményezésére megszervezett (közösségi oldalakon, e-mail-ben történő megkereséssel, illetve Erzsébetváros újságjában történt felhívással) megszervezett **ötletbörze**. Ennek keretében a lakosság szabadon elküldheti írásban ötleteit, véleményét a témában.

2.

A Konceptió elkészülte után és a végrehajtásra vonatkozó Cselekvési terv megalkotása előtt történő társadalmi egyeztetés szűkebb mozgásteret, egy feszesebb, ugyanakkor határozottabb képet ad a lakosság számára az irányokat illetően.

Előnye, hogy a lakosság összefüggéseiben látja és értékelheti a stratégiát, valamint az, hogy a lakossági igények és ötletek a Cselekvési terv elkészítése során még mindig beépíthetők a Kulturális Konceptióba.

Feladat: →	Társadalmi egyeztetés
Együttműködés: →	Kutatóintézet Kommunikációs vezető Erzsébetváros újság főszerkesztő

Szakértők

A társadalmi párbeszéd ugyanakkor nem lehet teljes a terület szakértőivel történő egyeztetések nélkül, bevonásuk a kerület hosszú távú kulturális stratégiájának megalkotásában elengedhetetlen.

A szakértők, kulturális véleményformálók bevonása a Kulturális Konceptió elkészülte után javasolt.

Hatósági vezetők

Szükséges továbbá a főváros és Erzsébetvárossal határos kerületek vezetőivel történő együttműködés. Utóbbira az *1.3.1 Egyéb kapcsolódó hatósági programok és együttműködési lehetőségek című* pontban már utal a tanulmány.

Resümé

A társadalmi párbeszéd és a szakmai konzultációk eredményének kiértékelése után, az illeszkedő és a megvalósíthatóság tekintetében **releváns javaslatok beépülnek** a Kulturális Konceptió végrehajtására készülő Cselekvési Tervbe.

A társadalmi párbeszéd során beérkezett lakossági kérdések, felvetések és az arra adott válaszok, valamint a szakmai konzulensek véleménye és az arra adott válaszok teljes terjedelemben a Cselekvési Tervvel kiegészített Kulturális Konceptió mellékletét kell, hogy képezzék és nyilvánosak.

További együttműködés

A Kulturális Konceptió és a hozzárendelt Cselekvési terv elfogadásával nem zárulhat le a társadalmi párbeszéd és **közösségi együttműködés**. A kultúraalapú városfejlesztés végrehajtása során szükséges és javasolt a folyamatos közös gondolkodás, lakossági kezdeményezések támogatása, továbbá a **lakosság tevékeny bevonása** a megvalósításba, akár **közösségi programok** keretében.

Bevonható továbbá a lakosság a kulturális fejlesztések **prioritásainak meghatározásába**. A közösségi költségvetés mintájára ötletbörzét lehet meghirdetni kulturális programok megvalósításának az önkormányzat által történő támogatására. A legtöbb szavazatot kapott

civil kezdeményezést az önkormányzat mentorálással, egyéb források rendelkezésre bocsátásával támogatja.

Ennek inverze, amikor az önkormányzat által megvalósítani kívánt programokat hirdeti meg szavazásra. Amelyik terv a legtöbb szavazatot kapja, az élvez prioritást a megvalósításnál.

IV.2 Finanszírozás, pályázati lehetőségek

Tekintettel arra, hogy a végrehajtás alapfeltétele a fejlesztésekhez szükséges források megteremtése, szükséges a lehetőségek előzetes áttekintése.

- EU közvetett és közvetlen források
 - önálló pályázat
 - fővárossal közös pályázat
 - több kerülettel közös pályázat
 - gazdasági szereplővel közös pályázat
 - civil szervezettel közös pályázat
 - EU partner pályázatok (téma és partner keresés)
 (Pl.: Creative Europe 2021-2027, Europe for Citizens 2021 (változás várható az új EU költségvetés szerint), UNESCO, közvetett fejlesztési pályázatok, stb.)
- Egyéb hazai pályázatok, mint pl. NKA, EMMI, OTKA Kutatási pályázatok, Kubinyi Ágoston program
- Egyéb nemzetközi pályázatok, mint pl. Visegrad Found, Danube small found, MITOS és számos egyéb európai kulturális finanszírozási alap
- Gazdasági szereplőkkel kötött stratégiai együttműködések
- Saját közösségi finanszírozási platform működtetése
- Crowdfunding kampányon kívüli projekt-gazda támogatása (jó gyakorlat lsd. melléklet)
- Saját forrás bevonása, nem pénzbeli hozzájárulás
- Kulturális vagyongazdálkodásba bevont magán finanszírozás
- Egyedi, kiemelt kulturális projektek PPP típusú megvalósítása

Fontos megjegyezni, hogy a Cselekvési terv kidolgozása során a finanszírozási terv **nem lehet egzakt és statikus!**

A Kulturális Konceptió stratégiai céljainak megvalósítása nem lehetséges kizárólag az önkormányzat saját forrásainak bevonásával, szükséges egy nagyon színes, több lábon álló finanszírozási struktúra felépítése, amely természetéből adódóan **kiszámíthatatlan pontokat** is tartalmaz.

Az Európai Unió által kiírt pályázatok egy része ma még nem ismert, de magyarországi fejlesztési források is nyílhatnak meg a jövőben, amelyek illeszkednek az önkormányzat terveihez. A magántőke bevonása és/vagy stratégiai együttműködések megkötése is eredményezhet pozitív előjelű változásokat.

V. Összegzés

A **Kulturális Konceptió** széles körben **ajánlásokat és javaslatokat tartalmaz**. Annak végrehajtásához elengedhetetlen a tanulmányban említett további vizsgálatok, széles körű egyeztetések, és együttműködések megléte, ezek koordinációja. A feladatok meghatározásánál látható, hogy mindez szerteágazó és komplex irányítást igényel annak érdekében, hogy a szándék végül látható eredményre vezessen.

Megállapítható továbbá, hogy Erzsébetváros kulturális élete már ma is egy határozottan nyüzsgő, esetenként akár túlkínálatot is mutató, de strukturálatlan és egymástól elszigetelten működő egység. A kulturális **fejlesztések sikeressége érdekében** szükséges a határozott és alapos **koordináció**, a kulturális szereplők egy, vagy több kisebb egységes platformra történő irányítása.

A koncepcióban felvázolt célok eléréséhez elengedhetetlen az elvi döntés megszületése után a stratégiai célok végrehajtásának megtervezése – a **Cselekvési Terv** a Kulturális Konceptió része.

A Kulturális Konceptió egy víziót határoz meg, amelynek végrehajtását és annak **ütemezését** a Cselekvési Terv tartalmazza. Ennek értelmében a Kulturális Konceptiónak magának közvetlen **költségvetési vonzata nincs**, a végrehajtáshoz szükséges becsült forrásigény a Cselekvési Tervben kerül megtervezésre.

Bár a Kulturális Konceptió szerteágazó területekre tesz javaslatot, fontos a fókuszpontok szem előtt tartása: a **Fő irányok mentén történő tervezés** továbbá az, hogy a fejlesztéseket kisebb **pilot-projektek** megvalósításával lehet és kell realizálni.

A Cselekvési terv tartalmazza a **zászlóshajó** projekte(ke)t, amely a Kulturális Konceptió elfogadását követő egyeztetések eredményeként kerül meghatározásra.

Tekintettel arra, hogy egy ilyen nagy ívű **kulturális alapú városfejlesztés** megvalósítása hosszú távú valamint összehangolt és következetes munkát igényel, javasolt Erzsébetvárosban egy kulturális iroda, osztály felállítása, amely a rögzített szakmai munkát, utánkövetést, a fejlesztések összehangolását, a szereplők közötti párbeszéd folytonosságát, a Brand megalkotását és annak hangsúlyos kommunikálását irányítja. A kulturális iroda szorosan együttműködik a turisztikai irodával vagy desztináció management szakértővel, a kultúráért felelős alpolgármester irányításával.

A Kulturális Konceptió elfogadásával az önkormányzat hitet tesz a **kultúra vezérelt intelligens városfejlesztés** mellett. Ennek végrehajtásához elengedhetetlen a jogi és működési szabályrendszer tudatos alakítása, folyamatos szem előtt tartása.

Fontos kitérni a 21. század egyik legégetőbb feladatára: a klímaválság alapvetően befolyásolja mindenki életét már ma is és ez az elkövetkezendő években exponenciálisan növekszik. A válság kezelése, a változáshoz való alkalmazkodás, a fenntarthatóságra való törekvés minden fejlesztés mögött meg kell, hogy húzódjon, így a Kulturális Konceptió végrehajtásában is.

A Kulturális Negyed munkacsoport tagjai alfabetikus sorrendben:

Bóka B. László újságíró

Gallai Renáta Katalin turizmus és desztináció-management szakértő

Juhász Rita (augusztus 31-ig) ERÖMŰVHÁZ vezető szervező

Kiss Gábor (szeptember 1-től) projektkoordinátor

Kohári Edit civil és egyházügyi referens

Szücs Balázs kulturális, civil és egyházügyi alpolgármester

Konzulensek alfabetikus sorrendben:

Bódis Gábor egyetemi adjunktus METU

Ongjerth Richárd Hild díjas urbanista, BME tudományos munkatárs

Vas-Zoltán Iván színházi rendező

VI. A Kulturális Konceptió mellékletei

1. Kulturális tevékenységet folytató erzsébetvárosi civil szervezetek
2. Intézményhálózat, művészeti oktatást nyújtó intézetek
3. Erzsébetvárosi nemzetiségi önkormányzatok
4. Erzsébetváros testvérvárosi és együttműködési megállapodások
5. Használaton kívüli nem lakás céljára szolgáló önkormányzati ingatlanok – 2021. szeptemberi állapot
6. Erzsébetváros köztéri szobrok
7. Erzsébetváros emléktáblák
8. Irányító hatóságok a közösségi finanszírozásban
9. Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény Stratégiai és megújulási tervezet

Források

- Erzsébetváros Kulturális Konceptiója 2011-2014
- Erzsébetváros Kulturális Konceptiója 2003-2006
- Erzsébetváros Gazdasági Program, Fejlesztési Terv 2020-2024
- Újbuda Önkormányzat Kulturális Konceptió 2005
- Kreatív Erzsébetváros – kulturális városrehabilitáció 2017
- Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia
- KÉK – Kortárs Építészeti Központ, Nyitva! Primer Kutatás
- Budapest VII. kerület Erzsébetváros Településképi Arculati Kézikönyve 2017.
- Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzatának Közművelődési Konceptiója 2020-2025

Kulturális tevékenységet folytató erzsébetvárosi civil szervezetek

Alábbi táblázat az önkormányzat látókörébe tartozó, azzal kapcsolatban álló szervezeteket tartalmazza, feltehetően nem teljes lista.

Szervezet neve	irányítószám	címe	Tevékenységeinek rövid leírása
PILLANAT Művészeti Alapítvány	1077	Jósika u. 26. II./19.	A PILLANAT Művészeti Alapítvány 2007 óta olyan komplex programokat működtet, melyek a harmonikus életvezetés módszereit kapcsolják össze a művészetekkel. Az Alapítvány közművelődési programjai a nevelés és oktatás, a képességfejlesztés új módszereinek adnak teret. A programok a keleti és nyugati szemléletű módszerek összehangolására és a kultúrák közötti párbeszédre fektetnek hangsúlyt. Az Alapítvány tevékenysége a gyermek és felnőtt nevelés, képesség- és személyiségfejlesztés, a holisztikus ismeretterjesztés céljait szolgálja.
MAMŰ Társaság Kulturális Egyesület	1071	Damjanich u. 39.	Az Egyesület célja az 1983-ban Marosvásárhelyen megszüntetett MAMŰ (Marosvásárhelyi Műhely) Képzőművészeti Csoportosulás progresszív szellemi légkörének folytatása, az 1991-ben újraalapított és magyarországi tagokkal bővült alkotók művészi munkájának elősegítése; a kortárs vizuális kultúra és társművészeti törekvések bemutatása és támogatása.
Astoria Színházi Közművelődési Egyesület	1075	Rumbach S. u. 9.	Értékteremtő, színvonalas, innovatív előadások, művészi projektek létrehozása.
"Aranyaink" Egyesület	1071	Dózsa György út 12. I/15.	A magyar népzene és néptánc széleskörű terjesztése, oktatása, a magyar nyelvterület hagyományos kultúrájának ápolása, továbbfejlesztése. A határon túli magyarsággal való együttműködés erősítése, hagyományörzés.
Musica Sonora Alapítvány	1072	Dob u. 52.	Elsősorban a Musica Sonora Kamarazenekar működését támogatjuk.

Budapesti Honismereti Társaság	1043	Berda J. u. 48.	Közhasznú besorolású egyesületünk Budapest és kerületei lakóinak lokálpatriotizmusa erősítését, értékeinek, hagyományainak megőrzését célozva foglalkozik fővárosunk történeti múltjának feltárását, ápolását és bemutatását végző tevékenységgel.
Conventus a Jövőért Alapítvány	1077	Garay u. 45.	<p>Kulturális tevékenység: határon túli magyar közösségek, magyar nyelvű iskolák támogatása; kulturális csereprogramok; magyar kultúra terjesztése belföldön és külföldön; rendezvények, konferenciák támogatása, szervezése.</p> <p>Környezetvédelem: környezetvédelemmel foglalkozó előadások szervezése általános és középiskolákban; a veszélyeztetett élővilág, vadvilág védelme; egészségesebb emberi környezet teremtése; hagyományos konyhakertek létesítése, hagyományos állattartás ösztönzése; a klímaváltozással kapcsolatosan felmerülő problémák kezelése; a helyes vízgazdálkodás, hulladékkezelés háztartásokra lebontva; szemléletváltásra való ösztönzés gyerekkorban a környezetvédelem tekintetében.</p> <p>Oktatás: hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztatása, segítése; oktató jellegű előadások szervezése az Alapítvány céljaival összhangban; tanulmányok készítése az Alapítvány céljaival összhangban.</p> <p>Tudományos tevékenység: jövőkutatás és ezzel kapcsolatos életmódváltással felmerülő problémák kezelése, összhangban a környezetvédelmi célokkal. Ismeretterjesztő és oktató filmek gyártása, könyvkiadás: az Alapítvány céljaival összhangban.</p>
Művészetbarátok Egyesülete	1078	István u. 42.	A magyar kultúra és művészet ápolása, a művészet valamennyi ágának, műfajának és technikájának ismertetése, népszerűsítése révén művészetet szerető műbarátok nevelése.
Vándor Sándor és Révész László Emléke Alapítvány	1077	Rejtő J. u. 6.	A zenekultúra, azon belül a kórusművészet széleskörű népszerűsítése, hagyományainak ápolása, magas színvonalú gyakorlásának támogatása. Az alapítvány névadói emlékének ápolása,

			fiatal zenei tehetségek felkarolása, szakmai kiadványok megjelentetése.
Társalkotó Egyesület	1078	István u. 34.	Szociális, kulturális tevékenység végzése
Jancsó Art Gallery Művészeti Egyesület	1075	Kazinczy u. 30.	A kortárs magyar művészek kulturális összefogása. Oktatási és kulturális programok létrehozása. Tanoda létrehozása, szervezése, táboroztatás, zenei szervezés, rendezvény szervezés és lebonyolítás. Műhelymunka teljes körű lebonyolítása.
Palánta Sorsfordító Alapítvány	1074	Rottenbiller u. 24.	Gyereke és fiatalok számára érték központú programok, műsorok készítése, előadása. Ezen felül hanghordozók és kiadványok ingyenes terjesztése a keresztény értékrend átadása érdekében.
Összefogás a Magyar Családokért Országos Egyesület	5000	Templom u. 8/a.	A családok segítése. A neveléshez kapcsolódó oktatás, képzés. Sport és szabadidős tevékenység. Kulturális rendezvények szervezése.
"A XXI. Század Zenéje" Alapítvány	1073	Erzsébet krt. 32.	Molnár Antal zeneiskola képzési tevékenységének támogatása.
Erzsébetvárosiak Klubja	1077	Wesselényi u. 17.	Az erzsébetvárosi lakosság társadalmi érintkezésének, a közéletben való részvételének elősegítése, szervezése.
GlobArt Művészeti Egyesület	2090	Vénusz u. 9.	Fiatal, tehetséges színművészek és ehhez kapcsolódóan más művészek (zenész, táncos, díszlet- és jelmeztervező) pályakezdésének segítése. Ezenkívül előadások, fellépések szervezése, lebonyolítása, valamint önismereti és csapatépítő tréningek alkalmazása.
Fiatal Képzőművészek Stúdiója	1077	Rottenbiller u. 35.	Az egyesület célja, hogy a fiatal képzőművészek társadalmi szervezeteként elősegítse tagjai pályakezdését, jelenlétét a kulturális és művészeti életben, továbbá lehetővé tegye tagjainak bel-és külföldi kiállításokon, alkotótelepeken való szereplését. Az egyesület szervezési és propagandatámogatást nyújt, információs bázist képez, szakmai, nyitott kurzusokat szervez.

Stúdió Alapítvány	1077	Rottenbiller u. 35.	A Fiala Képzőművészek Stúdiójába tömörült fiatal, főiskolát végzett és autodidakta képzőművészek szakmai fejlődésének képviselője és támogatása.
Tiszta Művészetért Társulat Egyesület	1078	Marek J. u. 22.	Az egyetemes, nemzeti és más kisebbségi kultúra életminőséget javító szellemi, művészeti értékeinek megismertetése, színházi előadások, koncertek bemutatása. Az antiszemitizmus és rasszizmus elleni küzdelem, valamint az emberi és állampolgári jogok védelme.
Budapesti Vándor Kórus Barátai Egyesülete	1077	Rejtő J. u. 6. II/1.	A Budapesti Vándor Kórus művészeti tevékenységének támogatása.
Spinoza Színház Közhasznú Egyesület	1074	Dob u. 15.	A Spinoza Színháznak évi kétszáz előadása van, aktuális - érzékeny - témákban. Szükség van a társadalom kényes témáinak kezelésére (fiatalok kilátástalansága, cigánykérdés, zsidóprobléma), színdarabjaink, zenés játékaik oldják a nehéz kérdéseket. Főként magyar szerzők darabjait adjuk elő, sok pályakezdő művészt, író, színészt és rendezőt juttatunk munkához. A darabok nagy részét magunk írjuk, íratjuk. Emellett egy kis mini-operaházként is működünk. Büszkék vagyunk arra, hogy mindkét kategória - az operába járók és az operába soha nem járók is - élvezze a 21. századi mini-operáinkat. Színház és operaelőadások mellett figyelmet fordítunk a felnőtt-oktatásra. Érdekes vagy nagy személyiségekről színdarabokat, zenés játékokat nem hogy előadtunk, de mi magunk írtunk, íratunk (Mata Hari, Frida Kahlo). Színházunk minden évben egyszer zsidó fesztivált rendez, ahol a zsidó kultúrának valamennyi szegmense megjelenik, azaz színház, film, kabaré, kiállítás, előadás, opera, koncert.
Miénk a Színpad Egyesület	1077	Jósika u. 22.	Pályakezdő fiatalok számára lehetőséget biztosítani előadások és új művek bemutatására neves művészek közreműködésével.
Európa-Demokrácia-Eszperantó	1078	Marek J. u. 31. III/7.	Nyelvi demokrácia biztosítása, fejlesztése, együttműködés a nyelvi kisebbségekkel, nyelvi kultúrák elismerése.

Magyar Zsidó Kulturális Egyesület	1065	Révay u. 16.	A magyar zsidó kultúra megismertetése és megőrzése.
Erzsébetvárosi Hadigondozottak Egyesülete	1071	Dózsa Gy. út 46.	A hadigondozottak érdekképviselője, számukra kulturális és közösségi programok szervezése.
Pannon Voices Egyesület	1071	Damjanich u. 51.	<ol style="list-style-type: none"> 1. A Pannon Voice Vegyeskar működésén keresztül összefogással, sok munkával és elkötelezettséggel eljuttassa az örök értékű zenét mindenkihez. 2. A zenét szerető emberek közösséggé formálása. 3. Olyan általános zenei ismeretek átadása, amelyek hozzásegítenek a zene komplexebb megértéséhez - HangMűhely. 4. Aktív szereplőként való részvétel és közreműködés elsősorban Erzsébetváros társadalmi és kulturális életében.
Metrum Egyesület	1071	Damjanich u. 28/b. Fsz. /1.	Az egyesület célja a Metrum Ensemble kamaraegyüttes működése által kifejtendő zenei kulturális tevékenység, ennek megfelelően: a magyar és egyetemes zenekultúra terjesztése, országos és hét kontinensre kiterjedő zenei hagyományok ápolása és terjesztése. Hangversenyek, művészeti rendezvények, fesztiválok, versenyek, kurzusok, találkozók, konferenciák, műhelyrendezvények szervezése, mindezekben részvétel, egyházi és világi rendezvényeken, fesztiválokon való közreműködés.
Függetlenül Egymással Közhasznú Egyesület	8000	Kecskeméti u. 4.	<p>A FÜGE 2006-ban alakult elsősorban a független előadó-művészeti szervezetek és művészek segítésére és támogatására, 2010 óta regisztrált közhasznú előadó-művészeti egyesület.</p> <p>Működésüket tekintve a szervezet a kezdetektől fogva több funkciót lát el: ernyőszervezet és produkciós szervezet is egyben, hiszen tagjaink részére közös projekteken, pályázatokban való részvételt biztosítunk évek óta, ugyanakkor saját, önálló produkciókat, illetve koprodukciókat is létrehozunk.</p> <p>Mottójuk az együttműködés és partnerség: függetlenül egymással. Kiindulópont mindig az adott projekt vagy produkció megvalósítása, ehhez keresik és találják</p>

			meg a megfelelő partnereket (alkotókat, intézményeket, támogatókat).
Preventív Rekreációs Vitalitást Támogató Egyesület	1078	Marek J. u. 37. II/4.	Az Egyesület célja Magyarország és más, Európai Unió tagállam állampolgárai részére olyan programok szervezése, amely a szabadidő hasznos eltöltésére, a rendszeres prevenció és rekreáció célú testmozgás igényének felkeltésére irányul. Szenior örömtánc programsorozat a 7. kerületben.
Kosztolányi Sziget Kulturális Egyesület	1119	Nándorfejérvári út 28. III./14.	Az egyesület célja és feladata elsősorban színházművészeti, filmművészeti, előadó művészeti tevékenység végzése; művészeti alkotások létrehozása a színház- és filmművészet, valamint a képzőművészet, zene- és táncművészet területén. Feladat a magyar kultúra, nyelv, hagyomány őrzése; az Európai Unió országaival való együttműködés; a helyi roma nemzetiséggel való együttműködés, mind kulturális, mind integrációs szempontból; ifjúságvédelem, hátrányos helyzetű csoportok, személyek támogatása, a tudatos életmód és környezetvédelem tanítása és népszerűsítése.
Horizont Alkotócsoport Egyesület	1039	Hunyadi u. 14.	Alternatív elfoglaltságok biztosítása közösségépítés és közösségformálás céljából, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű közösségek számára.
Gólem Színház Közhasznú Egyesület	2721	Újerdő út 5.	Hozzá kíván járulni a mai magyar kulturális élet, továbbá a zsidó közösségi élet megújulásához. Alapvető feladatának tekinti az izraeli és más zsidó alkotók bemutatását Magyarországon. Feladatának tekinti izraeli drámák lefordítását magyar nyelvre, a darabok színpadra állítását; zsidó tematikájú irodalmi, képzőművészeti vagy mozgóképes alkotások kiadását, kiállítását és bemutatását; fesztiválszervezést a magyar és a nemzetközi zsidó kultúra bemutatására; a magyar zsidó kultúra bemutatását külföldön. Együtt kíván működni más színházakkal, művészekkel, saját és közös produkcióban a zsidó kultúra témakörében. Színházi nevelési programok

			<p>megvalósításával a drámapedagógia és az informális oktatás eszközeit felhasználva hozzá kíván járulni a felnövekvő nemzedék általános és aktuális problémáinak kezeléséhez, és hisz abban, hogy bizonyos értékek (pl. mások elfogadása, tolerancia, vitakultúra) a színházi nevelés eszközeivel eredményesen fejleszthetők. A művész színház tevékenység mellett pedig amatőr színjátszókkal is foglalkozik több korosztályban, segítve ezzel az élet különböző területeiről érkező emberek művészi tapasztalatszerzését és önkifejeződésük fejlődését, kibontakoztassa a művészi képességeiket, fejlessze a művészi tehetségeket, melyet civil életükben is kamatoztatni tudnak mind maguk, mind a társadalom számára.</p>
India Klub Alapítvány	1221	Szebeni u. 6.	<p>A társadalom tudatos résztvevőjeként segíteni a tudatos életmódot és gondolkodást.</p>
Szépírók Társasága Egyesület	1053	Károlyi M. u. 16.	<p>1. Nyilvánosan megjeleníteni és minden lehetséges fórumon képviselni mindazokat az érdekeket, véleményeket, állásfoglalásokat, melyeket az egyesület közgyűlése, munkacsoportjai vagy más, a közgyűlés által felhatalmazott szervei megfogalmaznak. 2. Elősegíteni tagjainak egzisztenciális gondjainak megoldását, együttműködni minden olyan szervezettel, amely ugyanezért tevékenykedik. 3. Szolgáltatásaival hozzájárulni az írói tevékenységgel kapcsolatos praktikus szakmai problémák megoldásához. 4. Magyar és idegen nyelvű információs hálózat létrehozása. 5. Honlap létrehozása és frissítése, amely információval szolgál más írószervezetek, folyóiratok, könyvkiadók, alapítványok, kulturális szervezetek és a széles olvasóközönség számára az egyesület tagjairól, eseményeiről. 6. Tájékoztatást nyújtani a kiírt pályázatokról, ösztöndíjakról, publikációs lehetőségekről, konferenciákról, kulturális eseményekről. 7. A klasszikus világirodalom és a klasszikus magyar nyelvű irodalom népszerűsítése. 8. A kortárs magyar irodalom képviselőinek bemutatkozása könyvtárakban, kulturális- és oktatási intézményekben. 9. Célja minden olyan</p>

			kulturális tevékenység, amelyet tagjai együttesen elhatároznak és támogatnak.
Ars Sacra Alapítvány	1126	Torockó u. 28.	Célja a kultúra mélyén nyugvó szakralitás felmutatása a művészetek segítségével, a nemzet spirituális egységének és lelki felemelkedésének elősegítése.
KALAMONA-MŰHELY Nonprofit Egyesület	1032	Kiscelli u. 20.	A magyar és az egyetemes kultúra és társadalom humán értékeinek megjelenítése, támogatása, minél szélesebb körben határon túl is - határon túl is - történő terjesztése. Az oktatás tanintézeteken kívüli - de akár belüli - megsegítése, már óvodás kortól, valamint a fiatalok kulturális, társadalmi és történelmi horizontjának tágítása. Színész oktatás, képzés, elsősorban nehéz sorsú, hátrányos helyzetű fiatalok számára.
I Dieci Egyesület	1071	Damjanich u. 52. 2/3.	Zeneművészeti vagy egyéb kulturális tárgyú koncertek, összeművészeti produkciók, rendezvények, fesztiválok szervezése
Magyar Pedagógiai Társaság	1075	Kazinczy u. 23-27.	Oktatással és képzéssel foglalkozó szervezetek, intézmények önkéntes szakmai-tudományos egyesülése, természetes és jogi személyek közhasznú szervezete.
Erzsébetvárosi Kulturális Egyesület	1077	Wesselényi u.17.	Keretet teremteni a kerület kulturális értékeinek védelmében, a városrész szépítéséért tenni akarók számára.
Magyar Légtánc és Összművészeti Egyesület	1213	Gyimesi út 43	A légtánc, mint művészet elismertetése. A légtáncosok felkészülésének segítése
Fészek Művészklub	1073	Kertész utca 36.	A Fészek Művészklub (eredetileg mozaikszó: Festőművészek, Építőművészek, Szobrászok, Zenészek, Énekesek és Komédiások klubja) a budapesti művészvilág 1901-ben alakult klubja, ma közhasznú, országos tevékenységű egyesület, ahol bárki által látogatható irodalmi, zenei, színházi, film- és képzőművészeti rendezvényeket tartanak. A kötetlen társas élethez étterem és vendéglő-borbár is a látogatók rendelkezésére áll.

Spinto Operatársulat és Művészeti Egyesület	1072	Akácfa utca 45. 2. em. 7. a.	Művészeti tevékenység folytatása, a zenei közlés formálása operák és operettek magas művészi szinten való előadásával, az előadások lehetőségének megteremtésével, valamint a hazai és külföldi zenei kultúra ápolása, megismerése és megismertetése, illetve a közönség zenei nevelése.
Közép-Európa Táncszínház Egyesület	1071	Bethlen Gábor tér 3.	Progresszív. Stílusos. Kortárs. A KET Magyarország egyik leginnovatívabb táncársulata. Egyedülálló repertoárjának darabjai aktualitásra és reflektivitásra törekszenek. A mindennapokban felmerülő problémák felvetéséhez és az arra adott válaszok megfogalmazásához a kortárs tánc változatos nyelvét választották. A KET, ahogy ezt nevében is hirdeti, vállalja egy adott földrajzi régióhoz való kötődést, a Kárpát-medence és régiója nemcsak a működésének fő területét, hanem az egyedi mozgásvilágot, témaválasztást is meghatározza. A Közép-Európa Táncszínház (KET) Magyarország első táncszínháza, jogelődjét 1978-ban a Művelődési Minisztérium alapította és 1996-ig tartotta fenn. A KET 1997-től egyesületi formában működik a minisztérium által nyújtott különböző működési támogatásokkal. 1995-ben rendszeresen, de még vendégként, 1996 szeptemberében viszont már a minisztérium döntése alapján végleges megoldásként költözött jelenlegi helyére, a Bethlen tér 3-ba, amit innentől kezdve Bethlen Kortárs Táncműhely névvel tartott fent a Kulturális Minisztérium. A KET-nek 1997-től sikerült újra játszóhelyé, azaz színházzá avatni az addig csak próbahelyként működő épületet. Azóta sok-sok bemutató (szám szerint 40), felejthetetlen színházi este bizonyította, hogy jól döntöttek. Színház-rehabilitáló, otthonteremtő munkájuk eredményei immár széles körben – külföldön és belföldön egyaránt – ismertek. A Bethlen Budapesten egy semmi mással össze nem téveszthető színfoltta vált, s az itt működő társulat évek óta meghatározó szerepet vívott ki magának a kerület és a főváros színházi életében.

Bethlen téri Színház	1071	Bethlen Gábor tér 3.	A hazai és alkalmasszerűen a nemzetközi kortárs előadóművészetek (elsősorban színház, tánc, bábszínház, újcirkusz), kiemelt budapesti befogadó színházi intézménye, szem előtt tartva Erzsébetváros és szűkebb környezete, Külső-Erzsébetváros érdekeit és igényeit is.
Bihari János Kulturális Egyesület	1072	Akácfa utca 32.	Hagyományörzés, néptánc.
Martin György Kulturális Egyesület	1071	Városligeti fasor 17-21.	Az Egyesület alapvetően kulturális, közösségformáló céllal alakult meg. A Fasori Evangélikus Gimnázium kulturális és sport életének fellendítése céljából.
Astangajóga Alapítvány	1076	Péterfy Sándor utca 32.	Tanfolyamokat, kiállításokat, előadásokat szervez, könyv audió-, videó-, időszaki kiadvány kiadását és értékesítését valamint egyéb alkotások előállítását és értékesítését segíti elő.
Összpróba Alapítvány	1077	Wesselényi utca 6. 5. em. 3. a.	Az Összpróba Alapítványt pedagógusok és színházi szakemberek közösen segítették életre 2003 tavaszán Nagy Viktor kuratóriumi elnökletével. Ez a különös szövetség összefogott, hogy egészen más oldaláról ismertesse meg a színházat a fiatalokkal. De nem csak a színházat, az egész program egy nagy önismereti játékká vált. Összefogja az ország általános és középiskolás diákjainak azon részét, akik érdeklődnek a színház-, zene-, tánc- és képzőművészet iránt. Munkájuk nem ér véget egy-egy nyári tábor utolsó napjával, erre a misszióra a 2017-es évtől még nagyobb hangsúlyt fektetnek tehetséggondozó programok indításával.
Kultkikötő Közhasznú Nonprofit Kft.	1077	Wesselényi utca 6. 5. em. 3. a.	Az Összpróba Alapítvány táborának új bázisa Balatonbogláron az Alapítvány és a Kft. ugyanaz.
Telep Art Galéria	1075	Madách Imre út 8.	A galéria szakmai programja sokrétű, kísérletező szellemiséget tükröz. Meghatározó módon helyet biztosít a feltörekvő fiatal generáció számára; fókuszában a szociális- és underground tematika áll, de ugyanúgy teret ad

		<p>populáris, vagy adott esetben absztrakt műalkotásokat bemutató projekteknek is. A Telep Galéria nem csupán kiállítóterként funkcionál, hanem tevékenyen részt vesz a</p> <ul style="list-style-type: none"> - budapesti, ezen belül a VII. kerületi - művészeti-szellemi élet alakításában, elsősorban azzal, hogy tág teret nyújt az alkotó-kísérletező munka számára. <p>A Telep intézményi felépítését tekintve önfinanszírozású, nonprofit, független galéria.</p> <p>Intézményi misszió:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a ma élő művészet / kortárs művészet legfrissebb eredményeinek bemutatása - társadalmi kérdések iránt elkötelezett közvetítő / katalizátor helyszín - a galéria olyan közösségi helyként működik, amely nyitva áll a közönség széles rétegei számára - kezdeményező szerep az új együttműködések felkutatásában
--	--	--

Az Önkormányzat közművelődési közfeladatait ellátó intézménye

ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft.

Székhely: 1075 Budapest, Király u. 11.

HÁZAI:

- **K11 Művészeti és Kulturális Központ**
1075 Budapest, Király u. 11.
- **Hernád Ház**
1078 Budapest, Hernád utca 46. 4. emelet
- **Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény**
1078 Budapest, Nefelejcs utca 26.
- **Csányi5 - Erzsébetvárosi Zsidó Történelmi Tár**
1077 Budapest, Csányi utca 5.

Egyéb a kerületben működő közművelődési feladatot ellátó intézmények

Könyvtár

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

1074 Rottenbiller utca 10.

1066 Teréz körút 2.

Mozi

Örökmozgó Filmmúzeum

Erzsébet körút

Múzeum

Állatorvostörténelmi Gyűjtemény

Cím: 1078 - Budapest, István utca 2.

Bélyegmúzeum

1074 Budapest, Hársfa utca 47.

1077 Budapest, Dob utca 75/81.

Zsidó Múzeum

1075 Budapest, Dohány utca 2.

Magyar Elektrotechnikai Múzeum

1075 Kazinczy utca 21.

Színház

Belvárosi Színház

1075 Károly krt. 3/A.

Bethlen Téri Színház

1071 Bethlen Gábor tér 3.

Madách Színház

1073 Erzsébet körút 31.

Örkény István Színház

1075 Madách I. tér 6.

R.S.9. Színház

1075 Rumbach S. utca 9.

Magyar Színház

1077 Hevesi S. tér 4.

Spinoza

1074 Budapest, Dob utca 15.

Radnóti Tesla Labor

1075 Budapest, Kazinczy utca 21. 2. emelet

Művészeti Oktatást nyújtó intézetek

Molnár Antal Zeneiskola

Schakespeare Akadémia

3. számú Melléklet

Erzsébetvárosi nemzetiségi önkormányzatok

Megnevezés	Elnök és képviselők
Erzsébetvárosi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat	KIROV PÉTER
	Tyutyunkov Galin
	Földessy Csilla Ilona
Erzsébetvárosi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat	BARANYI GYULA
	Farkas Béla
	Oláh László
Erzsébetvárosi Görög Nemzetiségi Önkormányzat	PRODROMIDISZ NIKOSZ
	Molnár Viktória Erika
Erzsébetvárosi Horvát Önkormányzat	Nikolaidisz Andreasz
	BENCSIK KATALIN
	Csepelszigeti Ferenc
Erzsébetvárosi Lengyel Önkormányzat	Mándity Anna
	HARDY OLIVÉR
	Hardy Jenőné
Erzsébetvárosi Német Nemzetiségi Önkormányzat	Jónás Stefánia Margit
	KORB ANGÉLA
	Csillag Katalin Mária
Erzsébetvárosi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat	Frigyesi András
	GOGESCU LÁSZLÓ MIHÁLY
	Gogescu Márta Katalin
Erzsébetvárosi Román Nemzetiségi Önkormányzat	Halász Anna
	MAGYAR PÉTER MÁRIUS
	Árvai Livia
Erzsébetvárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat	dr. Bogyrka Emil
	MOLNÁR GYÖRGY
	Győri Erika
Erzsébetvárosi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat	Molnár Ilona Andrijivna
	LÁSZTTTY ALEXANDRA
Erzsébetvárosi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat	Dujmov Dragomir
	Kotorcevic Julianna
	GREXA LILIÁNA
Erzsébetvárosi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat	Grexa Lilija Ivanovna
	Horváth Károly

Erzsébetváros testvérvárosi és együttműködési megállapodások

Karlovac Önkormányzata és Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata között, ápolva és fejlesztve a Horvát Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti hagyományos baráti kapcsolatokat, az európai integráció szellemében az alábbi kölcsönös megállapodásra kerül sor, melyet Karlovac képviselőjében Damir Jelić polgármester, Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata képviselőjében Hunvald György polgármester saját kézjegyével lát el.

Testvérvárosi megállapodás

I.

A felek kijelentik, hogy jelen megállapodás keretében a két település javára az együttműködést különösen a következő területeken valósítják meg:

- Tapasztalatcsere szervezése a városirányítás, városfejlesztés kérdéseiről
- A vezetés demokratikus elveinek támogatása, fejlesztése
- Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése
- Együttműködés az EU által finanszírozott programok kidolgozásában, közös pályázatok elkészítése
- Turisztikai kapcsolatok fejlesztése
- Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, csereüdültetés
- Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel
- Kulturális program cseréje (zenekar, énekkar, táncgyűttes)
- Közoktatási- és oktatás szervezési intézmények tapasztalat cseréje
- Civil szervezetek találkozásának elősegítése

II.

A felek a kölcsönös látogatások finanszírozásánál azt az elvet érvényesítik, hogy az utazás költségeit a mindenkori vendég viseli, a vendégtartózkodás költségei pedig a mindenkori vendéglátót terhelik.

III.

A felsorolt célok a megállapodás I. pontjában teljességében kifejezik a két város polgármesterének akaratát, melyet egyszerűs mind saját aláírásukkal megerősítenek.

Budapest, 2008.

Budapest Főváros VII. Kerület
Erzsébetváros Önkormányzat
Polgármestere
Hunvald György

Karlovac
Polgármestere
Damir Jelić

Dudoglo Nicolai, Komrat polgármestere
és
Hunvald György, Budapest VII. kerület Erzsébetváros polgármesterének

KÖZÖS NYILATKOZATA

A felek kijelentik, hogy jelen nyilatkozat keretében a két település javára a jövőbeni együttműködést a következő területeken szándékoznak megvalósítani:

1. Tapasztalatcsere szervezése a városirányítás, -fejlesztés kérdéseiről.
2. A vezetés demokratikus elveinek támogatása, fejlesztése.
3. Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése.
4. Együttműködés az EU által finanszírozott programok kidolgozásában, közös pályázatok elkészítése.
5. Turisztikai kapcsolatok fejlesztése.
6. Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, cserélődötetés.
7. Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel.
8. Kulturális programok cseréje (zenekar, énekkar, táncgyűjtés).
9. Közoktatási és oktatásszervezési intézmények tapasztalatcsereje.
10. Civil szervezetek találkozásának elősegítése.

A kölcsönös látogatások finanszírozását illetően a nyilatkozó felek a következő alapelvet fogadják el. Az utazásokkal kapcsolatos költségek a meghívottat terhelik, az ott tartózkodás költségei pedig a vendéglátót terhelik.

Komrat, 2004. augusztus 16.

Hunvald György
Budapest VII. kerület Erzsébetváros
polgármestere

Dudoglo Nicolai
Komrat
polgármestere

PARTNERI KERETMEGEGYEZÉS

a magyarországi
Budapest VII. ker. ERZSÉBETVÁROS
Önkormányzata,

és
a Franciaországi
NEVERS városa

között

Pierre Aidenbaum, Párizs III. kerületének polgármestere
és Hunvold György, Budapest VII. kerület, Erzsébetváros polgármesterének

KÖZÖS NYILATKOZATA

I.

A partnerek kölcsönös érdekében az együttműködés elsősorban a következő területeken jön létre:

- Tapasztalatszerzés szervezése a városvezetés és -fejlesztés területén.
- A demokrácia fenntartása és fejlesztése a városvezetésben.
- Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létrehozása és fejlesztése.
- Az EU által finanszírozott programok kidolgozásával kapcsolatos együttműködés, projektek kidolgozása és versenyeken való részvétel, a történelmi negyedek átújítására és rendb hozatalára vonatkozóan.
- Együttműködés a zsidó örökség megőrzésében és fejlesztésében.
- A turizmus fejlesztése.
- Diákcsera-programok és vakáció szervezése gyermekek számára.
- Kulturális és sportesemények közös szervezése.
- Kulturális programcsere (zenekarok, kórusok, táncgyűjtések).
- Oktatási intézmények közötti tapasztalatsere.
- Gyestlfetek találkozóinak támogatása.

II.

A kölcsönös látogatások finanszírozását illetően a szerződő felek a következő alapelvet fogadják el: az utazásokkal kapcsolatos költségek a meghívottat terhelik, az ott-tartózkodás költségei pedig a vendéglátót terhelik.

Pierre Aidenbaum
Párizs III. kerületének polgármestere

Hunvold György
Budapest VII. kerület,
Erzsébetváros polgármestere

Párizs, 2004. május 3.

Pozsega városa, és Budapest VII kerület Erzsébetváros Önkormányzata valamint az Erzsébetvárosi Horvát Kisebbségi Önkormányzat között, ápolva és fejlesztve a Horvát Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti hagyományos baráti kapcsolatokat, az európai integráció szellemében az alábbi kölcsönös megállapodásra kerül sor: Pozsega város képviselőjében Gregurič Karlo polgármester, Bp VII kerület Erzsébetváros képviselőjében Dr. Szabó Zoltán polgármester saját kézzel írt aláírásával látja el a megállapodást.

Testvérvárosi Megállapodás

I.

A felek kijelentik, hogy jelen megállapodás keretében a két település javára együttműködést különösen a következő területeken valósítják meg:

II.

- Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, csereüdültetés
- Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel
- Évente két kulturális program cseréje (zenekar, énekkar, táncegyüttes)
- A felek civil szervezetei találkozásának elősegítése
- Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése
- Közös pályázatok kidolgozása
- Tapasztalatcserék szervezése a városirányítás, városfejlesztés kérdéseiről
- Turisztikai kapcsolatok fejlesztése

III.

A felek a kölcsönös látogatások finanszírozásánál azt az elvet érvényesítik, hogy az utazás költségeit a mindenkori vendég viseli, a vendégtartózkodás költségeit pedig a mindenkori vendéglátót terhelik

IV.

A felek a jelen megállapodásban rögzített célok megvalósítása érdekében a Budapest VII. kerületi Horvát Kisebbségi Önkormányzat részvételét biztosítják a munkában.

V.

A felsorolt célok a megállapodás II. pontjában teljességében kifejezik a két város polgármesterének akaratát és ugyanakkor saját aláírásukkal megerősítik

Budapest, 2002.05.17.

 Budapest XV. kerületi
 Erzsébetváros Önkormányzata
Dr. Szabó Zoltán

 Pozsega város
 Polgármestere
Karlo Gregurič, dipl.tur. **Katarina Benčik**
 Pozsega városi Horvát
 Kisebbségi Önkormányzat

Siedlce Önkormányzata, és Budapest VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal Önkormányzata között, ápolva és fejlesztve a Lengyel Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti hagyományos baráti kapcsolatokat, az európai integráció szellemében az alábbi kölcsönös megállapodásra kerül sor, melyet Siedlce képviselőjében Dr. Henryk Brodowski polgármester, Bp. VII. Kerület Erzsébetváros képviselőjében Hunvald György polgármester saját közjeggyével lát el.

Testvérvárosi megállapodás

I.

A felek kijelentik, hogy jelen megállapodás keretében a két település javára az együttműködést különösen a következő területeken valósítják meg:

1. Tapasztalatcserek szervezése a városirányítás, városfejlesztés kérdéseiről
2. A vezetés demokratikus elveinek támogatása, fejlesztése
3. Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése
4. Együttműködés az EU által finanszírozott programok kidolgozásában, közös pályázatok elkészítése
5. Turisztikai kapcsolatok fejlesztése
6. Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, cseredülletés
7. Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel
8. Kulturális program cseréje (zenekar, énekkar, táncegyüttes)
9. Köznevelési- és oktatás szervezési intézmények tapasztalat cseréje
10. Civil szervezetek találkozásának elősegítése

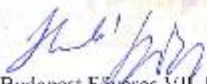
II.

A felek a kölcsönös látogatások finanszírozásánál azt az elvet érvényesítik, hogy az utazás költségeit a mindenkori vendég viseli, a vendégtartózkodás költségei pedig a mindenkori vendéglátót terhelik

III.

A felsorolt célok a megállapodás I. pontjában teljességében kifejezik a két város polgármesterének akaratát, melyet egyszersmind saját aláírásukkal megerősítenek.

Budapest, 2006. május 24.

Budapest Főváros VII. Kerület
Erzsébetváros Polgármestere
Hunvald György

Siedlce
Polgármestere
Dr. Henryk Brodowski

Tekintettel a demokratikus európai értékekbe vetett közös hitre és a szándékra, hogy a belgrádi Stari grad városi község és a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata együttműködése folytatódjon, a Község elnöke, valamint az Önkormányzat polgármestere 2007. április 1-én az alábbi

EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROTOKOLL

aláírásával a következő célokat határozza meg:

1. a kultúra fejlesztése a helyi önkormányzatokban
2. kulturális események és fesztiválok szervezése
3. együttműködés más területeken (művészet, sport, oktatás, stb.)

A Stari grad község és a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata kétoldalú kulturális projekteket készít elő és hajt majd végre.

A Stari grad község Képviselőtestülete és a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselőtestülete Együttműködési Megállapodást alkot majd, ezzel is fejlesztve és előmozdítva a Szerb Köztársaság és a Magyar Köztársaság baráti viszonyát.

Ez a Protokoll azon a napon lép érvénybe, amikor a belgrádi Stari grad városi község Képviselőtestületének elnöke és a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata polgármestere kézjegyével ellátta.

Stari grad Belgrád
városi község

Miroslava Bozicevic
elnök

Belgrád, 2007. április 1.

Erzsébetváros
Budapest

Hunvald György
polgármester

Stari Grad, Belgrád Önkormányzata és Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata között, ápolva és fejlesztve a Szerb Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti hagyományos baráti kapcsolatokat, az európai integráció szellemében az alábbi kölcsönös megállapodásra kerül sor, melyet Stari Grad, Belgrád képviselőjében Mirjana Bozidarević polgármester, Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata képviselőjében Hunvald György polgármester saját kézjegyével lát el.

Testvérvárosi megállapodás

I.

A felek kijelentik, hogy jelen megállapodás keretében a két település javára az együttműködést különösen a következő területeken valósítják meg:

- Tapasztalatszerék szervezése a városirányítás, városfejlesztés kérdéseiről
- A vezetés demokratikus elveinek támogatása, fejlesztése
- Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése
- Együttműködés az EU által finanszírozott programok kidolgozásában, közös pályázatok elkészítése
- Turisztikai kapcsolatok fejlesztése
- Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, csereüdültetés
- Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel
- Kulturális program cseréje (zenekar, énekkar, táncegyüttes)
- Közoktatási- és oktatás szervezési intézmények tapasztalat cseréje
- Civil szervezetek találkozásának elősegítése

II.

A felek a kölcsönös látogatások finanszírozásánál azt az elvet érvényesítik, hogy az utazás költségeit a mindenkori vendég viseli, a vendégtartózkodás költségei pedig a mindenkori vendéglátót terhelik.

III.

A felsorolt célok a megállapodás I. pontjában teljességében kifejezik a két város polgármesterének akaratát, melyet egyszersmind saját aláírásukkal megerősítenek.

Budapest, 2008.

Budapest Főváros VII. Kerület
Erzsébetváros Önkormányzat
Polgármestere
Hunvald György

Stari Grad, Belgrád
Polgármestere
Mirjana Bozidarević

Szveti Vlasz városa, Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata között, ápolva és fejlesztve a Bolgár Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti hagyományos baráti kapcsolatokat, az európai integráció szellemében az alábbi kölcsönös megállapodásra kerül sor: Svzeti Vlasz város képviselőjében Vicska Pecanova polgármester, Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata képviselőjében Hunvald György polgármester saját kézzelével lát el.

Testvérvárosi megállapodás

I.

A felek kijelentik, hogy jelen megállapodás keretében a két település javára az együttműködést különösen a következő területeken valósítják meg:

- Tapasztalatszerék szervezése a városirányítás, városfejlesztés kérdéseiről
- A vezetés demokratikus elveinek támogatása, fejlesztése
- Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése
- Együttműködés az EU által finanszírozott programok kidolgozásában, közös pályázatok elkészítése
- Turisztikai kapcsolatok fejlesztése
- Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, csereidültetés
- Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel
- Kulturális program cseréje (zenekar, énekkar, táncegyüttes)
- Köznevelési- és oktatási szervezési intézmények tapasztalat cseréje
- Civil szervezetek találkozásának elősegítése

II.

A felek a kölcsönös látogatások finanszírozásánál azt az elvet érvényesítik, hogy az utazás költségeit a mindenkori vendég viseli, a vendégtartózkodás költségei pedig a mindenkori vendéglátót terhelik.

III.

A felek a jelen megállapodásban rögzített célok megvalósítása érdekében biztosítják az Erzsébetvárosi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat részvételét a munkában.

IV.

A megállapodás I. pontjában felsorolt célok teljességében kifejezik a két város polgármesterének akaratát, melyet egyszerűen mind saját aláírásukkal megerősítenek.

Budapest, 2004. március 23.

Budapest Főváros VII. kerület
Erzsébetváros Önkormányzat
Polgármestere
Hunvald György

Erzsébetvárosi Bolgár
Kisebbségi Önkormányzat
Elnöke
Kirov Péter

Szveti Vlasz város
Neszzebari körzet
Polgármestere
Vicska Pecanova

Thessaloniki Sztavropoli Önkormányzata, Budapest VII. kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal Önkormányzata valamint az Erzsébetvárosi Görög Kisebbségi Önkormányzat között, ápolva és fejlesztve a Görög Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti hagyományos baráti kapcsolatokat, az európai integráció szellemében az alábbi kölcsönös megállapodásra kerül sor, melyet Thessaloniki Sztavropoli képviselőtében Diamantis Papadopoulos polgármester, Bp. VII. kerület Erzsébetváros képviselőtében Hunvald György polgármester saját kézjegyével lát el.

Testvérvárosi megállapodás

I.

A felek kijelentik, hogy jelen megállapodás keretében a két település javára az együttműködést különösen a következő területeken valósítják meg:

1. Tapasztalatcserék szervezése a városirányítás, városfejlesztés kérdéseiről
2. A vezetés demokratikus elveinek támogatása, fejlesztése
3. Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok létesítésének elősegítése
4. Együttműködés az EU által finanszírozott programok kidolgozásában, közös pályázatok elkészítése
5. Turisztikai kapcsolatok fejlesztése
6. Iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, csereüdültetés
7. Kulturális és sport rendezvényeken való kölcsönös részvétel
8. Kulturális program cseréje (zenekar, énekkar, táncgyűttes)
9. Közoktatási- és oktatás szervezési intézmények tapasztalat cseréje
10. Civil szervezetek találkozásának elősegítése

II.

A felek a kölcsönös látogatások finanszírozásánál azt az elvet érvényesítik, hogy az utazás költségeit a mindenkori vendég viseli, a vendégtartózkodás költségei pedig a mindenkori vendéglátót terhelik

III.

A felek a jelen megállapodásban rögzített célok megvalósítása érdekében biztosítják az Erzsébetvárosi Görög Kisebbségi Önkormányzat részvételét a munkában.

IV.

A felsorolt célok a megállapodás I. pontjában teljességében kifejezik a két város polgármesterének akaratát, melyet egyszersmind saját aláírásukkal megerősítenek.

Thessaloniki, 2004. 06. 26.

Budapest Főváros VII. Kerület
Erzsébetváros Polgármestere
Hunvald György

Thessaloniki Sztavropoli
Polgármestere
Diamantis Papadopoulos

Erzsébetvárosi Görög Kisebbségi
Önkormányzat Elnöke
Prodromidisz Nikosz

5. számú Melléklet

Használton kívüli nem lakás céljára szolgáló önkormányzati ingatlanok – 2021. szeptemberi állapot

HRSZ.	Cím	Megköz.	Ter. m ²
34441/0/A/0	Nyár u. 7. , 3.emelet,01.rész		120
33880/0/A/2	Csengery u. 3. , pince,04.rész	alagsor	29
33693/0/A/1	Hársfa u. 26. alagsor	alagsor	95
33894/0/A/2	Hársfa u. 45. alagsor 01. rész	alagsor	37
33894/0/A/2	Hársfa u. 45. alagsor 02. rész	alagsor	28
33944/0/A/1	Izabella u. 30. alagsor	alagsor	83
33569/0/A/2	Rottenbiller u. 6/B	alagsor	35
32863/0/A/49	Százház u. 10-18. P.01 Rámpa	alagsor	45,59
32934/0/A/0	Verseny u. 22- 24. , alagsor,02.rész	alagsor	150
32934/0/A/0	Verseny u. 22- 24. , alagsor,05.rész	alagsor	23
32934/0/A/0	Verseny u. 22- 24. , alagsor,06.rész	alagsor	25
34011/0/A/2	Vörösmarty u. 19/A , alagsor	alagsor	125
34326/0/A/24	Dob u. 51., Akácfa u. 53. 2. emelet	emeleti	240
33073/1/A/3	Garay u. 40. 1. emelet	emeleti	164
33229/0/A/18	István u. 49. I. emelet	emeleti	37
33229/0/A/19	István u. 49. I. emelet	emeleti	220
33845/0/A/26	Izabella u. 13. 1. emelet	emeleti	91
34158/0/A/0	Kazinczy u. 51. I. emeleti	emeleti	135
34338/0/A/15	Kertész u. 24- 28. , 1.em (+ 75 nm)	emeleti	76
34338/0/A/15	Kertész u. 24- 28. , 1.em +76 nm	emeleti	75
34341/0/A/6	Kertész u. 32.	emeleti	183
34441/0/A/17	Nyár u. 7.	emeleti	48
34441/0/A/18	Nyár u. 7.	emeleti	42
34441/0/A/19	Nyár u. 7.	emeleti	119
34441/0/A/0	Nyár u. 7. , 5.emelet	emeleti	220
33008/0/A/8	Thököly út 22., Hernád u. 1.	emeleti	145
33430/0/A/16	Damjanich utca 23.	félemelet	38
34213/14/A/9	Károly krt. 23., félemelet, 01. rész	félemelet	78
33256/0/A/4	Marek József u. 31. magASFöldszint	félemelet	134
34112/0/A/0	Csányi u. 8. földszint	földszint	34
33374/0/A/2	Dembinszky u. 36., Hernád u. 41. , fő	galéria	61
33217/0/A/33	Garay tér 16., Cserhát u. 12.	galéria	65
34129/0/A/1	Kis Diófa u. 6.	galéria	35
33306/0/A/4	Nefelejcs u. 44., Marek J. u. 8.	galéria	22
33362/0/A/1	Peterdy u. 35. fsz. 05. rész	galéria	43
32947/0/A/6	Thököly út 5.	galéria	26
33878/0/A/1	Csengery u. 5. pince	pince	104
33301/0/A/1	Dembinszky u. 7., Bethlen Gábor u. 35	pince	133
33925/0/A/90	Dob u. 82. pince	pince	365
33217/0/A/33	Garay tér 16., Cserhát u. 12. pince	pince	98
34139/0/A/0	Király u. 27. , osztott,01.rész (bal)	pince	126
34115/0/A/6	Király u. 47., Csányi u. 12- 14. , pi	pince	112
33997/0/A/53	Király u. 93., Izabella u. 37. földszint	pince	54
34134/0/A/1	Kis Diófa u. 16. pinceszint	pince	210
34311/0/A/1	Klauzál u. 33. légópince	pince	77
33304/0/A/1	Marek József u. 4. pince 02. rész	pince	92
33094/0/A/1	Nefelejcs u. 10., Garay u. 28.	pince	30
33283/0/A/1	Nefelejcs u. 41. , pince	pince	82
33569/0/A/4	Rottenbiller u. 6/B	pince	32

33617/0/A/1	Szövetség u. 21. A/2-ből közelíthető meg	pince	83
34013/0/A/2	Vörösmarty u. 15., Jósika u. 8. , pin	pince	59
33732/0/A/25	Almássy tér 7. tetőtér	tetőtér	195
34104/0/A/32	Csányi u. 7. tetőszinti	tetőtér	31
34173/0/A/39	Holló u. 1., Dob u. 22. padlástér	tetőtér	896
33769/0/A/43	Izabella u. 6., Hutyra F. u.1. padlástér	tetőtér	455
34443/0/A/29	Nyár u. 5.	tetőtér	183
33654/2/A/24	Osvát u. 3. tetőszint	tetőtér	81
34200/0/A/0	Király u. 13. , földszint,07.rész	udvari	96
34113/0/A/0	Csányi u. 10. földszint, 02. rész	udvari földszint	155
34110/0/A/0	Csányi u. 4. , földszint,01.rész	udvari földszint	35
34110/0/A/0	Csányi u. 4. , földszint,02.rész	udvari földszint	28
34110/0/A/0	Csányi u. 4. földszint, 03. rész	udvari földszint	22
33213/0/A/5	Cserhát u. 20. földszint 01. rész	udvari földszint	76
33491/0/A/43	Damjanich u. 34. műhely	udvari földszint	67
34221/0/B/4	Dob u. 6. földszint	udvari földszint	66
33941/0/A/5	Dob u. 94- 96.	udvari földszint	108
34512/0/A/9	Dohány u. 16- 18.	udvari földszint	180
33907/0/A/42	Erzsébet krt. 29. földszint, 01. rész	udvari földszint	20
32999/0/A/22	Garay u. 33. földszint, 01. rész	udvari földszint	60
33073/1/A/3	Garay u. 40. földszint	udvari földszint	169
33280/0/A/3	István u. 12. földszint	udvari földszint	283
33229/0/A/8	István u. 49. fsz.	udvari földszint	36
33229/0/A/17	István u. 49. fsz.	udvari földszint	181
33238/0/A/3	István u. 51. földszint 01. rész	udvari földszint	222
33239/0/A/3	István u. 53. földszint	udvari földszint	37
34341/0/B/1	Kertész u. 32.	udvari földszint	103
34341/0/A/3	Kertész u. 32. , földszint,03.rész	udvari földszint	202
34184/0/A/0	Király u. 15., Holló u. 16. , fszt. 8.	udvari földszint	25
34164/0/A/21	Király u. 21., Kazinczy u. 56. , föld	udvari földszint	40
34140/0/A/0	Király u. 25. , földszint,04.rész	udvari földszint	20
34010/0/A/2	Király u. 85., Vörösmarty u. 19/B , f	udvari földszint	126
34134/0/C/15	Kis Diófa 16.	udvari földszint	62
34134/0/A/2	Kis Diófa u. 16. , földszint	udvari földszint	56
34134/0/A/3	Kis Diófa u. 16. , földszint	udvari földszint	61
34134/0/A/4	Kis Diófa u. 16. , földszint	udvari földszint	61
34134/0/A/5	Kis Diófa utca 16.	udvari földszint	69
34134/0/B/13	Kis Diófa utca 16.	udvari földszint	57
34134/0/B/14	Kis Diófa utca 16.	udvari földszint	32
34306/1/A/6	Klauzál tér 11.	udvari földszint	34
33204/0/A/2	Murányi u. 25.	udvari földszint	166
33204/0/A/3	Murányi u. 25.	udvari földszint	42
34441/0/A/7	Nyár u. 7.	udvari földszint	40
34441/0/A/8	Nyár u. 7.	udvari földszint	62
34441/0/A/9	Nyár u. 7.	udvari földszint	70
33837/0/A/25	Rózsa u. 20. fsz.+pince+padlás	udvari földszint	181
33699/0/A/4	Wesselényi u. 57. Almássy tér 1.	udvari földszint	29
34322/0/A/1	Akácfa u. 50.	udvari pince	101
34095/0/A/2	Akácfa u. 54.	udvari pince	90
34095/0/A/4	Akácfa u. 54.	udvari pince	115

34096/0/A/1	Akácfa u. 56.	udvari pince	152
34091/0/A/1	Akácfa u. 57.	udvari pince	97
33879/0/A/1	Almássy tér 17. pince	udvari pince	105
33601/0/A/2	Alsó Erdő sor 12.	udvari pince	114
33553/0/A/45	Alsó Erdő sor 3., Munkás u. 1.,raktár	udvari pince	46
34213/10/A/1	Asbóth u. 22. pince	udvari pince	93
32959/0/A/1	Baross tér 18. , pince	udvari pince	20
34110/0/A/0	Csányi u. 4.	udvari pince	154
34104/0/A/1	Csányi u. 7. , földszint,01.rész	udvari pince	88
34104/0/A/2	Csányi u. 7. , pince,03.rész	udvari pince	54
33887/0/A/1	Csengery u. 10. , P-1	udvari pince	36
33877/0/A/3	Csengery u. 7. , alagsor,01.rész	udvari pince	147
33214/0/A/3	Cserhát u. 16- 18. , pince,01.rész	udvari pince	82
33513/0/A/1	Damjanich u. 18.	udvari pince	84
33496/0/A/4	Damjanich u. 26/A , udvari pince	udvari pince	41
33443/0/A/4	Damjanich u. 27.	udvari pince	35
33443/0/A/1	Damjanich u. 27. , pince	udvari pince	31
33443/0/A/2	Damjanich u. 27. , pince	udvari pince	28
33443/0/A/3	Damjanich u. 27. , pince	udvari pince	27
33493/0/A/1	Damjanich u. 30. pince	udvari pince	214
33464/0/A/1	Damjanich u. 45. , pince	udvari pince	23
33303/0/A/1	Dembinszky u. 11.	udvari pince	158
33321/0/A/2	Dembinszky u. 21.	udvari pince	116
33394/0/A/2	Dembinszky u. 22., Nefelejcs u. 52. ,	udvari pince	113
33356/0/A/58	Dembinszky u. 48. , pince,01.rész	udvari pince	61
33346/0/A/1	Dembinszky utca 41. pince	udvari pince	148
33825/0/A/2	Dob u. 109. pince 01. rész	udvari pince	58
34172/0/A/2	Dob u. 24., Kazinczy u. 38.	udvari pince	72
34172/0/A/3	Dob u. 24., Kazinczy u. 38.	udvari pince	79
34172/0/A/4	Dob u. 24., Kazinczy u. 38.	udvari pince	103
34251/2/A/2	Dob u. 27. pince	udvari pince	85
34324/0/A/1	Dob u. 49., Akácfa u. 52. pince	udvari pince	126
33913/0/A/2	Dob u. 69. pince, 03. rész	udvari pince	83
33873/0/A/5	Dob u. 87. pince 02. rész	udvari pince	71
33873/0/A/4	Dob u. 87. pince 06. rész	udvari pince	130
33872/0/A/1	Dob u. 89., Vörösmarty u. 8., osztott	udvari pince	62
33941/0/A/3	Dob u. 94- 96.	udvari pince	192
33941/0/A/1	Dob u. 94- 96. pince 04. rész	udvari pince	39
34144/0/A/1	Dob utca 38.	udvari pince	66
34523/1/A/2	Dohány u. 1/B.	udvari pince	29
34523/1/A/4	Dohány u. 1/B.	udvari pince	35
34523/2/A/2	Dohány u. 1/C , pince	udvari pince	107
34512/0/A/1	Dohány u. 16- 18.	udvari pince	148
34495/0/A/3	Dohány u. 26. pince	udvari pince	87
34495/0/A/4	Dohány u. 26. pince	udvari pince	127
34495/0/A/5	Dohány u. 26. pince	udvari pince	109
34495/0/A/6	Dohány u. 26. pince	udvari pince	96
34560/0/A/0	Dohány u. 45. pince 01. rész	udvari pince	44
33657/0/A/1	Dohány u. 57.	udvari pince	377
33678/0/A/2	Dohány u. 74., Osvát u. 13. , pince,	udvari pince	74

33678/0/A/3	Dohány u. 74., Osvát u. 13. , pince,	udvari pince	75
33737/0/A/1	Dohány u. 88., Szövetség u. 20.	udvari pince	40
33742/0/A/2	Dohány u. 90., Szövetség u. 25.	udvari pince	121
32932/0/A/1	Dózsa György út 6., Verseny u. 28.	udvari pince	81
33473/0/A/4	Dózsa György út 80.	udvari pince	30
33671/0/A/1	Erzsébet krt. 13., Dohány u. 72.	udvari pince	67
33685/0/A/1	Erzsébet krt. 19., Barcsay u. 2- 4.	udvari pince	111
33685/0/A/2	Erzsébet krt. 19., Barcsay u. 2- 4.	udvari pince	40
34368/0/A/1	Erzsébet krt. 20., Kertész u. 9. pince	udvari pince	113
34368/0/A/2	Erzsébet krt. 20., Kertész u. 9. pince	udvari pince	51
34368/0/A/4	Erzsébet krt. 20., Kertész u. 9. pince	udvari pince	143
33687/0/A/1	Erzsébet krt. 23., Wesselényi u. 45.	udvari pince	163
34361/0/A/2	Erzsébet krt. 30. Wesselényi u. 48.	udvari pince	114
34361/0/A/1	Erzsébet krt. 30., Wesselényi u. 48.	udvari pince	73
34059/0/A/4	Erzsébet krt. 44- 46., Kürt u. 1- 3.	udvari pince	32
34061/0/A/2	Erzsébet krt. 50., Kürt u. 7. pince	udvari pince	101
34062/0/A/2	Erzsébet krt. 52., Kürt u. 9. pince	udvari pince	60
34063/0/A/2	Erzsébet krt. 54., Kürt u. 11. pince	udvari pince	406
34064/0/A/1	Erzsébet krt. 56., Kürt u. 13. pince	udvari pince	347
33073/1/A/1	Garay u. 40. pince 01. rész	udvari pince	137
33055/0/A/30	Garay u. 50., Garay t. 5- 6. pincerekesz	udvari pince	44
33904/0/A/3	Hársfa u. 34. pince 01.rész	udvari pince	52
33904/0/A/1	Hársfa u. 34. pince 02. rész	udvari pince	213
33897/0/A/4	Hársfa u. 39. 02.rész	udvari pince	20
33897/0/A/1	Hársfa u. 39. A/11-el egybenyitva	udvari pince	78
33897/0/A/11	Hársfa u. 39. A/1-el egybenyitva	udvari pince	273
33897/0/A/3	Hársfa u. 39. pince 03.rész	udvari pince	31
34173/0/A/1	Holló u. 1., Dob u. 22. pince	udvari pince	231
34173/0/A/3	Holló u. 1., Dob u. 22. pince	udvari pince	158
34180/0/A/1	Holló u. 15. , pince, 01. rész	udvari pince	79
34180/0/A/2	Holló u. 15. , pince,02.rész	udvari pince	108
34190/0/A/1	Holló u. 4.	udvari pince	112
33156/0/A/2	István u. 19. Nefelejcs u. 33-35.	udvari pince	63
33249/0/A/1	István u. 32. pince, 02. rész	udvari pince	45
33210/0/A/1	István u. 41- 43., Cserhát u. 26.	udvari pince	183
33229/0/A/1	István u. 49. pince	udvari pince	173
33229/0/A/15	István u. 49. pince	udvari pince	23
33239/0/A/1	István u. 53. pincerekesz	udvari pince	55
33846/0/A/3	Izabella u. 11., Wess. u. 64. pince	udvari pince	39
34004/0/A/1	Jósika u. 12. pince	udvari pince	127
34213/15/A/1	Károly krt. 21. pince, 01. rész	udvari pince	96
34215/1/A/1	Károly krt. 13- 15.	udvari pince	111
34215/1/A/2	Károly krt. 13- 15.	udvari pince	48
34213/14/A/1	Károly krt. 23.	udvari pince	40
34213/14/A/4	Károly krt. 23.	udvari pince	43
34213/14/A/5	Károly krt. 23.	udvari pince	43
34213/14/A/3	Károly krt. 23. osztott 01. rész	udvari pince	61
34219/0/A/4	Károly krt. 5., Dob u. 2. pince	udvari pince	77
34157/0/A/0	Kazinczy u. 49. kaputól balra	udvari pince	42
34157/0/A/0	Kazinczy u. 49. kaputól jobbra	udvari pince	42

34158/0/A/0	Kazinczy u. 51.	udvari pince	41
34201/3/A/0	Király u. 11. , pince	udvari pince	72
34140/0/A/0	Király u. 25. , pince	udvari pince	79
34140/0/A/0	Király u. 25. , pince,01.rész	udvari pince	54
34136/0/A/1	Király u. 33. , pince	udvari pince	29
34115/0/A/2	Király u. 47., Csányi u. 12- 14. , pi	udvari pince	78
34085/0/A/0	Király u. 55. , pince,01.rész	udvari pince	102
34025/0/A/1	Király u. 77., Csengery u. 27. , pinc	udvari pince	243
33996/0/A/3	Király u. 95., Rózsa Ferenc u. 40/B ,	udvari pince	23
34131/0/A/0	Kis Diófa u. 10.	udvari pince	38
34131/0/A/0	Kis Diófa u. 10.	udvari pince	107
34124/0/A/2	Kis Diófa u. 3.	udvari pince	40
34124/0/A/3	Kis Diófa u. 3.	udvari pince	44
34130/0/A/0	Kis Diófa u. 8.	udvari pince	40
34307/0/A/1	Klauzál tér 10.	udvari pince	76
34273/0/A/2	Klauzál tér 3.	udvari pince	84
33528/0/A/1	Lövölde tér 1.	udvari pince	162
33511/0/A/2	Lövölde tér 2/A. légópince	udvari pince	226
34213/19/A/2	Madách Imre tér 5., Asbóth u. 18. pince	udvari pince	38
34202/4/A/3	Madách Imre út 10. pince	udvari pince	39
34202/4/A/1	Madách Imre út 10. , pince,04.rész	udvari pince	52
34202/4/A/2	Madách Imre út 10., pince, 02. rész	udvari pince	35
34212/4/A/2	Madách Imre út 3. 02.rész	udvari pince	89
34212/5/A/1	Madách Imre út 5., Rumbach S. u. 16.	udvari pince	49
34203/1/A/1	Madách Imre út 9., pince, 01. rész	udvari pince	44
34452/0/A/3	Nagy Diófa u. 3., Dohány u. 38.	udvari pince	105
34453/0/A/3	Nagy Diófa u. 5.	udvari pince	112
34441/0/A/52	Nyár u. 7.	udvari pince	288
33677/0/A/1	Osvát u. 15. pince	udvari pince	43
33654/2/A/1	Osvát u. 3. pince	udvari pince	169
33115/0/A/2	Péterfy S. u. 15.	udvari pince	28
33081/0/A/0	Péterfy S. u. 41. , pince	udvari pince	61
34528/0/A/2	Rákóczi út 10.,Dohány u. 7.,Síp u.	udvari pince	47
33635/0/A/4	Rákóczi út 64., Hársfa u. 1. , osztot	udvari pince	50
33635/0/A/65	Rákóczi út 64., Hársfa u. 1. , osztot	udvari pince	224
33550/0/A/2	Rákóczi út 80. , osztott,02.rész	udvari pince	151
33546/0/A/1	Rákóczi út 82., Huszár u. 2.	udvari pince	234
33856/0/A/2	Rejtő J. u. 10. alagsor 03. rész	udvari pince	29
33856/0/A/3	Rejtő J. u. 10. pince 02. rész	udvari pince	27
33856/0/A/4	Rejtő J. u. 10. pince 04. rész	udvari pince	62
33856/0/A/1	Rejtő Jenő u. 10. pince 01. rész	udvari pince	41
33573/0/A/1	Rottenbiller u. 12., Péterfy S. u. 6.	udvari pince	152
33126/0/A/2	Rottenbiller u. 15.	udvari pince	164
33783/0/A/6	Rottenbiller u. 28. , pince	udvari pince	45
33415/0/A/2	Rottenbiller u. 35., Damjanich u. 1.	udvari pince	26
33522/0/A/2	Rottenbiller u. 39. , pince	udvari pince	33
33823/0/A/1	Rottenbiller u. 48.	udvari pince	226
33120/0/A/1	Rottenbiller u. 5/C.	udvari pince	58
33120/0/A/2	Rottenbiller u. 5/C.	udvari pince	45
33569/0/A/3	Rottenbiller u. 6/B	udvari pince	32

33803/0/A/1	Rózsa u. 13. osztott, 02.rész	udvari pince	51
33993/0/A/1	Rózsa u. 38/A. Jósika u. 20. pince	udvari pince	128
34210/0/A/2	Rumbach S. u. 12., Asbóth u. 9.	udvari pince	55
34498/0/A/1	Síp u. 7. pince	udvari pince	188
33612/0/A/4	Szövetség u. 11. , pince,01.rész	udvari pince	78
33612/0/A/2	Szövetség u. 11. , pince,03.rész	udvari pince	79
33619/0/A/1	Szövetség u. 18/B, Dohány u. 69. , os	udvari pince	179
32993/0/A/1	Thököly út 14. , pince	udvari pince	123
32993/0/A/2	Thököly út 14. , pince	udvari pince	159
33008/0/A/1	Thököly út 22., Hernád u. 1. , pince,	udvari pince	147
33032/0/A/2	Thököly út 34. , pince,01.rész	udvari pince	117
32978/0/A/1	Thököly út 4. , osztott,01.rész	udvari pince	69
32870/0/A/1	Thököly út 9., Murányi u. 7.	udvari pince	46
32934/0/A/0	Verseny u. 22- 24. , alagsor,04.rész	udvari pince	131
34483/0/A/2	Wesselényi u. 15., Kazinczy u. 15.	udvari pince	37
34483/0/A/3	Wesselényi u. 15., Kazinczy u. 15.	udvari pince	57
34464/0/A/2	Wesselényi u. 21., Nagy Diófa u. 20.	udvari pince	74
34411/0/A/3	Wesselényi u. 31., Klauzál u. 25. pince	udvari pince	104
34315/0/A/4	Wesselényi u. 34. TH. pincéjével egybeny	udvari pince	32
34227/0/A/2	Wesselényi u. 4., Rumbach S. u. 2.	udvari pince	87
33699/0/A/34	Wesselényi u. 57. Almássy tér 1.	udvari pince	42
33865/0/A/34	Wesselényi u. 58., Vörösmarty u. 1.	udvari pince	100
33163/0/A/1	Nefelejcs u. 21. , pince	utcai	118
34331/0/A/3	Akácfa u. 43.	utcai földszint	30
33719/0/A/5	Almássy tér 10. fsz.	utcai földszint	22
33555/0/A/4	Alsóerdősor u. 5., Munkás u. 2.	utcai földszint	32
34023/0/A/1	Csengery u. 23.	utcai földszint	49
33878/0/A/5	Csengery u. 5. földszint	utcai földszint	24
33520/0/A/0	Damjanich u. 4. földszint	utcai földszint	1345
33479/0/A/3	Damjanich u. 46. utcai földszint	utcai földszint	81
33394/0/A/2	Dembinszky u. 22., Nefelejcs u. 52. ,	utcai földszint	74
33330/0/A/1	Dembinszky u. 31. , földszint	utcai földszint	42
33374/0/A/2	Dembinszky u. 36., Hernád u. 41. , fö	utcai földszint	79
33373/0/A/3	Dembinszky u. 38. , földszint	utcai földszint	35
33346/0/A/4	Dembinszky u. 41. , földszint,01.rész	utcai földszint	32
33357/0/A/3	Dembinszky u. 46. , földszint,05.rész	utcai földszint	32
33840/0/A/2	Dob u. 103., Rózsa u. 26. földszint	utcai földszint	134
33872/0/A/1	Dob u. 89., Vörösmarty u. 8. osztott	utcai földszint	129
34550/0/A/1	Dohány u. 41., Akácfa u. 6.	utcai földszint	106
33581/0/A/3	Dohány u. 83- 85.	utcai földszint	21
33233/0/A/7	Dózsa Gy. út 44. Sajó u. 12. földszint	utcai földszint	40
32932/0/A/4	Dózsa György út 6., Verseny u. 28.	utcai földszint	53
33359/0/A/6	Dózsa György út 70., Peterdy u. 41.	utcai földszint	113
33479/0/A/3	galéria	utcai földszint	78
33217/0/A/33	Garay tér 16., Cserhát u. 12. fsz.	utcai földszint	130
33185/0/A/1	Hernád u. 23. földszint	utcai földszint	572
33842/0/A/4	Hevesi Sándor tér 1. földszint	utcai földszint	24
33278/0/A/1	István u. 16. földszint 02. rész	utcai földszint	52
33263/0/A/2	István u. 26. Murányi u. 30. fsz.	utcai földszint	94
33246/0/A/2	István u. 38. földszint, 04. rész	utcai földszint	21

33246/0/A/2	István u. 38. földszint, 05. rész	utcai földszint	64
33845/0/A/2	Izabella u. 13. földszint, 04. rész	utcai földszint	53
34201/3/A/0	Király u. 11. , földszint(kaputól balra)	utcai földszint	31
34201/3/A/0	Király u. 11. , földszint(kaputól balra)	utcai földszint	32
34201/3/A/0	Király u. 11. , földszint(kaputól jobbra)	utcai földszint	35
34201/3/A/0	Király u. 11. , földszint(kaputól jobbra)	utcai földszint	68
34201/3/A/0	Király u. 11. földszint (kaputól balra)	utcai földszint	44
34140/0/A/0	Király u. 25. , földszint,01.rész	utcai földszint	43
34140/0/A/0	Király u. 25. , földszint,02.rész	utcai földszint	32
34140/0/A/0	Király u. 25. , földszint,03.rész	utcai földszint	81
34139/0/A/0	Király u. 27. , földszint,01.rész	utcai földszint	140
34139/0/A/0	Király u. 27. , osztott,02.rész	utcai földszint	459
34138/0/A/0	Király u. 29. , földszint, 05.rész	utcai földszint	68
34138/0/A/0	Király u. 29. , földszint,02.rész	utcai földszint	44
34115/0/A/10	Király u. 47., Csányi u. 12- 14. , fő	utcai földszint	57
34115/0/A/12	Király u. 47., Csányi u. 12- 14. , fő	utcai földszint	48
34046/0/A/6	Király u. 69., Hársfa u. 61. , földsz	utcai földszint	51
34042/0/A/5	Király u. 73. , földszint, 06. rész	utcai földszint	22
34131/0/A/0	Kis Diófa u. 10. , földszint	utcai földszint	25
34132/0/A/0	Kis Diófa u. 12.	utcai földszint	40
34141/0/A/4	Kis Diófa u. 2., Dob u. 44. földszint	utcai földszint	24
34124/0/A/6	Kis Diófa u. 3.	utcai földszint	24
34124/0/A/7	Kis Diófa u. 3.	utcai földszint	56
34129/0/A/1	Kis Diófa u. 6.	utcai földszint	59
34129/0/A/2	Kis Diófa u. 6.	utcai földszint	37
34299/0/A/1	Klauzál tér 6., Nyár u. 33.	utcai földszint	63
34313/0/A/4	Klauzál u. 29.	utcai földszint	81
33274/0/A/1	Marek József u. 13. földszint	utcai földszint	72
33317/0/A/3	Marek József u. 16. fsz. 01. rész	utcai földszint	47
32919/0/A/35	Murányi u. 1., Jobbágy u. 2- 8. , föl	utcai földszint	25
33194/0/A/1	Murányi u. 22.	utcai földszint	44
33194/0/A/2	Murányi u. 22.	utcai földszint	31
33204/0/A/1	Murányi u. 25. , földszint,01.rész	utcai földszint	52
33266/0/A/1	Murányi u. 32.	utcai földszint	75
33334/0/A/2	Murányi u. 45.	utcai földszint	34
34452/0/A/3	Nagy Diófa u. 3., Dohány u. 38.	utcai földszint	29
34276/0/A/3	Nagy Diófa u. 32.	utcai földszint	52
34453/0/A/3	Nagy Diófa u. 5.	utcai földszint	82
33149/0/A/2	Nefelejcs u. 24. , földszint	utcai földszint	22
33161/0/A/2	Nefelejcs u. 25. , földszint,01.rész	utcai földszint	22
33314/0/A/2	Nefelejcs u. 45., Marek J. u. 10.	utcai földszint	48
33362/0/A/1	Péterdy u. 35. fsz. 04. rész	utcai földszint	69
33082/0/A/2	Péterfy S. u. 39. , földszint,02.rész	utcai földszint	20
33082/0/A/4	Péterfy S. u. 39. , földszint,05.rész	utcai földszint	57
33182/0/A/2	Péterfy S. u. 42., Hernád u. 17. fsz.	utcai földszint	84
34544/2/A/0	Rákóczi út 34., Dohány u. 31. , földs	utcai földszint	162
33857/0/A/6	Rejtő J. u. 12., Dob u. 97. fsz.	utcai földszint	46
33573/0/A/1	Rottenbiller u. 12., Péterfy S. u. 6.	utcai földszint	227
33522/0/A/3	Rottenbiller u. 39.	utcai földszint	20
33823/0/A/1	Rottenbiller u. 48. , földszint,01.ré	utcai földszint	100

33803/0/A/2	Rózsa u. 13. osztott, 01.rész	utcai földszint	62
33993/0/A/1	Rózsa u. 38/A. Jósika u. 20. földszint	utcai földszint	67
33612/0/A/4	Szövetség u. 11. , földszint,01.rész	utcai földszint	47
33612/0/A/2	Szövetség u. 11. , földszint,02.rész	utcai földszint	48
33617/0/A/2	Szövetség u. 21. , osztott,02.rész	utcai földszint	260
33728/0/A/4	Szövetség u. 30/A , földszint,01.rész	utcai földszint	74
33727/0/A/4	Szövetség u. 30/B , földszint,02.rész	utcai földszint	31
33726/0/A/3	Szövetség u. 30/C	utcai földszint	33
32869/0/A/1	Thököly út 11., Száz ház u. 6.	utcai földszint	28
32869/0/A/1	Thököly út 11., Százház u. 6.	utcai földszint	48
32855/0/A/4	Thököly út 17. +galéria	utcai földszint	20
32854/0/A/4	Thököly út 19.	utcai földszint	99
33021/0/A/1	Thököly út 28.	utcai földszint	36
33022/0/A/2	Thököly út 30., Cserhát u. 2. , földszint	utcai földszint	70
33027/0/A/3	Thököly út 32., Cserhát u. 1.	utcai földszint	144
33032/0/A/2	Thököly út 34. , földszint,01.rész	utcai földszint	78,4
33032/0/A/2	Thököly út 34. , földszint,02.rész	utcai földszint	203
32947/0/A/6	Thököly út 5.	utcai földszint	32
32936/0/A/4	Verseny u. 18. , földszint,02.rész	utcai földszint	70
33864/0/A/2	Vörösmarty u. 3/A ,	utcai földszint	38
33863/0/A/1	Vörösmarty u. 3/B	utcai földszint	38
33863/0/A/4	Vörösmarty u. 3/B	utcai földszint	20
33865/0/A/2	Wesselényi u. 58., Vörösmarty u. 1.	utcai földszint	85
34331/0/A/2	Akácfa u. 43.	utcai pince	193
33701/0/A/2	Almássy tér 3. pince 03. rész	utcai pince	124
33732/0/A/1	Almássy tér 7. pince	utcai pince	118
33714/0/A/2	Almássy u. 6. pince, 01. rész	utcai pince	122
33715/0/A/1	Almássy u. 8. pince	utcai pince	63
33031/0/A/2	Alpár u. 3. pince	utcai pince	62
33555/0/A/2	Alsó Erdő sor 5., Munkás u. 2.,	utcai pince	177
33553/0/A/1	Alsóerdősor u. 3., Munkás u. 1. pince	utcai pince	343
33761/0/A/1	Alsóerdősor u. 30.	utcai pince	56
33759/0/A/2	Alsóerdősor u. 34.	utcai pince	74
33706/0/A/1	Barcsay u. 16., Almássy tér 4.	utcai pince	234
33690/0/A/1	Barcsay u. 6. , pince	utcai pince	120
33100/0/A/2	Bethlen Gábor u. 11. pince 03.rész	utcai pince	66
32971/0/A/3	Bethlen Gábor u. 6., Garay u. 15/B ,	utcai pince	202
33099/0/A/1	Bethlen Gábor u. 9.	utcai pince	126
33099/0/A/2	Bethlen Gábor u. 9.	utcai pince	79
34113/0/A/0	Csányi u. 10. pince	utcai pince	198
33887/0/A/3	Csengery u. 10. , pince,01.rész	utcai pince	103
34028/0/A/1	Csengery u. 30. , pince	utcai pince	53
33878/0/A/2	Csengery u. 5. , pince,01.rész	utcai pince	80
33876/0/A/2	Csengery u. 9. , pince,02.rész	utcai pince	93
33446/0/A/49	Damjanich u. 33.,osztott	utcai pince	284
33447/0/A/1	Damjanich u. 35. , pince,02.rész	utcai pince	171
33466/0/A/54	Damjanich u. 49. pince 02.rész	utcai pince	151
33401/0/A/3	Dembinszky u. 18. , pince,02.rész	utcai pince	103
33320/0/A/1	Dembinszky u. 19.	utcai pince	66
33322/0/A/3	Dembinszky u. 23. , alagsor	utcai pince	44

33322/0/A/2	Dembinszky u. 23. , alagsor,01.rész	utcai pince	44
33329/0/A/2	Dembinszky u. 29., Hernád u. 39. , pi	utcai pince	198
33373/0/A/1	Dembinszky u. 38. , alagsor	utcai pince	50
33373/0/A/2	Dembinszky u. 38. , pince	utcai pince	96
33347/0/A/1	Dembinszky u. 43. , pince	utcai pince	46
33347/0/A/2	Dembinszky u. 43. , pince	utcai pince	46
33348/0/A/2	Dembinszky u. 45.	utcai pince	93
33356/0/A/59	Dembinszky u. 48. , pince,02.rész	utcai pince	75
33408/0/A/2	Dembinszky u. 6. , pince,01.rész	utcai pince	93
33407/0/A/1	Dembinszky u. 8. pince	utcai pince	166
33302/0/A/1	Dembinszky u. 9. , pince	utcai pince	98
33953/0/A/22	Dob u. 100., Izabella u. 21.	utcai pince	51
33840/0/A/1	Dob u. 103., Rózsa u. 26. pince	utcai pince	120
33955/0/A/1	Dob u. 104. Rózsa u. 28.	utcai pince	190
33955/0/A/2	Dob u. 104. Rózsa u. 28. pince	utcai pince	34
33966/0/A/2	Dob u. 108. pince 03. rész	utcai pince	110
33966/0/A/1	Dob u. 108. pince, 01. rész	utcai pince	120
34228/0/A/0	Dob u. 3. pince	utcai pince	97
34075/0/A/1	Dob u. 60., Kürt u. 2. főútvonal	utcai pince	42
34353/0/A/1	Dob u. 61. pince	utcai pince	53
34037/0/A/1	Dob u. 72., Hársfa u. 49. pince 01.	utcai pince	113
33873/0/A/3	Dob u. 87. pince	utcai pince	30
33873/0/A/2	Dob u. 87. pince 08. rész	utcai pince	32
33872/0/A/1	Dob u. 89., Vörösmarty u. 8., pince	utcai pince	39
33941/0/A/1	Dob u. 94- 96. pince 01. rész	utcai pince	63
33941/0/A/1	Dob u. 94- 96. pince 02. rész	utcai pince	61
33857/0/A/2	Dob u. 97., Hevesi Sándor tér 8.	utcai pince	126
33942/0/A/4	Dob u. 98.	utcai pince	57
33942/0/A/2	Dob u. 98., Izabella u. 26.	utcai pince	121
33942/0/A/3	Dob u. 98., Izabella u. 26.	utcai pince	30
34400/0/A/1	Dohány u. 54., Akácfa u. 8.	utcai pince	333
33582/0/A/1	Dohány u. 81., Rózsák tere 11.	utcai pince	53
33581/0/A/1	Dohány u. 83- 85.	utcai pince	107
33581/0/A/2	Dohány u. 83- 85.	utcai pince	57
33742/0/A/1	Dohány u. 90., Szövetség u. 25.	utcai pince	78
33765/0/A/1	Dohány u. 96., Alsó Erdő sor 24.	utcai pince	87
33045/0/A/1	Dózsa Gy. út 42., Sajó u. 9. pince	utcai pince	75
32930/0/A/37	Dózsa György út 10. pince	utcai pince	87
32928/0/A/1	Dózsa György út 14., pince	utcai pince	46
33036/0/A/1	Dózsa György út 32. trafóház	utcai pince	30
33041/0/A/2	Dózsa György út 36. pince	utcai pince	57
33237/0/A/38	Dózsa György út 52. , pince	utcai pince	65
34370/0/A/36	Erzsébet krt. 16. Kertész u.-i bej.pince	utcai pince	130
34565/0/A/0	Erzsébet krt. 2., Rákóczi út 46.	utcai pince	57
34059/0/A/3	Erzsébet krt. 44- 46., Kürt u. 1- 3.	utcai pince	148
34063/0/A/1	Erzsébet krt. 54., Kürt u. 11. pince	utcai pince	114
33098/0/A/3	Garay u. 20., Bethlen G. u. 7.	utcai pince	84
33117/0/A/1	Garay u. 4. , pince	utcai pince	143
32966/0/A/1	Garay u. 7.	utcai pince	66
32967/0/A/2	Garay u. 9. pince, 03. rész	utcai pince	97

33646/0/A/1	Hársfa u. 10/C. pince 01. rész	utcai pince	59
33624/0/A/1	Hársfa u. 17. pince	utcai pince	126
33624/0/A/2	Hársfa u. 17., Dohány u. 63/A. pince	utcai pince	56
33709/0/A/1	Hársfa u. 25., Barcsay u. 7. osztott	utcai pince	84
33704/0/A/1	Hársfa u. 27. pince	utcai pince	102
34044/0/A/1	Hársfa u. 59/A. pince	utcai pince	68
34044/0/A/2	Hársfa u. 59/A. pince, 03. rész	utcai pince	128
33650/0/A/2	Hársfa u. 6. pince 01. rész	utcai pince	98
33062/0/A/1	Hemád u. 11. pince	utcai pince	50
33179/0/A/2	Hemád u. 22. , pince,01.rész	utcai pince	120
33177/0/A/2	Hemád u. 26., pince, 01. rész	utcai pince	37
33177/0/A/1	Hemád u. 26., pince, 02. rész	utcai pince	54
33187/0/A/1	Hemád u. 27. pince	utcai pince	83
33187/0/A/2	Hemád u. 27. pince	utcai pince	64
33176/0/A/1	Hemád u. 28. , pince,01.rész	utcai pince	70
33176/0/A/2	Hemád u. 28. pince 02. rész	utcai pince	59
33188/0/A/2	Hemád u. 29.	utcai pince	67
33188/0/A/1	Hemád u. 29. , pince	utcai pince	68
33175/0/A/2	Hemád u. 30. pince	utcai pince	36
33175/0/A/1	Hemád u. 30. pince, 01. rész	utcai pince	62
33269/0/A/1	Hemád u. 35., Marek József u. 21.	utcai pince	173
33271/0/A/1	Hemád u. 40. Istv.20. A/1-el egybenyit	utcai pince	109
33448/0/A/1	Hemád u. 45., Peterdy u. 22. pince	utcai pince	204
33380/0/A/1	Hemád u. 50. pince 01. rész	utcai pince	154
33065/0/A/1	Hemád u. 7., Garay u. 46-48. pince	utcai pince	121
34173/0/A/2	Holló u. 1., Dob u. 22. pince	utcai pince	417
33561/0/A/1	Huszár u. 10., Rózsák tere 3. pince	utcai pince	246
33543/0/A/1	Huszár u. 3. pince	utcai pince	36
33543/0/A/2	Huszár u. 3. pince 01. rész	utcai pince	66
33560/0/A/1	Huszár u. 8., Munkás u. 8.	utcai pince	87
33281/0/A/1	István u. 10., Nefelejcs u. 37. osztott	utcai pince	214
33134/0/A/1	István u. 11. pince, 01. rész	utcai pince	78
33154/0/A/2	István u. 17. Nefelejcs u.-i bej. pince	utcai pince	33
33154/0/A/1	István u. 17., Nefelejcs u. 34. , pin	utcai pince	55
33157/0/A/1	István u. 21. pince	utcai pince	45
33172/0/A/1	István u. 27. pince	utcai pince	53
33172/0/A/2	István u. 27. osztott	utcai pince	38
33261/0/A/1	István u. 28., Murányi u. 35. pince	utcai pince	100
33173/0/A/1	István u. 29., Hemád u. 34. , pince	utcai pince	112
33130/0/A/1	István u. 3. pince 02. rész	utcai pince	43
33191/0/A/1	István u. 35. Murányi u.-i bejár. pince	utcai pince	198
33131/2/A/1	István u. 7. pince	utcai pince	54
33131/2/A/2	István u. 7. pince	utcai pince	158
33846/0/A/2	Izabella u. 11., Wess. u. 64. pince	utcai pince	110
33846/0/A/1	Izabella u. 11., Wess. u.-i bej. pince	utcai pince	106
33775/0/A/1	Izabella u. 3/B. Hutya Ferenc u. 3.	utcai pince	114
34000/0/A/1	Izabella u. 31., Jósika u. 18. pince	utcai pince	164
33794/0/A/2	Izabella u. 5., Hutya F. u. 4.	utcai pince	60
33794/0/A/4	Izabella u. 5., Hutya Ferenc u. 4. ,	utcai pince	28
33769/0/A/3	Izabella u. 6., Hutya Ferenc u. 1.	utcai pince	80

33757/0/A/2	Izabella u. 8. pince 02. rész	utcai pince	58
34005/0/A/2	Jósika u. 10. pince 01. rész	utcai pince	100
33934/0/A/3	Jósika u. 11. pince 03. rész	utcai pince	52
34004/0/A/2	Jósika u. 12. pince	utcai pince	44
33935/0/A/1	Jósika u. 13. pince 01. rész	utcai pince	87
33935/0/A/2	Jósika u. 13. pince 02. rész	utcai pince	83
33981/0/A/1	Jósika u. 28. pince 01. rész	utcai pince	157
33976/0/A/1	Jósika u. 29. pince	utcai pince	45
33923/0/A/1	Jósika u. 3. pince	utcai pince	47
34021/0/A/1	Jósika u. 4. , pince	utcai pince	168
33924/0/A/2	Jósika u. 5. , pince	utcai pince	91
34158/0/A/0	Kazinczy u. 51. pince 01.rész	utcai pince	108
34158/0/A/0	Kazinczy u. 51. pince 02.rész	utcai pince	107
34493/0/A/2	Kazinczy u. 6/A. pince	utcai pince	162
34382/0/A/1	Kertész u. 18. ,	utcai pince	118
34382/0/A/2	Kertész u. 18. , pince	utcai pince	70
34383/0/A/1	Kertész u. 20., Wesselényi u. 39. , p	utcai pince	194
34336/0/A/1	Kertész u. 22., Wesselényi u. 42. , p	utcai pince	37
34336/0/A/2	Kertész u. 22., Wesselényi u. 42., utcai	utcai pince	109
34352/0/A/2	Kertész u. 31., Dob u. 59. , pince,03	utcai pince	167
34071/0/A/1	Kertész u. 35. , pince	utcai pince	129
34071/0/A/2	Kertész u. 35. , pince,01.rész	utcai pince	100
34070/0/A/2	Kertész u. 37., Kürt u. 10. , földszí	utcai pince	63
34070/0/A/1	Kertész u. 37., Kürt u. 10. , pince,0	utcai pince	99
34069/0/A/2	Kertész u. 39., Kürt u. 12.	utcai pince	77
34069/0/A/3	Kertész u. 39., Kürt u. 12. , pince,0	utcai pince	92
34115/0/A/1	Király u. 47., Csányi u. 12- 14. , pi	utcai pince	122
34115/0/A/5	Király u. 47., Csányi u. 12- 14. , pi	utcai pince	115
34141/0/A/1	Kis Diófa u. 2., Dob u. 44.	utcai pince	87
34126/0/A/2	Klauzál tér 16., Kis Diófa u. 1.	utcai pince	130
34299/0/A/1	Klauzál tér 6., Nyár u. 33.	utcai pince	238
34301/0/A/0	Klauzál tér 7., Klauzál u. 36.	utcai pince	37
34301/0/A/0	Klauzál tér 7., Klauzál u. 36.	utcai pince	47
34298/0/A/1	Klauzál u. 32., Nyár u. 31.	utcai pince	154
33251/0/A/1	Marek J. u. 41., Dózsa Gy. út 60.	utcai pince	78
33318/0/A/1	Marek József u. 18. , pince	utcai pince	101
33268/0/A/1	Marek József u. 23. pince 02. rész	utcai pince	73
33336/0/A/2	Marek József u. 30. , pince,03.rész	utcai pince	43
33337/0/A/1	Marek József u. 32. , pince,01.rész	utcai pince	82
33337/0/A/2	Marek József u. 32. pince	utcai pince	82
33338/0/A/1	Marek József u. 34. pince	utcai pince	78
33339/0/A/1	Marek József u. 36. , pince,01.rész	utcai pince	88
33253/0/A/2	Marek József u. 37. pince 01. rész	utcai pince	112
33291/0/A/1	Marek József u. 5. pince 01. rész	utcai pince	47
33537/0/A/1	Munkás u. 11.	utcai pince	96
33558/0/A/1	Munkás u. 4.	utcai pince	82
33558/0/A/2	Munkás u. 4.	utcai pince	69
33559/0/A/2	Munkás u. 6.	utcai pince	77
33539/0/A/2	Munkás u. 7/B.	utcai pince	58
33192/0/A/1	Murányi u. 26.	utcai pince	79

33267/0/A/7	Murányi u. 34., Marek József u. 25. ,	utcai pince	78
33259/0/A/1	Murányi u. 39.	utcai pince	51
32943/0/A/2	Murányi u. 4.	utcai pince	25
33371/0/A/1	Murányi u. 42., Dembinszky u. 40. , p	utcai pince	106
33450/0/A/1	Murányi u. 48., Peterdy u. 26.	utcai pince	57
33368/0/A/1	Murányi u. 53.	utcai pince	58
33366/0/A/1	Murányi u. 57., Peterdy u. 27.	utcai pince	202
33456/0/A/1	Murányi u. 59., Peterdy u. 28.	utcai pince	54
33455/0/A/1	Murányi u. 61.	utcai pince	82
34457/0/A/2	Nagy Diófa u. 13., Nyár u. 16.	utcai pince	67
34457/0/A/3	Nagy Diófa u. 13., Nyár u. 16.	utcai pince	69
34467/0/A/1	Nagy Diófa u. 16. , pince	utcai pince	153
34472/0/A/1	Nagy Diófa u. 6.	utcai pince	155
34458/0/A/2	Nagydiófa u. 15. - Nyár u. 18.	utcai pince	95
33089/0/A/0	Nefelejcs u. 16. , pince,01.rész	utcai pince	53
33088/0/A/1	Nefelejcs u. 18., Péterfy S. u. 33. ,	utcai pince	64
33088/0/A/2	Nefelejcs u. 18., Péterfy S. u. 33. ,	utcai pince	71
33152/0/A/1	Nefelejcs u. 30. , pince	utcai pince	46
33152/0/A/2	Nefelejcs u. 30. , pince,01.rész	utcai pince	72
33314/0/A/1	Nefelejcs u. 45., Marek J. u. 10.	utcai pince	250
33307/0/A/1	Nefelejcs u. 46. , pince	utcai pince	26
33312/0/A/1	Nefelejcs u. 49. , pince,01.rész	utcai pince	21
33312/0/A/1	Nefelejcs u. 49. , pince,02.rész	utcai pince	63
33391/0/A/1	Nefelejcs u. 55. , pince,02.rész	utcai pince	32
33396/0/A/1	Nefelejcs u. 56. , pince,01.rész	utcai pince	45
33433/0/A/1	Nefelejcs u. 65. , pince	utcai pince	74
34287/0/A/1	Nyár u. 36., Nagy Diófa u. 31. , pinc	utcai pince	63
34443/0/A/2	Nyár u. 5.	utcai pince	111
33676/0/A/1	Osvát u. 17. pince	utcai pince	143
33436/0/A/1	Peterdy u. 12. pince	utcai pince	115
33437/0/A/1	Peterdy u. 14. , pince	utcai pince	266
33363/0/A/1	Peterdy u. 33. pince	utcai pince	81
33361/0/A/2	Peterdy u. 37. pince 02. rész	utcai pince	44
33114/0/A/2	Péterfy S. u. 17. , pince,02.rész	utcai pince	128
33144/0/A/1	Péterfy S. u. 22., Bethlen Gábor u 17	utcai pince	74
33144/0/A/4	Péterfy S. u. 22., Bethlen Gábor u 17	utcai pince	51
33145/0/A/1	Péterfy S. u. 24. , pince,01.rész	utcai pince	130
33147/0/A/0	Péterfy S. u. 28., Nefelejcs u. 20. ,	utcai pince	74
33147/0/A/1	Péterfy S. u. 28., Nefelejcs u. 20. ,	utcai pince	73
33091/0/A/1	Péterfy S. u. 29. , pince	utcai pince	93
33556/0/A/2	Péterfy S. u. 3. , alagsor	utcai pince	50
33556/0/A/1	Péterfy S. u. 3. , pince,01.rész	utcai pince	51
33166/0/A/1	Péterfy S. u. 32. , pince,01.rész	utcai pince	98
33168/0/A/1	Péterfy S. u. 36. , pince,01.rész	utcai pince	107
33082/0/A/1	Péterfy S. u. 39. , pince	utcai pince	56
33080/0/A/0	Péterfy S. u. 43. , osztott	utcai pince	60
33633/0/A/1	Rákóczi út 68.+67 nm pince Szövetség u.	utcai pince	251
33857/0/A/1	Rejtő J. u. 12. Dob u. 97. pince	utcai pince	44
33580/0/A/1	Rottenbiller u. 24., Dohány u. 87. ,	utcai pince	242
33535/0/A/1	Rottenbiller u. 4/B, Munkás u. 15. ,	utcai pince	207

33535/0/A/2	Rottenbiller u. 4/B, Munkás u. 15. ,	utcai pince	68
33821/0/A/2	Rottenbiller u. 44., Wesselényi u. 78	utcai pince	20
33821/0/A/5	Rottenbiller u. 44., Wesselényi u. 78	utcai pince	51
33821/0/A/6	Rottenbiller u. 44., Wesselényi u. 78	utcai pince	49
33568/0/A/1	Rottenbiller u. 6/A, Munkás u. 18. ,	utcai pince	147
33977/0/A/2	Rottenbiller u. 64., Jósika u. 31. ,	utcai pince	54
33977/0/A/3	Rottenbiller u. 64., Jósika u. 31. ,	utcai pince	23,5
33779/0/A/2	Rózsa u. 1., Dohány u. 102.	utcai pince	80
33817/0/A/1	Rózsa u. 19., Wesselényi u. 70.	utcai pince	241
33958/0/A/1	Rózsa u. 34. pince 01. rész	utcai pince	89
33958/0/A/2	Rózsa u. 34. pince 02. rész	utcai pince	132
33959/0/A/2	Rózsa u. 36., Jósika u. 21.	utcai pince	84
33959/0/A/1	Rózsa u. 36., Jósika u. 21. Trafóház	utcai pince	43
33962/0/A/2	Rózsa u. 37. pince	utcai pince	62
33787/0/A/1	Rózsa u. 7., Hutyra 9. , pince	utcai pince	82
33787/0/A/2	Rózsa u. 7., Hutyra Ferenc u. 9. , pi	utcai pince	31
33787/0/A/3	Rózsa u. 7., Hutyra Ferenc u. 9. , pi	utcai pince	108
33806/0/A/2	Rózsa u. 9/A. Hutyra Ferenc u. 12.	utcai pince	61
33806/0/A/1	Rózsa u. 9/A. Hutyra Ferenc u. 12.	utcai pince	106
33805/0/A/1	Rózsa u. 9/B. pince 01. rész	utcai pince	76
34222/0/A/1	Rumbach S. u. 6., Dob u. 8.	utcai pince	315
33232/0/A/1	Sajó u. 10. pince 01. rész	utcai pince	73
34501/0/A/1	Síp u. 13. pince	utcai pince	86
34501/0/A/2	Síp u. 13. pince 01.rész	utcai pince	103
34241/0/A/1	Síp u. 16- 18., Wesselényi u. 14. pince	utcai pince	121
34510/0/A/2	Síp u. 6. pince	utcai pince	252
33033/3/A/1	Szinva u. 1- 3., Thököly út 38.	utcai pince	62
33033/2/A/3	Szinva u. 2- 4., Thököly út 36., Alpá	utcai pince	99
33046/2/A/2	Szinva u. 6- 8., Sajó u. 5., Alpár u.	utcai pince	102
33632/0/A/1	Szövetség u. 2/B. pince 02. rész	utcai pince	67
33727/0/A/2	Szövetség u. 30/B pince, (kapu bal)	utcai pince	39
33726/0/A/1	Szövetség u. 30/C , pince	utcai pince	37
33726/0/A/2	Szövetség u. 30/C , pince	utcai pince	37
33852/0/A/33	Szövetség u. 36/B , pince,02.rész	utcai pince	67
32855/0/A/1	Thököly út 17. , osztott,01.rész	utcai pince	57
32850/0/A/2	Thököly út 27., Dózsa György út 26.	utcai pince	123
33027/0/A/1	Thököly út 32., Cserhát u. 1.	utcai pince	99
32940/0/A/1	Verseny u. 10., Jobbágy u. 1. , pince	utcai pince	39
32940/0/A/2	Verseny u. 10., Jobbágy u. 1. , pince	utcai pince	57
33928/0/A/1	Vörösmarty u. 10/B , pince,01.rész	utcai pince	37
33928/0/A/2	Vörösmarty u. 10/B , pince,02.rész	utcai pince	34
34011/0/A/1	Vörösmarty u. 19/A	utcai pince	140
34018/0/A/1	Vörösmarty u. 20., Király u. 83.	utcai pince	167
33864/0/A/1	Vörösmarty u. 3/A.	utcai pince	112
33869/0/A/2	Vörösmarty u. 4/A.	utcai pince	75
33869/0/A/1	Vörösmarty u. 4/A-B	utcai pince	84
33870/0/A/1	Vörösmarty u. 4/B.	utcai pince	79
33862/0/A/1	Vörösmarty u. 5. , osztott,01.rész	utcai pince	205
34485/0/A/1	Wesselényi u. 13., Kazinczy u. 20.	utcai pince	99
34411/0/A/1	Wesselényi u. 31., Klauzál u. 25. pince	utcai pince	82

34411/0/A/2	Wesselényi u. 31., Klauzál u. 25. pince	utcai pince	50
33698/0/A/2	Wesselényi u. 55. pince	utcai pince	107
33724/0/A/1	Wesselényi u. 61., Szövetség u. 34. ,	utcai pince	187
33796/0/A/2	Wesselényi u. 65. A/1-el egybenytva	utcai pince	85
33796/0/A/1	Wesselényi u. 65., Izabella u.-i bejár.	utcai pince	167
33833/0/A/3	Wesselényi u. 68. Rózsa 16. Wess. bejár.	utcai pince	86
33833/0/A/1	Wesselényi u. 68., Rózsa u. 16.	utcai pince	85
33833/0/A/2	Wesselényi u. 68., Rózsa u. 16.	utcai pince	151
34506/0/A/2	Wesselényi u. 9., Síp u. 14.	utcai pince	145

Erzsébetváros köztéri szobrok

Kéthly Anna tér – szobor (Czinder Antal szobrászművész alkotása)

Kéthly Anna büszt

Erzsébet krt. 6.

Marton László: Faun kút

Klauzál tér

Kardját emelő lovashuszar (Széri-Varga Géza szobrászművész alkotása)

Klauzál tér

Fából készült faragott kopjafa a lovashuszar szobra mellett

Almássy tér szélére helyezve Csengery Antal szobra

Izabella u. – Hutyra Ferenc u. – Alsóerdősor u.

Az utcák kiteresedésében áll egy közel embermagasságú bronzkutya

Carl Lutz park

Kétalakos szobor (Szabó Tamás alkotása), mellette gondolatkozó

Rózsák tere

A templom főbejáratával szemben áll Árpád-házi Szent Erzsébet szobra.

A templom háta mögött áll egy szobor, egy térdelő, imádkozó angyalfigura (R. Törley Mária szobrász és Végh Aladár építész alkotása)

A templom kertjében emlékkő áll a következő felirattal:

„UTÓDOK EMLÉKEZETE”

Bajza u. – Városligeti fasor sarka

Reformáció Parkban áll Lestyán Goda János szobra

Bethlen Gábor tér

Bethlen Gábor mellszobra a Bethlen Gábor téren (alkotó ismeretlen)

Bethlen Gábor tér 2.

A zsidó munkaszolgálatosok emlékműve (Baráz Tamás alkotása)

7. számú melléklet

Erzsébetvárosi Emléktáblák

Kazinczy utca – Rákóczi út 20. sarok

Kazinczy Ferenc

Kazinczy utca 21.

Király Árpád

Kazinczy utca 55.

Schneider József

Holló utca 8.

Gozsdu Manó

Holló utca 4.

Goldziher Ignác

Síp utca 24.

Szilvási Lajos

Klauzál tér 2.

Kézdy György

Klauzál tér 5.

Brandy Jenő

Nagy Diófa utca 3.

Dr. Ferenczi Sándor

Klauzál tér 9.

Gérecz Attila

Akácfa u. 4.

Böhm Vilmos

Alsó erdősor 10.

Garas Dezső

Akácfa u. 59.

dr. Fürjes Sándor

Kertész u. 22.

Scheiber Hugó

Kertész u. 33. (Dob u. sarka)

László Zsigmond

Osvát u. 1.

Osvát Ernő

Barcsay u. 8.

Gyagyovszky Emil

Barcsay u. 14.

Mensáros László

Cserhát utca 14.

Adda Kálmán

Hársfa u. 6.

Füst Milán

Hársfa u. 40.

Királyhegyi

Hernád utca 43.

Erdős László

Rejtő Jenő u. 6.

Rejtő Jenő

Almássy tér 15.

Alpár Ignác

Almásy u. 6.

Morecsek Jozefina

Munkás u. 3/b.

Fehér Klára

Rumbach Sebestyén u. 11-13.

Kamenyec-Podolszkij

Rottenbiller u. 16-18.

„menházát” és „Ilektra” leánykollégium

Rottenbiller u. 66.

Baghy Gyula

Szenes Hanna park

(Jósika u. – Rózsa utca kiteresedése)
emlékkő

Dob u. 95. (ma óvoda)

Zsigmondy Vilmos (1821-1888)

Dob u. 56-58.

Pernye András

Erzsébet krt. 44-46.

Jókai Mór

Dob u. 46/b.

Seress Rezső, Beamter Jenő (Bubi), Tóth János

Herzl Tivadar tér

- 1848/49 A forradalomban és szabadságharcban részt vett zsidó honvédek, honvédtisztek,
honvédorvosok

Herzl Tivadar

Dohány u. 1/a.

Koszorús Ferenc

Dohány u. 28.

Mikszáth Kálmán

Dohány utca 57.

Miklósy György

Rózsák tere

Az Angyalfigurával szemben az ágyásban található emléktábla:
Innen a térről indultak el 1956. október 23-án a „Rózsák terei fiúk”

A templom kertjében emlékkő:

„UTÓDOK EMLÉKEZETE”

Dembinszky u. – Dózsa György út sarka

Dembinski Henrik

Wesselényi u. 44.

Gyógyítók emlékére

Wesselényi u. 44.

gettófal

Rákóczi út 12.
Marczibányi-ház

Rákóczi út 46.
Blaha Lujza

Baross tér 19.
Nemzetőrség

Baross tér 19.
Nickelsburg László

Dózsa György út 60.
Fokos-Fuchs Dávid Rafael

Dózsa György út 68.
Vándor Sándor

Dózsa György út 68.
Dr. Darázs Árpád

Dózsa György út 68.
„MÉMOSZ”

Damjanich u.- Dózsa György út sarka (utcaelnevezés jelölő)
Damjanich János (1804-1849)

Damjanich u. 51.
Kéthly Anna

Damjanich utca 51.
Bárdos Lajos

Damjanich u. 17.
Gereben Ágnes

Damjanich utca 54.
Faludy György

Damjanich u. 50.
Regnum Marianum

Damjanich u. 52.
Salamon Ferenc

Damjanich u. 44.

Xántus János

Damjanich utca 40.

Antal Imre

Damjanich u. 42.

Dr. Liffa Aurél

Damjanich utca 42.

Für Lajos

Damjanich utca 39.

Örkény István 1912. április 5-én „A legtöbb, amit az egyik ember a másiknak adhat, az a szolidaritás. Az egész emberi etikám erre a szóra épül, és a kulcsszava az én írói munkásságomnak.” A centenárium évében állította: Erzsébetváros Önkormányzata és az író szellemi hagyatékát őrző polgárai – a Közös Dolgaink Alapítvány szervezésében. 2012

Damjanich u. 27.

Karinthy Frigyes

Damjanich u. 27.

Eötvös Gábor

Damjanich u. 28/a.

Gyóni Géza

Damjanich u. 26/b.

Vihar Béla

Damjanich u. 31/a.

Faragó János

Damjanich u. 31/a.

Kibédi Ervin

Bajza u. 1-9.

Szendrő József

Bajza u. 2.

Bajza József

Bajza u. 8.

Janikovszky Éva

Bozzai Bozzay Margit és Dezső

Nefelejcs u. 26.

Róth Miksa

Nefelejcs u. 53. (Dembinszki utca sarka)

Teszársz Károly

Károly krt. 7.

Hacker-ház

Károly krt. 13-15.

Neményi Lili

Király u. 3.

Dr. Göllesz Viktor

Király u. 47.

Krúdy Gyula

Király u. 47. (Csányi utcai oldalon)

Vanczák-lakatosüzem

Király u. 57.

Manno család

Városligeti fasor 17-21.

(Budapesti Fasori Evangélikus Gimnázium)

Wigner Jenő

Neumann János

Harsányi János

Erzsébet körút 13.

Szabó László

Erzsébet krt. 56.

Dr. Korányi Frigyes

Erzsébet krt. 43-49.

Corinthia Grand Hotel Royal épülete

1956-os Forradalom és Szabadságharc hősei

Erzsébet krt. 23.

Lénárd Sándor Budapest

Erzsébet krt. 25-27.
Ruttkai Éva

Marek József u. 4.
Vogel Eric

Marek József utca 16.
Polgár László

Marek József u. 18.
Molnár István

István utca 12.
Bella István

István utca 19.
Békés Pál

Lövölde tér 7.
Makuszi Dezső

Vörösmarty utca 20.
Kemény Henrik

Botlatókövek

Irányító hatóságok a közösségi finanszírozásban

Forrás: Tőkeportál

Számos európai és tagállami hatóság nyújt támogatást jelenleg a crowdfunding kampányon kívüli projektgazdáknak, mivel ezen támogatási típus alkalmazása jogi szempontból egyszerűbb.

1. Milánó város önkormányzata közbeszerzési eljárás lefolytatását követően szerződést kötött az Eppela közösségi finanszírozási platformmal annak érdekében, hogy a város önkormányzata számára érdekes projektekhez hozzáférést biztosítson a platform.
2. Milánó város önkormányzata 22 projektet választott ki az előre meghatározott kritériumrendszer alapján az Eppela szakértőinek támogatásával.
3. A kiválasztott 22 projekt közösségi finanszírozási kampányt indított az Eppela platformján, amellyel párhuzamosan Milánó város önkormányzata kommunikációs kampányt indított a projektek támogatására.
4. Amennyiben a közösségi finanszírozási kampány elérte a tőkecél minimum 50%, akkor a város önkormányzata ex-post biztosította az elérni kívánt tőkecél 50%-át. A 22 kiválasztott projektből 16 érte el sikeresen a kitűzött tőkecélét.
5. A 16 projekt monitoring és jelentésszolgálati feladataiért az Eppela közösségi finanszírozási platform felelt.

Milánó önkormányzata pozitívnak értékelte a tapasztalatokat az együttműködés során, mivel sikerült innovatív megoldást találni a közérdekű projektek finanszírozására, amely közvetlenül vonja be a polgárokat a város befektetési döntéseibe. Továbbá az együttműködés hozzájárult az új forrásszerzési modellek elterjesztéséhez a nem kormányzati szervezetek szektorában valamint sikerült a magánbefektetők bevonása a magas társadalmi értékkel bíró projektek finanszírozásában.

Eredmények

Pénzügyi előnyök

- Több mint 1300 befektető társfinanszírozta a projekteket az Eppela platformján, összesen 333.000 EUR értékben, társ-befektetőnként átlagosan 250 EUR-val. Ezt a beruházást megduplázta Milano városa, amely összesen 323.000 EUR-t fektetett be.
- Összesen 16 projektet crowdfundoltak, 72%-os sikerarányal. A projektgazdák 60%-a szociális vállalkozás volt, míg a fennmaradó 40% nem kormányzati szervezet volt.

Nem pénzügyi előnyök

- Fokozott elszámoltathatóság: A kedvezményezettek nemcsak az önkormányzatnak, hanem a crowd felé is elszámoltathatók.
- Szakmai támogatás: A kedvezményezettek részesültek az Eppela által nyújtott képzési és szakmai támogatásban.
- Hírnév és imázs: Milánó város innovatív voltának köszönhetően sikeresen vonzott 333.000 eurót azoktól az állampolgároktól, akik befektetésükkel jelentősen befolyásolták

az állami támogatásban részesülő projektek kiválasztását. Az Eppela elkötelezett partnerként működött közre a közösségi finanszírozási kampányok teljes időszaka alatt bizonyítva ezzel, hogy megbízható szereplő a crowdfunding piacon.

9. számú Melléklet

RÓTH: ÉLMÉNY – KÖZÖSSÉG – ÖRÖKSÉG

Közösségi múzeumi projekt a Róth Miksa emlékház és Gyűjteményben

Stratégiai megújulási tervezet, I. fázis

2021-2022

RÓTH: ÉLMÉNY – KÖZÖSSÉG – ÖRÖKSÉG

Közösségi múzeumi projekt a Róth Miksa Emlékház és Gyűjteményben

Stratégiai megújulási tervzet

I. fázis

2021-2022

Készítette: Kolocz Dóra muzeológus

2021. március 22.

VÍZIÓ, KÜLDETÉS, CÉLOK

KÜLDETÉS

RÓTH: közösség, élmény, múzeum!

Közösség, örökség, kultúra.

A Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény Róth Miksa és műhelyének munkásságához kapcsolódó tárgyakat és alkotásokat, valamint családjának hagyatékát, személyes relikviáit gyűjti, gondozza és bemutatja.

Az intézmény elsődleges feladatának tekinti a közreadást, minél szélesebb közönség bevonását közös történeti és művészeti értékeink megismerésébe, azok újraértelmezésébe és társadalmi hasznosításába. Közösségek teremtésével és a múzeumi életébe való beemelésével lehetővé teszi egy színes, kortárs közeg kialakítását, amely a modern és a hagyományos értékek, kultúrák találkozhelyévé, közösségi térré alakítja az intézményt.

CÉLOK

A projekt célja az, hogy lehetővé váljon a Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény életében egy új, számos (szegmentált) célcsoportból álló közönség bevonása, megvalósuljon az intézmény közösségi térként való működtetése. Mindezen célok forrásanyaga és központi témája a Róth Miksa életét és művészetét tömörítő gyűjtemény, amely lehetővé teszi a hazai és nemzetközi ismertség növelését egyaránt. Az intézmény épülete és gyűjteménye nemzeti örökségünk fontos alkotóeleme, amelynek színvonalas gondozása és bemutatása a Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény elsődleges feladata. Kiemelkedő cél, hogy a Gyűjtemény kielégítse a modern látogatói igényeket, valamint színes programkínálattal jelenjen meg a főváros kulturális életében.

A projekt célja a társadalmiasított működés megteremtése, közösségi múzeum létrehozása.

A MEGVALÓSÍTÁS TERVEZETT IDŐTARTAMA (I. FÁZIS)

23 hónap (2021. február — 2022. december)

KÖZÖSSÉGI MÚZEUM

A társadalmiasított működési forma megteremtése a Róth Miksa Emlékház és Gyűjteményben

A KÖZÖSSÉGI MÚZEUMI MŰKÖDÉS JOGSZABÁLYI ÉS ETIKAI ALAPJAI

1997. évi CXL. törvény

a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

37/A. § (2) A muzeális intézmény

- a) a társadalom szolgálatában áll,
- b) a közösség számára nyilvános,
- c) a közösségekkel, településsel aktív kapcsolatot tart,
- d) alaptevékenysége körében nem gazdasági haszonszerzés céljából jön létre,
- e) a kulturális javakhoz széles körű és egyenlő hozzáférést biztosít.

ICOM Code of Ethics

"A múzeumoknak fontos feladata, hogy fejlesszék közművelődési szerepüket, és magukhoz vonzzák az általuk szolgált közösség, település vagy csoport szélesebb köreit. A múzeumok közművelődési szerepének szerves része az érintett közösséggel való interaktív kapcsolat és a közösség örökségének fejlesztése."

A közösségi múzeum definíciója

Közösségi múzeum az az intézmény, ahol a muzeális intézmények tevékenységének tervezésében, a működésének megvalósításában és értékelésében a település, a helyi közösség lakosai, civil szervezetei tevékenyen részt vesznek, és a közösségi részvételen alapuló működés megjelenik a múzeum belső működését meghatározó dokumentumaiban is.

A múzeumoknak jogszabályban rögzített feladata közművelődési szerepük erősítése, az általuk szolgált közösség, település és csoport szélesebb köreivel való folyamatos kapcsolattartás. A közösség örökségének megőrzése és fejlesztése központba került Európában és hazánkban is.

HOGYAN JÖN LÉTRE A KÖZÖSSÉGI MÚZEUM?

A közösségi múzeum összetevői

Közösség, amely érdeklődik a múzeum iránt és hajlandóságot mutat az aktív együttműködésre.

Befogadó közeg, azaz a múzeumi dolgozók és üzemeltetők (fenntartó) szoros együttműködése a közösséggel, tervezés és célok meghatározása a közösség bevonásával.

Mi teszi a közösséget?

HELY: földrajzi vonatkozás, lokalitás

ÉRDEKLŐDÉS: identitás, vallás, foglalkozás

SZELLEMI, LELKI KAPCSOLAT: helyhez, csoporthoz vagy elképzeléshez való kötődés, közösségi szellem

Miért jó, ha egy múzeumnak van közössége?

- segíti a település, kerület stratégiai céljait
- növeli a település, kerület kulturális elismertségét
- a múzeum pozitív megítélése, növekvő társadalmi beágyazottság
 - o emelkedő látogatószám
 - o gazdagodó gyűjtemény
 - o növekvő programkínálat
 - o új, önkéntes humán erőforrás
 - o korábban elmaradt feladatok megvalósítása vagy új feladatok elindítása

Mi lehet a közösség legfőbb tevékenysége?

- múzeumi munka támogatása
- ismeretterjesztés
- értékek felkutatása és bemutatása
- programok szervezése, új területek bevonása a kínálatba
- anyagi támogatás
- helyi művészek bemutatkozása

Mit adhat a közösség a múzeumnak?

- ismertség növelése
- látogató
- program
- szakmai segítség
- önkéntes munkaerő

Múzeumi közösségek tagjainak fő motivációja

- szeretik a múzeumot, szeretnének tenni érte
- szűkebb, tágabb környezetükért tenni akarnak
- közösséghez tartozás igénye
- közös érdeklődés
- kikapcsolódás, szórakozás
- fejlődés, továbbképzés adott területen
- kapcsolatépítés

Múzeumok és közösségek kapcsolata

EGYIRÁNYÚ: csak a múzeum tesz a közösségért VAGY csak a közösség tesz a múzeumért

KÉTIRÁNYÚ: kölcsönös együttműködés, alapja az érdekek és igények ismerete

A társadalmi részvétel öt szintje a múzeumoknál

1. Tájékoztatási szint
2. Konzultációs szint
3. Bevonási szint
4. Együttműködési szint
5. Felhatalmazási szint

A közösségi alapú intézményi működés végrehajtásának hét lépése

1. Előkészítés
2. Érintettek azonosítása és elérése
3. Megfelelő részvételi szint kitűzése
4. Közösségi részvétel szintjének kitűzése a döntésekben
5. Közösségi működés céljai és eszközei
6. Közösségi működés hivatalos dokumentumban való rögzítése
7. Közösségi működés megszilárdítása

A PROJEKT ÉRINTETTJEI ÉS A PROJEKT TAGJAI

STAKEHOLDER ANALÍZIS

Érintettek		Érintettek érdekeltsége
Belső érintettek	ERÖMŰVHÁZ vezetősége	Javuljon a múzeum és ezáltal a teljes intézmény megítélése, teljesítse céljait, bővüljön a célközönsége, növekedjen a bevétele, látogatószáma, terjedjen híre.
	Erzsébetvárosi Önkormányzat	Az általa működtetett intézmény megítélése javuljon, több látogatója, ezáltal nagyobb bevétele legyen. A kerület kulturális életének színesítése, közösségi tér kialakítása.
	Múzeumi munkatársak	Kreatív működésforma megteremtésében való részvétel, élénkülő belső kapcsolatok a munkatársak között, új feladatok, közös munka öröme, az intézmény pozitívabb megítélése miatt büszkeség a munkahelyet illetően.
Külső érintettek	Gyakornokok	Szakmai kapcsolatok építése, múzeumi területek inkluzív megismerése, részvétel egy intézmény újradefiniálásában, hasznos tapasztalatszerzés, közösségben való részvétel.
	Célcsoportok (közönség)	Ismerős környezet új szempontból való megismerése, illetve új környezet megismerése az új célcsoportok számára. Történelem és a művészetek kreatív összekapcsolásának megismerése, új találkozási hely felfedezése, tudásgyarapítás, élményszerzés.
	Versenytársak	Korrekt kapcsolat kialakítása, együttműködési lehetőségek vizsgálata.

A PROJEKT I. FÁZISÁNAK RÉSZTVEVŐI ÉS FELADATAI

- Erzsébetvárosi Önkormányzat: támogatás, együttműködés, célok meghatározásában való közreműködés.
- ERÖMŰVHÁZ Nonprofit Kft. vezetője: stratégia véleményezése, közös célok meghatározása, az újradefiniált múzeum összintézményi életbe való beágyazása, folyamatos ellenőrzés.
- Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény muzeológusa: az új irány kijelölése, szakmai terv készítése, a nyilvántartási, gyűjteményezési munka irányítása, a közösségi múzeumi feladatok elindítása és koordinálása, a gyakornokok foglalkoztatása, folyamatos együttműködés az ERÖMŰVHÁZ vezetőségével.
- Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény munkatársai: részvétel az új feladatokban, a muzeológus és a gyakornokok munkájának támogatása, a múzeum mindennapi működésének biztosítása.

- Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény gyakornokai: véleményalkotás, participatív feladatok ellátása a múzeum mindennapjaiban, részvétel a gyűjteményi, nyilvántartási, digitalizálási, kommunikációs és közművelődési feladatokban.
- (külsős) digitalizációs szakember vagy cég: a múzeum digitális adatbázisának kialakításában való közreműködés, gyűjteményi adatbázis működtetése, KDS fotólabor feladatainak irányítása.
- (külsős) fotós: a múzeum épületének, kiállításainak, tárgyainak fotózása.

KÖZÖSSÉGI MÚZEUMI STRATÉGIA A RÓTH MIKSA EMLÉKHÁZ ÉS GYŰJTEMÉNYBEN

I. fázis

I. ELŐKÉSZÍTÉSI SZAKASZ

2021. február

Új munkatárs felvétele, gyűjteményi nyilvántartás és működési keretek felmérése, első célok meghatározása.

II. ÉRINTETTEK AZONOSÍTÁSA ÉS ELÉRÉSE

2021. március — szeptember

Szakmai érintettek (1. réteg): Szakmai gyakorlati program meghirdetése, gyakorlatok kiválasztása és felkészítése a munkára, fiatal szakmai réteg kiépítése a múzeum köré.

Eszköze: féléves periódusú gyakorlati program kialakítása, a gyakorlatok munkájának belefoglalása a múzeum dokumentumaiba

Látogatók, potenciális célcsoportok (1. réteg): VII. kerületi lakosok, a múzeumot már ismerő látogatók

Eszköze: látogatókutatás és -felmérés (internetes és vendégkönyvi vélemények), meglévő vélemények vizsgálata, következtetések levonása, munkaterv kialakítása.

III. MEGFELELŐ RÉSZVÉTELI SZINT KITŰZÉSE

2021. március — április

Az átalakítás első fázisában, 2021-2022-ben a cél a III. szint sokrétű, szilárd elérése: Bevonási szint. A második fázisban, 2022 után IV. szint teljesítése a cél: Együttműködési szint.

IV. KÖZÖSSÉGI MŰKÖDÉS CÉLJAI ÉS ESZKÖZEI

2021-2022

1. Szakmai kapcsolatok kiépítése

Együttműködés a Pulszky Társaság — Magyar Múzeumi Egyesülettel: helyszín biztosítása a Társaság programjai számára, szakmai programok szervezése.

Gyakorlati program kialakítása: folyamatos önkéntes szakmunkaerő bevonása az intézménybe.

Bekapcsolódás a múzeumszakmai felsőoktatásba: ELTE BTK órák befogadása, hallgatók bevonása a munkákba.

2. Új célcsoportok bevonása

Közösségi tér: kerületi lakosok aktív bevonása a megújulásba, kerületi ismertség növelése, részvétel a kerület életében.

Nyugdíjas célközönség: Róth Szalon beindítása, ismeretterjesztő és szórakoztatási programcsomag kidolgozása.

Felnőttek, fiatal felnőttek és családosok bevonása: gyakorlati és szakmai holdudvar felhasználása az ismertség terjesztésében, együttműködés Róth Miksa munkássága kapcsán egyéb kulturális intézményekkel (Nemzeti Örökség Intézete – Fiumei úti Sírkert, Magyar Nemzeti Levéltár stb.), bekapcsolódás városi és múzeumi nagyrendezvényekbe, családi napok kidolgozása.

Közoktatás, köznevelés résztvevőinek bevonása: múzeumpedagógiai foglalkozások kidolgozása a kiállításokhoz és az épülethez kapcsolódóan.

3. Programkínálat bővítése, látogatószám és bevétel növelése

Saját programok kialakítása: az ERÖMŰVHÁZ kulturális programjaiba való betagozódás, valamint önálló programok kialakítása (városi séták, múzeumandragógiai és múzeumpedagógiai programok, élő múzeumi programok elkészítése, szalonprogramok és interaktív tárlatvezetések, esetleg kiadványok)

Csatlakozás nagyrendezvényekhez:

1. Budapest Art Week (április, COVID idején szeptember)
2. Budapest 100 (május, COVID idején szeptember)
3. Közösségek Hete (május)
4. Múzeumok Majálisa (május)
5. Szecesszió Világnapja (június 10.)
6. Múzeumok Éjszakája (június)
7. Ars Sacra Fesztivál (szeptember)
8. Múzeumok Őszi Fesztiválja (szeptember-november)
9. Design Hét (október)
10. kerületi napok, események

V. KÖZÖSSÉGI MŰKÖDÉS HIVATALOS DOKUMENTUMBAN VALÓ RÖGZÍTÉSE

2021. március-

A közösségi működés belefoglalása a küldetésnyilatkozatba, valamint a múzeumi kommunikációba.

VI. KÖZÖSSÉGI MŰKÖDÉS MEGSZILÁRDÍTÁSA A RÓTH MIKSA EMLÉKHÁZ ÉS GYŰJTEMÉNYBEN

1. Tájékoztatási szint

Az intézmény még nem vonja be a közönséget, de bepillantást enged a munkájába (transzparenica). A közönség megismeri a döntési folyamatokat, az ott zajló munkát.

Felülete, eszközei: múzeumi hírlevél elindítása (MailChimp), új múzeumi honlap kialakítása, social media felületek elindítása (Facebook, Instagram), új arculat elkészítése

Időtartama: 2021. február-április

Felelősei: Kolocz Dóra muzeológus (feladatok koordinálása, célok kijelölése), gyakornokok (új arculat tervezése, kommunikációs felületek kialakítása)

2. Konzultációs szint

Minimálisan, de bevonódik a közönség az intézmény jövőjének kialakításába is.

Felülete, eszközei: aktív kommunikáció, felmérés (kérdőív, fókuszcsoport, vendégkönyv) — fontos a kutatásból levont következtetések beemelése a döntéshozatali folyamatba, és a folyamat kommunikálása, átláthatóvá tétele.

Időtartama: 2021. április-szeptember

Felelősei: Kolocz Dóra muzeológus (feladatok koordinálása, célok kijelölése), gyakornokok (kommunikációban való közreműködés, látogatófelmérés)

3. Bevonási szint

Kooperációs fok, a közösség már bizonyos fókig a döntés és a megvalósítás folyamatában is részt vesz (társadalmi részvétel).

Felülete, eszközei: közös munka a közösséggel, a közösség véleménye hangsúlyosan megjelenik (műhelymunka, gyakornoki és önkéntes rendszerek, iskolai közösségi szolgálat)

Időtartama: 2021. április — 2022. december

Felelősei: Kolocz Dóra muzeológus és a múzeum összes munkatársa, gyakornoka

4. Együttműködési szint

Partnerként működik együtt a múzeum és a közösség, szinte közösen működtetik az intézményt, egyenrangú felekként hoznak döntéseket.

Felülete, eszközei: baráti körök, támogató fórumok

Időtartama: szintlépés előkészítése 2022 tavaszától kezdődően

Felelősei: Kolocz Dóra muzeológus és a múzeum összes munkatársa, gyakornoka

5. Felhatalmazási szint

Legfelső szint, a közösség jogokkal való felruházása. Az intézmény már nem rendelkezik önálló jogokkal, a döntéshozatal a közösség kezében van.

Felülete, eszközei: társadalmi csoport dönt titkos szavazás keretein belül, az intézmény csak végrehajtó

Az intézménynek nem célja az 5. szint elérése.

SWOT ELEMZÉS

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - egyedi, értékes gyűjtemény - különleges hangulatú épületek és belső udvar - kollégák új oldalról való bemutatkozása - kipróbált stratégia (közösségi múzeum) vezette megújulás - ismert kulturális intézményhez való tartozás (ERŐMŰVHÁZ Nonprofit Kft.) - Róth Miksa „brand” - közösségi terek: belső udvar és Róth Szalon 	<ul style="list-style-type: none"> - a kiállítóterek csak kis létszámú csoportok befogadására alkalmasak - kevés vagy fejletlen digitális technika - a Gyűjtemény kevés szakemberrel működik - egyszerű tematika mentén szervezett kiállítások - nem akadálymentesített az épület
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - a Gyűjtemény célközönségének bővítése - erős kapcsolat kiépítése iskolákkal - szponzori támogatás szerzése - bevételnövelés - látogatószám emelkedése - a Gyűjtemény beépülése a köztudatba - megjelenés a múzeumi palettán - gyakornoki program sikere - új szakmunkatársak bevonása 	<ul style="list-style-type: none"> - az intézménynek nincs tapasztalata a „nyitott múzeum” területén - rengeteg kulturális program érhető el a fővárosban - kiszámíthatatlan pénzügyi körülmények - elszegényedő társadalom: kevesebb pénz jut a kultúrára - kommunikációs hiányosságok miatt nem jut el elég emberhez az új programok híre - a koronavírus-járvány kihívásai

ALPROJEKTEK, ÖNÁLLÓ TERMÉKEK

Gyűjteményi nyilvántartás revíziója

2021. április-december

1. szakleltárkönyvek vásárlása
2. gyűjteményi revízió
3. papír alapú nyilvántartás frissítése

Digitalizáció

2021. május — 2022. május

1. Múzeum Digitár rendszer megvásárlása: felhőalapú digitális nyilvántartás bevezetése (Múzeum Digitár, majd Europeana felületeken való megjelenés)
2. KDS mobil fotólabor: részvétel a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia kampányában, a gyűjtemény TOP 100 műtárgyának kiválogatása, tárgyleírások készítése, fotózása, digitalizálása (bekerülés a MuseuMap rendszerébe)

Gyakornoki program

2021. februártól folyamatosan

1. 12 gyakornok közreműködésével 2021 márciusában elindul az intézmény gyakornoki programja
2. gyakornoki rendszer adminisztrációs és koordinációs kereteinek kiépítése

Új kiállítások tervezése

2021. szeptembertől folyamatosan

1. meglévő kiállítások felfrissítése, modernizálása
2. pályázatok figyelése
3. kiállítási koncepció összeállítása

Múzeum shop elindítása

2021. szeptembertől folyamatosan

1. szükséges erőforrások felmérése, kínálat összeállítása
2. marketing feladatok, tárgyak tervezése
3. tárgyak gyártása